

312603

వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 5 వ తేది మంగళవారము

MADRAS, TUESDAY 5th AUGUST 1930.

శ్రీ ప్రమోదాతనామ సంవత్సర శ్రావణమాస శుద్ధ ఏకాదశి

సంచిక ౧౦౩
No. 103

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది

సంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మానము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో వహ సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతిముంట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు,

109, ఫేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్ - బొంబాయి

తక్కు వ ధ ర లు

వాణ్య మె ని ప ను లు

అసలు వెండి, సవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు
చెప్పిన గడువుకు తగుపూచీతో తయారుచేసి యివ్వబడును.

కేశవజీ దేవచంద్,

నగలవ్యాపారం, 21-చెన్నపట్టణం, మద్రాసు.

ధరలజాబితా ఉచితము.

గ వ ర్న మె ం టు హా మీ
రెండు లక్షలు పూర్తియైనది

1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు.

తత్తణం మీ జీవితములను మా కంపెనీలోనే భీమాచేయండి.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్,

బ. ద. రు.

రసాయన చాయకాల

మేలైన గట్టిచాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెలను
మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీనుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వివా, మరి
యితర రకములను ముట్టరు.

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

130

ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరము

1-0-

రక చికిత్సాస్తానము (1)

6-0 0

ఆంధ్రశైవశ్శ రత్నావళి 2-0-0 భస్మప్రకాశ 1-0-0

శాస్త్రు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ

మదనకామేశ్వరి లేహ్యము

బలహీనులపాలిచే కల్పనము— మేహము, నిక్కాక,
నిస్సత్తువు, శుక్లవర్ణము, అగినియత్రము మొదలగునాటిని హరించి
మంచిబలమును, వీర్యస్పృహ, సంభోగశక్తి, సంతానము గలి
గించును. 2 డబ్బీలు చాలు. 20 తులముల డబ్బీలు 1-4-0.

పాలసుగంధి లేహ్యము— కత్తుకుడి శ్రేష్ఠ మయ్యును.
సహామేహము, మేహపాడలు, మిక్కిలి, తీవ్రవర్ణముగను, వి
కీర్ణనొప్పులు, మొదలగునాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలు.
20 తుల డబ్బీలు. 1-4-0. వి. పి. ఖర్చునవేరు.

పి.పి.పి. ఆంధ్రులకో, ఆయుర్వేదసహజం, ఎర్రపేట- నల్లూరుశెట్టి.

ల కో లా ప్ర శ్న

అయ్యురశ్రేష్ఠులు వ్రాసినకారణం ఉంచి వైన శీర్షికను మాకు
పంపి, మీ శీర్షిక వరుస చింపకయే పూజచేసి ఫలములను
వ్రాసి సదరుఫలితములును మీశీర్షికవరుస కలిపి రు 1-4 0 లకు
పి. పి. పంపుము. సవరణ సంగీత ఫలితం రు 2-0-0.

శ్రీనరసయ్య జో, తిమలయం, కాకినాడ.

“వశికరలేహ్యము”

గంటకు వీర్యము గట్టిపరచును. సింహముతో పోరాడ
గలశక్తి నిచ్చును. సంతానసౌఖ్యమును చక్కగ ఆనందవింపవీ
లగును. రక్తము శుభ్రపరచును. గ్రాహాండ్రుకు సంతానము కలి
గించును. స్త్రీపురుషులకు ఆనందము కలుగజేయును. హిమ
లయపర్యవసనమాలికలతో, బాగారుతో చేయుబడను, గుణ
ము లేదన్నవారికి డబ్బు వాపసు అంపెదము, దీనిగుణము పట్టిం
చుటకు దొరతన మొప్పును. వాడితీరుడు. డబ్బా 30 తుల రు 8.
60 తుల 5-8 జ్వరము క్యాపుయొక్క కేరియాకు 30, రు 2/8.
డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాకోల్ సిటీ.

దేశమునందంతటను హరటాలు జరుపుట

బొంబాయిలో అన్ని దుకాణములును మూయబడుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 2:—బొంబాయిలో సంపూర్ణ మగు హరటాలు జరిగినది. నేడు సాయంకాలము బహిరంగ సభయును ఊరేగింపుగూడ జరుగన. కాటన్, బులియన్, స్టాకు ఎక్స్చేంజీలగూడ మూయబడిన.

(ఆ. పే.)

పూనాలో హరటాలు

పూనా, ఆగస్టు 2:—కాంగ్రెసు నాయకులు నేడు అరెస్టుచేసినవారైన నేడు పునరుత్థాన నిధి తెలియగానే పూనాలో సంపూర్ణమగు హరటాలు జరుపబడినది. బుధవార చావులో దుకాణములన్నియును మూసివేయబడిన.

(శ్రీ పే.)

అహమదాబాదులో హరటాలు

అహమదాబాదు, ఆగస్టు 2:—కాంగ్రెసు నాయకులను అరెస్టుచేసినవారైన తెలిస్తేనే నేడు తెలియగానే యిదిట హరటాలు జరుపబడిన. అన్ని దుకాణములు మూసివేయబడిన.

(శ్రీ పే.)

కలకత్తాలో హరటాలు

కలకత్తా, ఆగస్టు 2:—కాంగ్రెసు నాయకులను అరెస్టు చేసినవారైన నరగమునందంతటను వ్యాపించినది. చాల ప్రతీకలు ప్రత్యేకసంచితలను ప్రకటించెను బడాబజారు క్లయిపు స్ట్రీటు మున్నగు భారతీయ వ్యాపారస్థలములలో చాల సంఘటనలు కలిగినది. చాల దుకాణములు మూసివేయబడిన.

లాహోరులో హరటాలు

లాహోరు, ఆగస్టు 2:—నేడు లాహోరులో చాల దుకాణములు మూసివేయబడిన. నేడు సాయంకాలము గొప్ప ఊరేగింపు జరిగినది మోరీగేటుకు అంతట గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. పోలీసువారు నిరోధమును కలిపింపలేదు. సత్యాగ్రహ సంఘాధ్యక్షుడగు శ్రీరాజ్ చంద్రుడు రథ్యక్షత వహించిరి. జ్యోతిషీపతి పార్వతీదేవిగార్లు మున్నగువారాభిలో సహస్య సించిరి.

లాహోరు లాండాబజారు సత్యాగ్రహ సంఘకార్యదర్శి యగు ఖాలిఫుగానిని నాలుగవ నంబువార్డు కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి భీషంబరవాధుగానిని నేడు రాత్రి అరెస్టుచేసిరి.

(ఆ. పే.)

రెండురోజులు హరటాలు

రెండురోజులు హరటాలు జరుపవలెనని కాంగ్రెసు సంఘమువారు తీర్మానించిరి. నేడు చాల దుకాణములు మూసివేయబడిన.

(ఆ. పే. పే.)

కాంగ్రెసు నాయకుల అరెస్టునిమిత్తము

నాగపూరులో హరటాలు

నాగపూరు, ఆగస్టు 4:—రైదారు నల్లభాయి పండిత మాలవ్యాగార్లు మున్నగువారిని అరెస్టుచేసినందున నిన్న నిచట హరటాలు జరిగినది నాగపూరు మునిసిపల్ సంఘమువారు చేసిన తీర్మానము ప్రకారము సత్యాగ్రహులపట్ల సానుభూతిని తెలుపుటకు నిన్న నిచట నౌకయూరేగింపు జరుపబడిన. సంత తధారగా గొప్పనర్తన ము కురియించుచున్న 1500 మంది పూరే గింపుగా పాల్గొనిరి. మునిసిపల్ గుమాస్తాలును యితర ప్రత్యేక గులను ఉపాధ్యక్షుడును నియోజిత సభ్యులూ సగముమంది యును ఊరేగింపులో నుండిరి.

(ఆ. పే.)

కాకినాడలో హరటాలు

కాలేజీకి చాలమంది విద్యార్థులు పోలేదు

కాకినాడ, ఆగస్టు 4:—పండిత మదనమోహన్ మాల వ్యా, నల్లభాయి పండితులు మున్నగు నాయకులు అరెస్టుయినందుకు నేడు రాజావారి కళాశాలకు ఉదయం విద్యార్థులు చాలమంది పోలేదు. కాలేజీవద్ద చాలమంది విద్యార్థులు గుమగూడి యితరులను రాకుండ వారింపచుండిరి. స్త్రీనిష్ఠులు గారు విద్యార్థులట్లు చేయరాదనియు చేసినచో చాల నష్టముల పాలగుదురనియు హాష్టలులో విద్యార్థులను హెచ్చరించిరి. నేడుమాత్రము కాలేజీకి పోక హరటా జరుపవలెనని పెద్దక్షురములతో కాగితములు వ్రాసి కాలేజీ గేటుకు అంటించిరి. కాని కాలేజీ అధికారులు వానిని వెంటనే తీయించివేసిరి. చాలమందివిద్యార్థులు రాలేదు.

(ఆ. పే.)

గజ్జికి తైలము డబ్బీ 1-కి 0-4-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, టెడ, చిలుము, జల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పసికేయము.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

నిన్న గొప్ప బహిరంగసభ జరుగుట

అబ్దుల్ కలాం అజదుగారు మున్నగు కాంగ్రెసు ప్రముఖు లందరు నునవ్వసించుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 2:—నిన్న రాత్రి హలయభాటి యా మహాజనవాడీలో బహిరంగసభ జరిగినది ఆసభలో మా లానా అబ్దుల్ కలాం అజదుగారు మొదటనుపవ్వసించిరి. అజదు గారి సారీ బొంబాయి వచ్చినవీళ్లు సవస్యసించుట కిదియే తొలిసారి యగుటచే గంభీరపార్వ ధ్వజాలు చెలగినవి. నేడుదయ మున బోరీబాదరువద్ద నిరాయధులును అహింసానిరతులు నగు సత్యాగ్రహ వలంబీరులును పోలీసు వారు లాటిలతో కొట్టుట మిక్కిలి అక్రమము. సందీరాయబారము లన్నియును నట్టిమోసమే. త్యాగములననే గాని కాంతి నెల కొనదు. బొంబాయికి కడు చేరునన్న ఎరవాడచెరసాలలో నిర్బంధింపబడిన మహాత్మునితో నొక పంక రాయబారములు జరుగుమండగ నే నేడు ఉదయమున బొంబాయి నగరమునందే కాంతియుతు :గు ప్రజలను లాటిలతో కొట్టిరి, మి రెట్టి త్యాగ ము నొనర్చుటకైనను సంసిద్ధులకావలెను" అని అజదుగారు నువ్వరి.

లాలా ధునిచంద్రుగారు

నెనుక లాలా లజపతిరాయి గారిని కొట్టుగా లాలాజీ మృతినొందెను. వావై బడిన లాటి దెబ్బలన్నియును విదేశీ ఆక్రమణముయొక్క శివపేటికపైన నాటబడిన అన్ని మేపులే యును - అని ప్రాణాపానసమయమున లాలాజీ నుడిమెను బొంబాయిలో ప్రజల నింకను లాటిలతో కొట్టుచున్నారని. దీని ఫలితముగూడ నదిగో యగును. దివంగతుడగు లోకమాన్యని వార్షికోత్సవ మొనరించుచున్న ప్రజల నే లాటిలతో కొట్టిరి ఇట్టి లాటిదెబ్బలవలనన, అరెస్టుల వలనన అహింసావ్రత మొంతమాత్రమును ఉలింపదు నల్లభాయి మాలవ్యాగార్ల వంటి నాడుకలను అరెస్టు చేయుటవలన ఉద్య మము మరింత ప్రబలునేగాని తగదు." అని లాలా ధునిచంద్రు గారు నడివిరి.

దీపనారాయణ సింగుగారు

నేడు అరెస్టుచేయబడిన నాయకులను గౌరవించుటకు ఉద్యమము నింకను తీవ్రముగా జరుపుటయే ముఖ్యసాధనము. గాంధీమహాత్ముడు అహింసాత్మకమును సత్యాగ్రహవిధానమును నిర్ణయించియే యుండెను. ఈ మహాస్త్రమునెగుట బ్రిటిషుసా మాజ్యము యొక్క పశుబలమే నిలువ జాలదని నపుడు యిండియా దొరత నమువారి పశుబలమును గుర్చి చెప్పవలె? అహింసాసాధ నము పాశ్చాత్యులను దిగ్భ్రమ నొందించుచున్నది. ఈ విషయ మును దొరతనమువారి పుడు ఒప్పుకొనకపోయినను కాలక్రమ మున ఒప్పుకొనకతప్పదు ఇప్పుడు మనదేశమునందు జరుగు చున్న అహింసాత్మకసమరము యిదివరకు ప్రపంచమునం దెన్నడును యేదేశమునందును గూడ జరిగి యుండకపోవుటచే ప్రపంచమునం దన్న దేశములవారను గూడ చాల శ్రద్ధగానే దీనిని గమనించుచున్నారు

బీహారులో 4000 మంది చెరసాలకు వెళ్లియుండుట

సత్యాగ్రహమును సాగించుటలో బీహారురాష్ట్ర మొంత మాత్రమును కై-ను-క-పాడి యొండలేదు ఇప్పటి వరక చట 4000 మంది దేశీ యులు కారా గృహములకు వెళ్లిరి. అచట సవదేశీ ప్రచారము మిక్కిలి ప్రబల ముగా జరిగినందున కొనవలెనని నీచుండ ఒక గజముయనను ఆ రాష్ట్రమునం దెవలనుగూడ దొరకదు. కావున విదేశీస్త్ర బహిష్కరణమును పూర్తిగా కొనసాగింప గోరెదను." అని దీపనారాయణసింగుగారు నడివిరి.

(ఆ. పే. పే.)

కాంగ్రెసు నాయకులను అరెస్టుచేసినందున

లాహోరు ప్రోప్టలు చెరసాలలో నిరశనవ్రతము

లాహోరు, ఆగస్టు 2:—బొంబాయిలో నల్లభాయిమాల వ్యాగార్లు మున్నగు నాయకులను అరెస్టు చేసినందున నేడిచట ప్రోప్టలు చెరసాలలోనున్న రాజకీయ ప్రాదీపదరును నిరశన వ్రతమును బూసిరి.

(శ్రీ పే.)

కాశీలో హరటాలు

కాశీ, ఆగస్టు 2:—మాలవ్యాగారు మున్నగు నాయకులను అరెస్టుచేసినవారైన నిన్న రాత్రి తెలిసినది. వెంటనే వలంబీరులు నగరమునం దంతటను ప్రకటించిరి. నేడు హరటాలు జరుగు చున్నది. నేడు సాయంకాలము దశాశ్వమేధమువద్దనుండి ఊరే గింపు బయలుదేరి పురమందిరమును చేరును. అచట బహి రంగసభ జరుగును.

(ఆ. పే.)

మాలవ్యాగారిని అరెస్టుచేయుట రౌండుటేబిలు సభకు విప్లవరము

సిన్హానాయకుల అభిప్రాయము

సిన్హా, ఆగస్టు 2:—

నల్లభాయి, మాలవ్యాగార్లు మున్నగు నాయకులను బొంబాయిలో అరెస్టుచేసి రసినవార్ల తెలియగానే యిచటి నాయకులలో అలజడి కలిగినది ఇట్టితరుణముల్లో మాలవ్యా గారు మున్నగువారిని అరెస్టు చేయుటవలన సప్రాజయక్తుగార్లు రాయబారములకు విఘ్నముకలుగనేమోయని కొందరు తెలుచు చున్నారు. మాలవ్యాగారికి శిక్ష చేసినచో లిబరలుపక్షము వారుకు హిందూమహాసభపూరునుగూడ రౌండుటేబిలుసభను బహిష్కరించెదరని పెక్కుమంది భావించుచున్నారు.

రాజప్రతినిధిప్రయత్నములకు భంగమునుకలిగించుట

రాజప్రతినిధి అనుమతిని బడయకుండనే

అరెస్టుచేయుట

ఈరీతిగా మరల నిపుడు మాలవ్యాజీ ప్రభృతులను అరెస్టుచేయుటవలన యిర్విసప్రభువును అనుకూలరుగానున్న వారి సంఖ్య యింకను తగ్గిపోగలదు.

సప్రా జయకరురాయబారములు

మోతీలాలు జనహరలాలు వహాత్మగాంధీగారు కలసి మాటలాడుటకు తగిన యేర్పాటులను చేయవలెనని సప్రా జయ కరుగార్లు చేసిననూచననుగూర్చి ఇర్విసప్రభువును వెడ్డెవుడు బెన్నుగారును అనుకూలరుగానే యుండిరి. వీ రందరును కలసి మాటలాడినచో కాంగ్రెసువారు సత్యాగ్రహమును నిలిపివేయు టయును ననంబరు నెలలో లండనునగరమున జరుగనున్న రౌండు టేబిలు సభలో పాల్గొనుటయునుగూడ జరుగగలవని అందరును ఆశించుచుండిరి. ఇప్పుడు మాలవ్యాజీ మున్నగువారిని అరెస్టుచే యుటలో రాజప్రతినిధి అనుమతిని బడయలేననుటయే నిశ్చయ ముగాని బొంబాయిలోని పరిస్థితు లింకను వివమించినచో బొంబాయి దొరతనమువారు యిండియా దొరతనమువారితో నాలోచింపవలసియే వచ్చును

సివిలుసర్విసు ఉద్యోగులు సంతసించుచుండుట

ఈ రీతిగా మాలవ్యాజీ ప్రభృతులను అరెస్టుచేసినందు లకును రాజీప్రయత్నములకు నిరోధము కలుగుచున్నందులకును సివిలుసర్విసు ఉద్యోగులలో కొందరు చాల సంతసించుచున్నారనిగూడ రూఢివర్తమానమును తెలుగు కొనదగిన వారి సంభా వణలవలన నే తెలియుచున్నది. ఈ సమాధానప్రయత్నములో రాజప్రతినిధి యిప్పుడు కేవలము అసహాయుడుగానే యున్నా డనిగూడ తెలియుచున్నది.

(సిన్హావిశ్లేఖరి)

తమిళనాడులో అరెస్టులు

విరుధనగరమునందు 144 సెక్షను

విరుధనగరం, ఆగస్టు 2:—విరుధనగరం మేజిస్ట్రేటుగారు 144 సెక్షను నోటీసులను కల్లుదుకాణములకు పికెటింగు చేయ రాదని నిధించుచు యాదిగుల కాంగ్రెసు ప్రచారకులపై జారీ చేసిరి:— శ్రీ గురుస్వామినాథారు, దొరసామనాథారు, జగదీశం, తైలప్పను, ర జరత్తుం, శివజ్ఞానపంబందం, అయ్యం పెరుమాళు, న.బ్రహ్మస్వామిపిళ్లై, శివస్వామిపిళ్లై, శంకర పాం డ్య, రాయనాథారు, మరయనాథారు, కృష్ణస్వామినాథారు గార్లు.

కల్లుదుకాణములను వచ్చేవారమునుండి పికెటింగు చేయు టకును సత్యాగ్రహసంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

మధుర, ఆగస్టు 4:—విరుధనగరంలో నిన్నును యిరువురు అరెస్టుచేయబడిరి. నుబ్రహ్మస్వామినాథారు, న.బ్రహ్మగంనాథార్ గార్లు 107, 112 సెక్షనుల ప్రకారము అరెస్టు చేయబడినవారు చెరి ఒక సంవత్సరము ఖైదుశిక్ష విధింపబడిరి. వారి గౌరవా ర్థము పెద్ద ఊరేగింపు బహిరంగ సభ నిన్న సాయంకాలము జరిగెను.

(శ్రీ పే.)

నూతన ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

కార్యదర్శి నియామకము

కాకినాడ, ఆగస్టు 2:—జూలై 30 వ తేదీని నూతన ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకు తాత్కాలికముగ కార్య నిర్వాహక వర్గము ఎన్నుకొనబడినది. ప్రస్తుత కార్యదర్శిగ డా|| చెలికాని వెంకట రామరావుగారు ఎన్నుకొనబడిరి. భీమవరము కేంద్రస్థానముగ నిర్ణయించబడిన. అచట లాశీచార్జీ లెక్కలగ జరిగియుండుటయే కారణము. గుంటూరులో గాంధీ టోపిసత్యాగ్రహము కొనసాగించుటకు తీర్మానించబడిన.

(శ్రీ పే.)

సప్త జయకరు రాయబారములు

సూక్ష్మతైల సూచనలు

జంబాయి, ఆగస్టు 2:—ఈ కల రెండవవారమున మోతీలాలు జంబాయిగారు సరవాడచెరసాలలో గాంధీ మహాత్మునితో కలిసి సభాపించెదగని తెలియుచున్నది. జన హరలాలుగా రింకను రాజీ సమూహించుటలేదనియును స్వరా జ్యము నిచ్చెననుని నిరారగా వాగ్దాన మొనరింపవలెనని కోరుచున్నారనియునుగూడ తెలిసినది. పండిత మోతీలాలు గారు అనుకూలముగా నున్నారనియు తెలిసినది. ఇకపైని మోతీలాలు జంబాయిలకు మహాత్ము గాంధీ గార్లు కలిసి ఆలోచించువరకును చేయదగినదేయియు కనబడననియు సప్త జయకరుగార్లు సూచనలవలన గ్రహించుటకు పీలగుచున్నది. ఈ నాయకులు ముగ్గురు కలిసి ఆలోచించునపుడు జయకరు సప్తగార్లుగూడ ఆసభలోనే యుండకపోయినను సమీపము ననేయందురని తెలియెను. కాంగ్రెసు నాయకులు ముగ్గురును మొదట కలిసి ఆలోచించిన పిమ్మట మరికొందరితోగూడ ఆలోచించు టవరకును వారు నిశ్చయించునెడల వల్లభాయి పటేలు పండిత మదనమోహన మాలవ్యా డాక్టరు అన్నారీ గార్లు మన్నునవారితోగూడ ఆలోచించుటకు తగిన యేర్పా టులు చేయబడుననిగూడ తెలియుచున్నది. అంతయును అను కూలముగానే జరిగిననుగూడ యీనెల మూడవ వారమువరకును సత్యాగ్రహము నిలిపివేయబడదనియు నేను తెలుచుచున్నాను. (ఇం. డె. మె.)

సర్ తేజబహదరు సప్తగారు లక్నోకు వెళ్లుట

రాజప్రతినిధియొద్దనుండి యింకను ప్రత్యుత్తరము రాకపోవుట

అలహాబాదు, ఆగస్టు 2:—స్వామినాథవల్లికి సంబంధించిన పనికారకు నేను రాత్రి సర్ తేజబహదరు సప్తగారు యిటండి లక్నోకు వెళ్లెరి 4, 5 రోజులవరకును అచటనే యుండును.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, పండిత జనహరిగారు నెహ్రూగార్లు గాంధీమహాత్మునితో కలిసి ఆలోచించుటకు ఆవకాశమువల్లనేని సప్త జయకరుగార్లు రాజప్రతినిధికి పంపినతంత్రవార్త కింకను ప్రత్యుత్తరము రాలేదని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

బెంగాలులో అధిక పోలీసుదళము

ఖర్ఖులు ప్రజలనుండి తీసికొనబడునని వదంతులు మున్సింగ్, జూలై 31:—థాన్సు, మున్సింగ్ సిరిజ్ నూడి, తంగబారీ మున్నగు స్థలములలో అధిక పోలీసు దళమున కై వెచ్చింపబడిన ద్రవ్యము వహిస్తుదీయుట, నామకూర్పులు మున్నగు నిమ్మజాతులనుండి గాక తక్కినవారినుండి వసూలు చేయబడునని విదంబిగా నున్నది. (శ్రీ. ప్రె.)

“అనందప్రచారక” పత్రికా సంపాదకునిపై బెదరింపు

మద్రాసు, ఆగస్టు 2:—“అనందప్రచారక” పత్రికా సంపాదకులగు మున్సి నారాయణ ప్రసాదసింహగారికి “ఒక దేశ నేపథ్య”ని యొద్దనుండి జబువచ్చెను. అందు వైపరీతిక కాసకో ల్లంఘనోద్యమమునకు ప్రతిహేతుప్రచారము మాననిచో, దాని సంపాదకునకు మరణము మూడునని బెదరింపుకలదు (ఆ. ప్రె.)

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు సైమనునివేదికా ఖండనము వ్రాయుచుండుట

జంబాయి, ఆగస్టు 2:—రైటు హానరబిల్ వి. యస్. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు తేలక కమిషన్ లో గూడ హిందూ దేశమునకు తిరిగివచ్చెదరను వార్త సత్యముకాదనియు వారు సైమనునివేదికా ఖండనము నొకదానిని వ్రాయుచున్నారనియు ఇండియన్ డెయిలీ మెయిలు పత్రిక తెలుపుచున్నది. (శ్రీ. ప్రె.)

వాద్యాక్రముఖులను

పురము వీధుమని యాజ్ఞ

వాద్యాక్ర, ఆగస్టు 2:—నేనా సహజము కార్యదర్శి పిక్చులలో ముల్పుండు, ప్రజామండలి కార్యదర్శియు, వర్తక ప్రముఖులను రాయచండ్ అమలఖే, దర్మాక్షి సోమచండ్ కేట్ల పాణిచండ్, రాఘవశీ దుంగ్గర్ గార్లు వైదుగురిని వాద్యాక్ర సినిమాటోగ్రాఫ్ హాల్లనుండి వెడలిపోవలెనని ఉత్తరు వొసగబడినది.

ఈ యుత్తరు పురపాలకసభలో వర్తకు లొంగును పురమున వదిలిపోయెదరు. స్వామినాథులకూడ తమ ప్రాక్టీసు మానుకొనెదరు. (శ్రీ. ప్రె.)

లివర్ పూలు ఉప్పు

రైల్వేగిడ్డంగులలో పడియుండుట

తీసికొనివెళ్లుటకు కూలీలు లేరు

చేయునది లేక అధికారులు శాంతిపైనికలరు

అ రె స్టు చేయుట

రంగపూర్, ఆగస్టు 2:—జూలై 30 తారీఖున రైల్వే గిడ్డంగికి చేరి న లివర్ పూల వ ణ ము ఆ డంగు టు చే ర లే దు కాంగ్రెసు శాంతి సైనికులు తీవ్రముగా పిక్కెటుచేయుటచే బండ్లుగాని, కూలీలు గాని దొరకలేదు స్థానికాధికారులు చేసినప్రయత్నము లన్నియు విఫలములైనందున జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కాంటిస్టెంట్ కమిషనరీని, & పట్టణమునందలి కాసకోల్లంఘన సంఘము యొక్క కార్యదర్శిని, యితర కార్య నిర్వాహకులను ఆరెస్టుచేసెను. (శ్రీ. ప్రె.)

హమీదాల్ గారి సతి

ఉత్తరదేశమునందు న ప్రసిద్ధ యగు సంఘసంస్కరణ ప్రచారకురాలు. అబ్బాసుత్తాబ్బిగారి కమరై మదరాసు వచ్చెను 1వ తేదీన రాయచేట హాబ్బుమూలలో ఉపన్యసిం చెను. (ప్రె. ప్రా. బి.)

తామసు మత్తయిగారు

మేజరు పి. ఎం. మత్తయి (వెలింగుట) గారి కుమారుడు. షెక్స్పియర్ శతవిద్యాలయమునందు బి. ఎస్. సి. డిగ్రీపరీక్షయందు ప్రప్రథమున ఉత్తీర్ణుడయ్యెను. అదీవరకు మదరాసు ఇంజనీరింగుకాలేజీ విద్యార్థి. (ప్రె. ప్రా. బి.)

కొంపులు, పచ్చలు, మంచిముత్యములు బెగైరాకు

శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,

మాన్యుఫ్యాక్చరింగు జ్యాయెలర్లు అండ్ డైమండు మర్చంట్లు, బెజవాడ.

చిట్టగాంగ్ పితూరీ

జిల్లా మేజిస్ట్రేటు సాక్ష్యము

చిట్టగాంగ్, ఆగస్టు 2:—చిట్టగాంగ్ పితూరీ కేసులో చిట్టగాంగ్ జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు యచ్. ఆర్. విల్కిన్సన్ గారు సాక్ష్య విచ్చుచు ఈ క్రింది విధముగా చెప్పిరి:—నేను ఏప్రిల్ 18 తారీఖున వాలంటీయరుల మకాముకు నా మోటారులో వెళ్లితిని. మిత్రుడనా శత్రుడనా యని వారు వన్నడగ, నేను మిత్రుడనేముని ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిని. కాని తుపాకి గుండ్లు నామీనికి పంపరగా విచ్చుచుండెను. “వెనుకకు పొమ్ము” అని అచ్చటి నాకొక అణువణువణి అణువణి చెప్పిరి. నేను తరువాత జిల్లాలోనికి పొయి కల. త్రలోనున్న బెంగల్ ప్రభుత్వమువారి ప్రధాన కార్యదర్శికి యీ విషయమె తెలిపి సహాయముకొరకు వేడితిని. రక్షణకై శ్రీలక్ష్మి జిల్లాలోనికి పంపుటకు ఆయన యేర్పాటు చేసెను. చిట్టగాంగ్ పితూరీ నాయకుడని చెప్పబడు అనంతసింగు చెరసాలకు లేబడినప్పుడు నేను చెరసాలకు పోయితిని. నన్ను చూచినతోడనే అనంతసింగు ఈ కేసు సంబంధమున ఆరెస్టుచేయబడిన యితరుల జాతీయములగు కేకలను వేసిరి. పితూరీ నాయకుడు వచ్చుటచేత ముఢాయిలు సంతోషముగా నున్నారని సివిల్ సర్జను చెప్పెను.

మోటారు నడపువాని సాక్ష్యము

ఇంతకాలము నుండి ఆనుపత్రిలో చికిత్స నొందుచుండిన విల్కిన్సన్ గారి మోటారునడుపువాడు సాక్ష్యవిచ్చుచు పితూరీ జరిగినరాత్రి అతనికి తిగిలినగాయములను చూపెను. (ఆ. ప్రె.)

హవారా జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శికి 15 మాసములు.

చట్టతిరస్కారము గావించువారిని ఆహూయము చేసినందులకు

కలకత్తా, ఆగస్టు 2:—స్వామినాథులకేకము లగు కార్యములు చేయుటకుగాన తనగృహమునందు ఆశ్రయ మిచ్చి నందులకు హవారా జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘకార్యదర్శి యగు హేమేంద్ర ఘోష్ గారు 15 మాసములు కఠింక విధింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రభుత్వమువారి ఋణము

ఆగస్టు 1 తారీఖువరకు దరఖాస్తులు 19 90 లక్షలు కలకత్తా, ఆగస్టు 2:—ఆగస్టు 1 తారీఖువరకు ప్రభుత్వమువారి ఋణముకు వచ్చిన దరఖాస్తులు 19 లక్షల 90 వేల రూపాయలని ఈరోజు ప్రచురింపబడిన ప్రభుత్వ ప్రకటన తెలుపుచున్నది. (శ్రీ. ప్రె.)

4 గురు శ్రీలక్ష్మి శిక్షలు

విదేశీ గుడ్డల దుకాణమును పిక్కెటు చేసినందులకు

కలకత్తా, ఆగస్టు 2:—బుట్టా బజారులో విదేశీ గుడ్డల అంగళ్ళను పిక్కెటు చేసినందులకు నన్ను ఆరెస్టుయిన 18 శ్రీలక్ష్మి 9 మంది ఈరోజు ఉదయమున దరి వేయబడిరి. నలుగురు చెరి నాలుగునెలలు శిక్ష విధింపబడిరి (శ్రీ. ప్రె.)

బెంగాల్ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘము సోదా కార్యనిర్వాహకుని ఆరెస్టు

కలకత్తా, ఆగస్టు 2:—మామూలు మాదిరిగా బెంగాల్ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యాలయము నేడు రెండుసార్లు సోదాచేయబడి అచ్చట నున్న కార్యనిర్వాహకుడు ఆరెస్టు చేయబడెను. (శ్రీ. ప్రె.)

బెంగాల్ శాసనోల్లంఘన సంఘము సోదా

ఈరోజు ఉదయము పోలీసులు బెంగాల్ శాసనోల్లంఘన సంఘ కార్యాలయమును సోదాచేసి అచ్చటనున్న కార్య నిర్వాహకుని, ముగ్గురు సత్యాగ్రహులను ఆరెస్టుచేసిరి. అచ్చట దొరికిన ప్రతివస్తువును పోలీసులు తీసికొని వెళ్ళిపోయిరి. (శ్రీ. ప్రె.)

సత్యాగ్రహులకు ఆశ్రయమిచ్చినందుకు ఆరెస్టు

ఇదివరకుబుట్టాబజారు కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శిగ నుండిన యాతనిభార్య ఆరెస్టుచేయబడినది

కలకత్తా, ఆగస్టు 2:—స్వామినాథులకు పవలన చేయుటకు ఉద్యమకర్తలతో ఆశ్రయమిచ్చినందులకును బుట్టాబజారులో పిక్కెటు చేయువారికి మద్దతు చేసినందులకును శ్రీమతి లీలావతీ కపూరు సతిగారి యిల్లు 157 బి. పి. సి. క్రింద సోదా చేయబడి ఆమెకూడ ఆరెస్టుచేయబడెను. శ్రీమతి లీలావతీ సహ యిగవరకుబుట్టా బజా కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శిగా నుండి ప్రస్తుతము చెరసాలలోనున్న విశ్వనాథ కపూరుగారిభార్య. (శ్రీ. ప్రె.)

స్వామిభావన

జాతీయపతాకపు
నిషేధపు టుత్తరువు

హైకోర్టులో విచారణ

శా. తే. భంగముకలుగుననుటకు సాక్ష్యముగలదా?

మదరాసు, ఆగస్టు 4:—రాజమహేంద్రవరమున, గృహ మలపై జాతీయపతాకముల నెత్తరాదని, నిషేధించుచు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు, శ్రీ. ప్రా. తే. 144 నెక్కునొంద, రాజమహేంద్రవరపు పౌరులందరిపైనను, దేశీయ శ్రామమూర్తిగారి (పక్షి) పైను మరీ నల్లర పైనను గావించిన ఉత్తరువుపైన శ్రామమూర్తిగారు దాఖలుచేసిన క్రిమినలు రివిజనుపిటిషను నందు, ఈ దినము దీర్ఘమగువాదల తింకను జరిగెను.

ప్రభుత్వమువారి తరపున అడ్వకేటు జనరలు తన వాదనల నింకను సాగించుచు పోలీసు అధికారులు మేజిస్ట్రేటు యొడుట గావించిన వాజ్మాలమును గురించి చర్చించుచు నిలుల నుడివరి. ఈ వాజ్మాలమున మొదటిభాగమున రాజమహేంద్రవరమునందలి పరిస్థితులు వివరింపబడినవి. రెండవభాగమున 144 నెక్కునొంద జాతీయపతాకముల నిషేధించుట యొక్క ఆవశ్యకత వ్యక్తపరచబడినది. జాతీయపతాకములు గల దుకాణములను లూటీ చేయుటకు రాడిల కృతసంకల్పయై యున్నారని పోలీసువారందఱు స్పష్టముగ చెప్పిరి. మొదట చాల మంది తమ గృహములపై గల పతాకల దీనివేయుట కంగీకరించిరి. కాని ప్రస్తుతపిటిషనునకు, ఉత్తరువున శ్రేణులవడిన మరీ నల్లరును పోలీసువారి ప్రయత్నముల నిరోధించుచు, తమ ప్రవర్తన వలన, ఇతరులగుండ నిరోధించుటల ప్రోత్సహించుచుండిరి. వెంటనే ఎదుర పతాకముల నిషేధించుచు ఉత్తరువు గావించినయెడల, ఈహంపరాని ఉపప్రయత్నములు సంభవించుననిరాడ, పోలీసు వారు చెప్పిరి. ఆ సాక్ష్యముని భావించుటకు మేజిస్ట్రేటుకు ఇట్టి అర్హతము లేదు. ఆ సాక్ష్యమునంతయు రిజిస్ట్రేషన్ ని అతడు పుచ్చించెను. 144 నెక్కునొంద ఉత్తరువు గావించుట కవివరమున స్వామిభావన లాంఛనముల నన్నిటిని గూడ, మేజిస్ట్రేటు క్రమముతప్పక అనుసరించెను. ఈ ఉత్తరువు మొదట పౌరులందరిపైనను, సామూహికముగను, పిమ్మట వేర్వేరుగ పిటిషనులపైనను ఇతర వ్యక్తులపైనను జారీ చేయబడినది.

ముందుగ నెందుకు నోటీసు నొసగలేదు?

స్వామిభావన:—ఉత్తరువును, పిటిషనునకు కేసుదండ చేసిరి?

అడ్వ:—ఆరోజుననే. ది. 14-6-80 న.

స్వామిభావన:—అయితే, ఉత్తరువు గావించుటకు ముందు, పిటిషనునకు నోటీసు నెంగకొనగలేదు? నోటీసు నందజేయుటలో కష్టమున్నటుల కన్పించలే?

అడ్వ:—ఇది, వ్యక్తులపైనను ప్రజలందరిపైనను కలసిన జాయింట్లు ఉత్తరువు. వ్యక్తులకు వెంటనే నోటీసు జారీజేయ నిచ్చునకాని, ప్రజలపై చేయుటకు వీలులేదు. అందుకు చాల కాలపరమగును.

స్వా:—ఉత్తరువును పూర్వమైనా, పిమ్మటనైనా, వ్యక్తులమీదనే జారీచేయునది. ప్రజలకు జారీచేయునపుడు, నోటీసు నొక బహిరంగప్రదేశమున కట్టెదరు. అందు కష్టమేమి?

అడ్వ:—జనరలు:—ఇది జాయింట్లు ఉత్తరువు గాబట్టి, పిటిషనులకు మాత్రము నోటీసు జారీచేయుటవలన ప్రయోజనము లేదని మేజిస్ట్రేటు భావించెను. ఈ యుత్తరువు, వ్యక్తులపైన మాత్రమే యొనయెడల, ఉత్తరువు గావించిన పిమ్మట మాత్రమే అందజేయ సాధ్యమగును. అంతకుపూర్వము కాదు అను వాదన నిలవజాలదు. కాని, అప్పటి కొందరును బట్టియు, ఉత్తరువుయొక్క స్వభావమునుబట్టియు పిటిషనునకు ముందుగా నోటీసుకొనగ వీలులేదని భావించిరి.

స్వా:—ఇది అంత ముఖ్యమగు ప్రశ్నగాదు. కాని ఇది గూడ ఆలోచింపవలసినదే.

అడ్వ:—జనరలు:—పోలీసువారి ప్రాసీడింగ్సు ప్రారంభించునపుడు, అందుకు తగిన బలమును సాక్ష్యము వారి యొడుట నుండవలెనను విషయము నిజమేకాని, ఆ సాక్ష్యము నంతను తాను విచారించిపిమ్మట మాత్రమే మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు నొసగవలెనని చెప్పుటకు వీలులేదు. ఈ కేసులో మేజిస్ట్రేటు, అటు పిమ్మట ఇరు పక్షముల సాక్ష్యమును విచారించి, నిషేధపు టుత్తరువును ధ్రువపరచెను. మేజిస్ట్రేటు పోలీసువారు తనకు మొదటనొసగిన వాజ్మాలము

పై వాధారపడి మాత్రమే తన ఉత్తరువును సమర్థించుకొన వలెననియు చెప్ప వీలులేదు.

స్వా:—ఎవరును అటుల చెప్పుటలేదు. ఆ విషయమున వాదించ నక్కర లేదు.

సాక్ష్యవిచర్య

అడ్వ:—జనరలు:—పోలీసువారి పోలీసుతరపునను, యుజ్జవచేయబడిన సాక్ష్యమునుగురించి చర్చించుచు ఆ సాక్ష్యమును ప్రసక్త్య పరిక్ష చేసి అందుకు తాళేవా, లేదా యిది ప్రశ్నింపరాదనియు, వెంటనే చర్చ దీని కొన నని యెడల కాంత్రిక భంగము గలుగునని భావించుట కవకాశమున్న బాలుననియు, అట్టి సందర్భములందు గావించుట ఉత్తరువు, సక్రమమైనదేనని వాదించిరి.

స్వామిభావన:—రాజమహేంద్రవరములో దుకాణముల మీదను, ఇండ్లమీదను జాతీయపతాకములు ఎత్తబడినవియు, ఆ దుకాణములను, ఇండ్లను లూటీచేయుటకు నిర్బయించుకొనిన యిద్దరూ లగు పాటకజనులు కొందరచట గలరనియు, కాంగ్రెసువాదులు నిర్బంధించబడినపు డెల్ల దుకాణముల మూయుచుండటచే, పాటకజనుల కాగ్రహము జనించుచున్నదనియు, ఈ కారణములచే నీ యుత్తరువు సక్రమమైనదేననియుగదా మీ వాదన?

అవునని నుడువుచు అడ్వ:—జనరలు, క్రిందికోర్టులో పోలీసుతరపున సాక్ష్య మొసగిన మగ్గురసాక్షులను దెలిపిన విషయములను చదివిరి. అందు మొదటిసాక్షియగు బాకబ్ అనువర్తకుడు, కొందరుమాలలు, మదిగలును, జాతీయపతాకములు గల దుకాణములను లూటీచేసెదమని చెప్పుకొనుచుండగా తాను వింటినిని నుడివెను.

ఈతని సాక్ష్యము అర్థముచేసుకొనుట కష్టముగవచ్చును. 14 తేదీన, జాతీయపతాకముల లొంగింపవలెనని 'టెటటు' వింటినినియు, ఆసాయంత్రము పతాకములు తనకు కనపడలేదనియు, మరునాడుదయము పతాకములు యధావలయులలో తిరిగి నెలకొల్పబడినవియు ఇతడుచెప్పుచున్నాడు నిషేధపు టుత్తరువు నమలుజరిపిన పిమ్మట తిరిగిపతాక లెక్కపడెనా?

అడ్వ:—లేదు. అతడు 10 వ తేదీన జరిగిన, నిషేధపు టుత్తరువును సంబంధించిన టుటలను నడవించియుండును.

స్వా:—మొత్తము ఎన్ని నిషేధపు టుత్తరువులు, ఎన్ని టుటలు?

అడ్వ:—మూడు. 10 వ తేదీన, రెండుఉత్తరువులు గావించబడినవి అందొక ఉత్తరువు, జాతీయపతాకములతోను జాతీయచిహ్నములతోను, ఉత్తరువులు జరుపరాదనియు, సభలు జరుపరాదనియు నిషేధించబడినవి. మరొక ఉత్తరువులో సత్యాగ్రహభిరమును నిషేధించబడినది.

స్వామిభావన:—ఆరెండు ఉత్తరువులవలననే కేసు అర్థమగుచున్నది. (సప్రస్థ).

బాకబు సాక్ష్యమువలన, రాజమహేంద్రవరమున జాతీయపతాకములు, రాడిలకు, బద్మాములకు ఆగ్రహము గలిగించుచున్నదనియు, వారికిని, పతాకల భరించువారికిని కొట్లాట జరుగనున్నదియు, స్పష్టమగుచున్నదని అడ్వ:—జనరలు జెనరలు వాదించుచు, పట్టణమున కాంతిభద్రతలకు సంరక్షకులగు పోలీసువారి పోరాటమును తప్పించుటకు ప్రయత్నింపకుండ నుండ వీలులేదని నుడివెరి.

స్వామిభావన:—ఈతని సాక్ష్యము చాల అవకతవకగ నున్నది. అందుచే నేమియు బోధపడుటలేదు. ఈసాక్షి తాను వింటినిని చెలుపు'టెటటు' ఎప్పుటిది?

అడ్వ:—బాకబు 10 తేదీనై యుండును.

గంటి లక్ష్మన్నగారు:—కాదు. 14 వ తేదీని అనియు, తానొక్క టుటలను మాత్రమే వింటినినియు ఆతని సాక్ష్యమున స్పష్టముగ చెలిపెను.

స్వామిభావన:—సాక్షి, మనస్సులో చాల కలవరబడినటులున్నది. రికార్డునందలి సాక్ష్యమువలన నేమియు బోధపడుటలేదు.

రెండవసాక్షి యగు సత్యకు అమానుల్లా అను నతని సాక్ష్యమును చర్చించుచు, మునిసిపల్సభ జరిగిన వాల్ల కొలాలకు తన ఇంటిమీదుట అటమాచుటకువచ్చిన రెండుమంది మాలలు అచ్చటచేరి అల్లరిచేయుచునని అనుకొనుచుండినవియు తాను వారిని చీవాట్లు పెట్టి పంపివేసినవియు ఆ సాక్షి చెలిపెనని నుడివెను.

స్వా:—మునిసిపల్సభ ఎప్పుడు జరిగినది?

లక్ష్మన్నగారు:—మే 19 తేదీన.

అడ్వ:—జనరలు ఈ సమయమున మాటలాడుచు రాజమహేంద్రవరమున స్వరాజ్య మనినను జాతీయపతాక మనినను వ్యవహారే ప్రతికూలురు కొందరుగలరని చెబుటకు మాత్రమే ఈ సాక్ష్యము పయోగపడునని నుడివెను. ఈతెన్న జాతీయపతాకమునకు అర్థములే నిదిగాదనియు చాల అర్థముగలరనియు, అది స్వరాజ్యమునకు చిహ్నమనియు, స్వరాజ్యమునకు విరోధు లగువారి కది, అంబోరుకు ఎర్రగుడ్డవలె ఆగ్రహకారణ మగుచున్నదనియు నుడివెరి.

స్వామిభావన:—ఆ పతాకమున కర్మములేదని ఎవరును చెప్పుటలేదు. అర్థము లేనియెడల దాని నెందు కెత్తెదరు? దానికి పూర్తియగు అర్థము గలదు.

అడ్వ:—స్వరాజ్యము, సంపూర్ణ స్వరాజ్యము, చాల మంచివే గావచ్చును. అట్టి పతాకము నెత్తుటకు ప్రతివారికి హక్కుండవచ్చును. కాని అల్లరి జరుగునని దోచినపుడు దానిని తప్పించుటకు ప్రయత్నించి కాంతిని గాపాడుట పోలీసువారి ప్రధమకర్తవ్యము.

మూడవ సాక్షి:—ఒక విశ్వ బ్రాహ్మణుడు. శ్రీ రామమూర్తిగారి యింటియెడలు నొక రోజున 1000, లేక 1500 మంది గుంపుగూడి యుండినవియు, ఇతడు చెలిపెను.

స్వా:—వారు పిటిషనును గృహమును లూటీచేయుటకు వెళ్లుచుండిరా? పోలీసువారి టుటల భయపడిరా?

అడ్వ:—అటుల చెప్పుటకు సాక్ష్యము నా కచ్చటను గన్పించలేదు.

స్వా:—వారు లూటీచేయుటకు వెళ్లుచుండిరని సాక్ష్యము చెప్పినయెడల, కేసులో బలముండెడిది. ఎవరో, బోసు లోనెక్కి ఈగుంపు లూటీచేయుటకు వెళ్లుచున్నదని ఎందుకు చెప్పలేదు?

అడ్వ:—జనరలు, మూడవసాక్షి వాజ్మాలమును చర్చించుచు, జాతీయపతాకము, సంపూర్ణ స్వరాజ్యమునకు, ప్రభుత్వమువారిపై తిరుగుబాటునకును, కాసనోల్లంఘనమునకు చిహ్నమనియును, రాజభక్తిపరల కిది ఆగ్రహము గలుగజేసినదనియు సాక్షి చెలిపిన విషయముల నుదహరించిరి. కాంతి భంగము గలుగునని భావించుటకు ఇట్టిసాక్ష్య ముండుటచేత, మేజిస్ట్రేటు, 144 నెక్కునొంద నుత్తరువుచేసెను. ఈ పతాకముల నలాచి వేయుట పోలీసువారి యుద్దేశముగాదు. రాడిలవలన ప్రజాకాంతి గలుగు ముప్పును తప్పించుటయే వారియుద్దేశము. జాతీయ పతాకములతో నూరేగింపులు జరుగరాదని మేజిస్ట్రేటు గావించిన ఉత్తరువును, దుండగులు అపార్థ మొనర్చుకొని, చెలరేగి, కాంతిని భంగపరుచుటకు ప్రయత్నించుచుండిరి. అట్టి ముప్పును తప్పించుటకే పోలీసువారియుత్తరఫను గోరి గాని వేరొకటిగాదు. హైకోర్టువారి సారణు సాక్ష్య మున్నదా లేదా యని పరిక్షింపవలెనేగాని, ఈ సాక్ష్యము తీవ్రపరిక్షకు తాగునాయని జూడరాదు.

స్వా:—కాసనోల్లంఘనోద్యమము వచ్చిన పిమ్మట దాని ఫలితముగా, రాజమహేంద్రవరములో నెత్తుడైన లూటింగు జరిగెనా?

అడ్వ:—లేదు.

కౌన్సిలర్లమృతమా?

స్వామిభావన:—ఇంకొక్క విషయమును, మీ యభిప్రాయము చెప్పవలెను. ప్రజాసముదాయము నిట్టి యుత్తరువు గావించుట సక్రమమా? ఈ యుత్తరువు పౌరసముదాయమునకు ద్వేషం పబడినది. ఈ క్షేత్రము ప్రకారము పౌరులచే నుపయోగింపబడు బహిరంగ ప్రదేశములందు చేయబడు కార్యములను మాత్రమే నిషేధించుటకు వీలుగలదు. గృహములు ప్రత్యేక వ్యక్తులకు సంబంధించినవి. పౌరసముదాయమున కచటకు జనుటకు వీలులేదు. గృహములపై పతాకముల నెత్తుట ప్రయితేలు వ్యక్తులు ప్రయితేలు ప్రదేశముల దొనర్చు పనిగాని పౌరులు బహిరంగ ప్రదేశమున నొనర్చు పనిగాదు. కనుక ప్రయితేలు వ్యక్తులు తమగృహములపై పతాకముల నెత్తరాదని నిషేధించుట కేటుల వీలగును?

అడ్వ:—జనరలుగారి విషయమున వాదించుచు 144 నెక్కునందలి వాక్యములకు రెండవభాగము లగు అర్థములు సాధ్యమని తన అభిప్రాయమునియు వానిని కోర్టువారి యొడుట నుంచెదననియు అందేది పరియైనదని దోచినచో కోర్టు వారాయరమును గైకొనవచ్చుననియు నుడివెను. "ఒకానొక ప్రదేశమునకు వ్యక్తులపైగాని, ప్రజలపైగాని ఇట్టి ఉత్తరువు గావించవచ్చునని రి వ సబు నెక్కునందరు గలదు. ఈ సబు నెక్కును 1 వ సబు నెక్కునందరి దొనగవలసిన అధికారమునకు మితిసేర్పరుచుచున్నదా లేక, దానిని వికలమొనర్చుచున్నదా యను విషయముపై నీప్రశ్న యాధారపడియున్నది. మితిసేర్పరుచు గున్నదను అర్థము నంగీకరించునెడల, నా కేసునకు బలముండదు. కాని రెండవవ్యాఖ్యానము నంగీకరించునెడల ఈ ఉత్తరువు సక్రమమైనదే. గృహముగూడ, బహిరంగ ప్రదేశము గావచ్చును.

స్వా:—ఇంటియజమాని ప్రజలగుండ అవ్యసించినపుడు బహిరంగప్రదేశ మనుపదము పైరేలు ప్రదేశమునకు గూడ వర్తిం చునను విషయముని జమే ప్రజలు తిరుగునది బహిరంగప్రదేశము గనుక, ఇంటియజమాని, ప్రజలలో నొకరుగనుక, ఇంటియజమాని నివసించు ప్రదేశము గూడ బహిరంగప్రదేశ మగుననియు, బహిరంగ ప్రదేశమున పతాకము నెత్తరాదని, ప్రజల నిషేధించ నధికారము గలదు గనుక ఇంటిపై పతాకమునెత్తరాదని, ఇంటి యజమానిని నిషే

ధింపవచ్చుననియు మీవాదన? (నవ్వు) ఈ కేసులో, ప్రదేశము ప్రాంతమున మాత్రమే గాదు, నిషేధింపబడిన కార్యముగూడ ప్రాంతము వ్యక్తులు ప్రాంతము వాదనలో చేయుచున్నదే. ప్రజలు, ప్రాంతము ఇంటిలోనికి వెళ్ళి అచ్చట పతాకమునెత్తుటలేదు, అదీ వికల్పము.

అద్యక్షేలుజనరలు:—ఈ యుత్తరపు ప్రాంతమువ్యక్తులపైనను, ప్రజలపైనను గూడ గావించబడెను. కనుక ప్రాంతేలువ్యక్తులకు వర్తించునంతవర కిది కాస్త్రీయము గాకపోయినను, ప్రజలకు సామాన్యముగా వర్తించునంతవరకాస్త్రీయమేయగును.

స్వా:—ఇండ్లపై నిపతాకముల నెత్తినయెడల లూటించువారుగనని సాక్ష్యముగలదా?

అద్యక్ష:—అందుకు తగినంతమాత్రము సాక్ష్యము ఋజువయ్యెను.

స్వా:—అటుల నమ్మటకు ఏమాత్ర మాధారమున్నను—నేను సానిటారియాల వ్యవహారము కడదగుటకు బూనుకొనను.

ది|| బ|| రామచంద్రయ్యగారు

ది|| బ|| టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు పిటివనరు తరపున అద్యక్షేలు జనరలువాదనకు ప్రత్యుత్తర మొసరుచు మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరపు చాల అస్పష్టముగ నున్నదనియు, ఫలనిర్ణేయము సరిగాలేదనియు ఆక్షేపించిరి. చట్టమునందుగల వాక్యములను వ్యాకరణయంత్రముగ నెట్టియర్థము గలదో అట్టి అర్థమును మాత్రమే దీక్షువలెననిగాని లేనిపోనివ్యాఖ్యానముల నందు జొప్పింపరాదని నుడివెరి.

కేసును గురించి నుడువుచు, ఇట్టి నిషేధపు టుత్తరపు గావించుటకు అవసరము “ఉపద్రవకరముగ న్నితి” ఏర్పడినటు లెట్టి సాక్ష్యమును లేదని నుడివెరి. పోలీసువా రొసగిన వాఖ్యానమును, పిటివనరున కింతవరకుగూడ ఇష్టమందనిరాకరించుటలో మేజిస్ట్రేటు అవలంబించిన చర్యను తీవ్రముగ నాక్షేపించుచు, ఈ విషయమున మేజిస్ట్రేటు చర్య చాల విచిత్రముగను, అశ్రద్ధకరముగను, అసభ్యముగను నున్నదని నుడివెరి. అత దావిధముగ ప్రవర్తించుట కెట్టిహక్కును లేదు.

పోలీసు వైఖరిని రామచంద్రయ్యగారు తీవ్రముగ నాక్షేపించుచు ఒక్కపోలీసు అధికారియైనను బోనులోనెక్కి సాక్ష్యమిచ్చుటకు ధైర్యము లేకపోయెననియు తానుచెప్పుచున్న యములన్నియు అసత్యములని వారికి బాగుగా తెలిసియుండుట

యు బోనులో నెక్కి సాక్ష్యమొసగినచో క్రానుపరీక్షలలో నవియన్నియు బయల్పడు ననుభవ పడుటయు పోలీసువా రా విధముగ బోనులో నెక్కుటకు సంశయించుటకు కారణము నీ నుడివెరి. పోలీసువారి యారోపణలు, భంగములు, కేవలము కల్పితములనుటకు ఉత్తరపునకు పూర్వముగాని, పిమ్మటగాని, ఎట్టి అల్లరియు జరుగబోవుటయు తార్కాణమనియు, పోలీసు వారి పిటివను చాల అనుమానాస్పద మైనదనియు రామచంద్రయ్యగారు నుడివెరి.

గాంధీజీపీలకేసు విచారణగూడ ముగిసినపిమ్మట ఈ కేసులో తీర్పు చెప్పబడునని న్యాయమూర్తి తెలిపెను.

సవరణ

తాము, జూలై 31 వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో 15 వ పేజీలో తెనాలి డిప్యూటీ కలెక్టరుగారి విచారణ విషయము లో నాలుకలీల ప్రకటనలో బుక్కు కన్యాయ్య చాదరి అని వ్రాసినది తప్పుగాన మూలపాటి బలరామకృష్ణయ్య చాదరి అని సవరింప ప్రార్థన.

కే. వెంకయ్య, పేదకలహాడి.

ముక్కొల్లు

31-7-30 యీ తారీఖున ముక్కొల్లునుంచి సమ్మెట వెంకట్రామయ్య నాయుడుగారు పూచా నాంచారయ్య నాయుడుగారు బందరువెళ్లి కల్లుపాటల దగ్గర పి కెటింగు చేయుటవల్ల వారిని అరెస్టుచేసి ఇరువురకు చెరి ఒక ర నెలలు కఠింశిక్ష చేసిరి. వెంటనే వారిని రాజమండ్రి తీసుకువెళ్లిరి.

సమ్మెట వెంకటసుబ్బారావు.

గుంటూరుకాలేజి పి కెటింగు

తెజవాడ, ఆగస్టు 2:— జూలై 29 వ తేదీని గుంటూరు కాలేజి పి కెటింగులో పాల్గొనిన శ్రీమతి పాదర్తి సుందరమ్మ (తెజవాడ) సత్యవతిగార్లను అరెస్టుచేసి మోటారు లపై తీసుకువెళ్లి సుందరమ్మగారిని నంబూరు రయల్వేస్టేషను సమీపమునకు, సత్యవతిగారిని పేరేచెర్ల సమీపమునకు, వదలి పెట్టి పోలీసువారు మరలిపోయినట్లు సుందరమ్మగారు నేడు తెలియజేసిరి. ఇంతవరకు పోలీసువారు వీరిని అరెస్టు చేయ లేదు. (ఒక విలేఖరి)

కరాచి

శ్రీల పి కెటింగు

కరాచి, ఆగ 2:—కాలేజీల మందును, దేవాలయముల మందును మహిళా సమితి తరపున శ్రీల పి కెటింగు సాగించుచునే యున్నాడు. ఇది విదవరోజు. సానికసత్యాగ్రహ సంఘమువారు దీనిని గమనించుచున్నార. (శ్రీ (కె).)

నాగపూరు

అటవీ శాసనోల్లంఘనము-అరెస్టులు

నాగపూరు, ఆగ 2:—తెలంగాణలో అడవుల చట్టము నల్లంఘించినందులకు పాండురంగరావుగారును మరి 11 మంది వలంటీర్లును అరెస్టుచేయఁ జేరి. ఈ దినం మధ్యాహ్నము, నాగపూరులో ప్రభుత్వపు మద్యకాలను పి కెటు చేసినందులకు 5 గురు వలంటీర్లు అరెస్టుచేయబడిరి. మరియొక నరము అరెస్టుయినవారి స్థానము నాక్రమించెను.

రాష్ట్రప్రభుత్వమునకు 46 లక్షలనష్టము

కడచిన రెండునెలలలో విజృంభించిన ఉద్యమ ఫలితముగా 46 లక్షల రూప్యములు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు నష్టము సంక్రమించినదని ప్రభుత్వమువారి సింహాక్షలోకనమావలన తెలియనగుచున్నది.

ఇందులో 30 లక్షలు కల్లుసారాయిశాఖలో నష్టము ఇది కేవలము శాసనోల్లంఘనోద్యమమువలన గల్గినదే. 16 లక్షలు రిజిస్ట్రేషన్ మొదలైన శాఖలలో నష్టము వ్యయ మున్ననో, పోలీసు, జైలుశాఖల క్రింద అత్యధికముగా నున్నది. పరిసితు లిందుచేత విషమములైనవి. ఈ ఉద్యమము మరికొన్ని నెలలు సాగునెడల ఆర్థికదుస్థితి మరింత ఎక్కువగును. అందువలన ప్రభుత్వము 31 లక్షలు తమవ్యయములో తగ్గింప జూచుచున్నది. (ఆ (కె))

9 మంది సత్యాగ్రహులు తుమాహణగోరుట నాగపూరు, ఆగ 2:—6 నెలలు కఠింశిక్ష విధించబడిన 9 మంది అటవీశాసనోల్లంఘన సత్యాగ్రహులు తుమాహణ వ్రాసియున్న విడుదల పొందిరి. (ఆ. (కె))

స్టూడ్ బేకర్ ఛాంపియన్ షిప్ వారము

హిందూదేశములో స్టూడ్ బేకర్ అమ్మకముల ప్రచారమును జరుపుటకును, స్టూడ్ బేకర్ రమ్మకముదార్లవద్దనుండి ప్రథమములో ధరను సంపాదించుటకొరకును, స్టూడ్ బేకర్ సిక్సెన్ అండ్ యెట్సును 6 ఆగష్టు బుధవారమునుండి యొకవారము మాత్రము చాల తగ్గింపువెలల కిచ్చుచున్నారము.

డిక్టేర్ సిక్సెన్ కమాండర్ సిక్సెన్
డిక్టేర్ ఎయిట్స్ కమాండర్ ఎయిట్స్

1930 మాడల్స్ ప్రదర్శనములు లేవు. అన్నికార్లు క్రొత్త మాదిరివి. ఒక సంవత్సర ముచితపని, 12 నెలలు గ్యారంటీ యివ్వబడును.

రో మ ర్ డాన్ అండ్ కో.,
మౌంటురోడ్డు, మద్రాసు.

కాలేజీ ప్రాధానరుపదవి: రాజకీయములు

శ్రీయుత గోగినేని రంగనాయకులుగారి

ప్రాధానరుపదవి రాజీనామా

పచ్చయప్పకాశీజీ తమ ప్రాధానరుపదవికి రాజీనామా నిర్దుష్ట శ్రీయుత గోగినేని రంగనాయకులు (యం. యల్. ఏ) గారు సిద్ధానుండి జూలై 17 వ తేదీనాడు సనదు కాలేజీ ప్రెస్టిజియస్ అధ్యక్షునికి ఈక్రిందియు తరము బహిరి: నాపదవిలోనున్న మరియొకరి కనుమతి నిచ్చినప్పుడు నాకెందు కీయకూడదు?

"29-8-80 తేదీనాడు మీరు వ్రాసిన యుత్తర ముండెడిది.

నాదేశ్చర రాజకీయ వ్యవహారములలోను సార్యజనితో ద్వయములలోను నేను సంపూర్ణముగ పాల్గొనుట కవకాశ మిచ్చెదమని బ్రెస్టిజియస్ వారిలో చాలమంది నాకు స్పష్టముగ మాట యిచ్చిరిని మరియొకసారి దృఢపరచుట నానిధియని భావించుచున్నాను. మరియు ఇప్పటి నాయుద్యోగములో నేను వస్తున్న పూర్వముండిన శ్రీయుత యం. రత్న స్వామి గారికి మదరాసు కార్యకేవలములోన, కాసనపల్లిలోను గూడ సభ్యులుగా నుండుటకు బోధువా రనుమతినిచ్చి యుండిరి. అంతేకాక ఆయన భారతకాశాసనసభసభ్యుడుగా ప్రభుత్వము వారిచే నియమించబడినప్పుడు అందుచే తమకాలేజీకి గలిగిన గౌరవమునకుగాను సంతసము వెలిబుచ్చుచు బోధువారు తీర్మానించి యుండిరి. ఇట్టి సందర్భములో, నాకు గూడ అట్టి సదుపాయము లొసంగబడవని, నాస్థానములోనున్న విరియెవరువ సతే, భావించుట న్యాయము.

ఇంతకాలము బోధువా రెందు కూరకుండిరి?

"ఇంతేకాక నుటూరు కల్లూరుజిల్లాల తరపున భారత కాసనసభకు నాచిన్వేషమును 1980 సం॥ జనవరిలోనే నేను ప్రకటించిన సంగతిని, తరువాత ఏప్రిల్ నెలలో దానికి పోటీ చేసిన సంగతినిగూడ బ్రెస్టిజియస్ వారు తెలిసికొనియే యుండవలయును. ఐనను వారు నా అభ్యర్థిత్వము విషయమున బ్రెస్టిజియస్ టంకమును తెలిపియుండలేదు. మేనెల 31 వ తేదీ వరకును అట్లే ఊరకుండి, అటుతరువాత, కాలేజీయుపాధ్యాయు లెవరును సానికర్వపరిపాలన సంస్థలోగాని, కాసనసభలోగాని, సభ్యులుగా నుండగూడదని యొకటియు, భారతకాసనసభకు సభ్యుడుగా నెన్నుకొనబడినందుకు, నేను సమాధానము చెప్పి కొనవలయునని మరియొకటియు బోధువారు రెండుతీర్మానముల గావించిరి. ఈవై సంగతులనుబట్టి నేను సార్యజనితోద్వయము లలో పాల్గొనుటకు బోధువారు సమ్మతించి యుండిరిని స్పష్ట ముచున్నది.

ఇందువల్ల కాలేజీలో పని అడ్డిపోవునా?

"నా రాజకీయవ్యవహారములవల్ల కాలేజీలో నేను చేయవలసినపనికి భంగముగలుగునని బ్రెస్టిజియస్ వారు వాదించుచున్నారు. ఇందుకొక్కటే సమాధానము: 1929 సం॥రములో పూర్తిగా ఒక టెరమ్ పేరమంతయు బోధువారు నాకు నెలవొసంగియుండిరి; 2. శ్రీయుత రత్న స్వామిగారు కాలేజీ త్రిన్ని పలుగా నుండియుండటచే నాకంటె ఆయన యెక్కువభారమును నిర్వహింపవలసియుండెను. ఐననుగూడ, ఎన్నిపర్యాయములో ఆయనకు నెలవిచ్చుటకు బోధు వారికి సాధ్యమే యయ్యెను.

అసలు కారణము

"నావిషయమున బోధువా రి రెండుతీర్మానములనుగా వించుటకు ఒకే ఒకకారణ ముండవలయును. గుడివాడలో 144 సెక్షను అమలుపరిచిన దానిని గూర్చియు, పోలీసువారి కాల్యులనుగూర్చియు, పైకి, డొమినియన్ ప్రతిపత్తినిగోరుచునట్లుండినను, అప్పటి జస్టిస్ పత్తిపునాయకులు కొందరు సత్కర్మముల నూచిచేయుటకు కలెక్టర్లకు సాయపడెదమని వాగ్దానముచేసిన దానినిగూర్చియు నా అసమ్మతిని దెలియజేయుచు జూన్ 26 వ తేదీ ప్రాంతమున నేను ఉచిత మండలమునుండి ప్రతికలకొకతెలివార్త బంపియుంటిని. ఈసంగతి జరిగిననెంటునే తైత్తిర్మానములు బయల్పడుటవల్ల మదరాసు ప్రభుత్వమువారి నిష్పందిధానముపట్ల నాకు గల యభిప్రాయములనుగూర్చి బ్రెస్టిలు భయపడిరిని నే ననుకొనివలసి వచ్చుచున్నది.

ప్రజలపక్షము వహించుటయే నాకర్తవ్యము

"ఇది నిజమేయైనచో, ఈ ప్రభుత్వమువారెవరించుచున్న అన్యాయపూర్వకమైన నిర్బంధ విధానముపట్ల, నాస్థితిలోనున్న వారెవరగాని బాధ్యత నెరిగినవారు, ఉపేక్ష వహించియుండురని తలచుట పొరపాటని బ్రెస్టిలకు నేను తెలియజేయ గోరుచున్నాను. నాకర్తవ్యము ప్రజలపక్షమున నున్నదన్నసంగతిని నే నిది వరకు కంటే బాగుగ గ్రహించుకొని యున్నాను. నా ప్రాధానరుపదవి-ప్రజలపక్షమున నాకర్తవ్యము-ఈ రెంటిలో నేవోయొక

దానినే స్వీకరింపవలయునని మీ తీర్మానమును నన్ను నిర్బంధించుచున్నది. అందుచే నిస్సందేహముగ నేను రెండవమార్దమునే కోరుకొనుచున్నాను. అందుచే ఈ నెల 20 తేదీనాటి నుండియు మీ కాలేజీలో ప్రాధానరుపదవిని వదలు కొనుటకు నా కనుమతి నీయగోరుచున్నాను.

"నేను ఉద్యోగములో నున్న కాలమున మీ బోధువారు నాపట్లహాసిన మర్యాదగౌరవములకై నేను మీకు కృతజ్ఞత దీర్చుచున్నాను."

కొల్లులు, పచ్చెలు, ముగించుముగ్గుములు, గైవాలకు వికంసి చబిల్ దాసు అండు సన్యు, నీమకమలములు, నగలవర్జకులు, 112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. 4

మదరాసు అండు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

ప్రకటన

రైల్వేవారి వివిధ అఫీసులలో అసగా మద్రాసు, రాయపురము, పెరెంబూరు, రాయపుర-లోని అచార్జీకునవద్దనుండు చిత్తుకాగితములు, పనికిరాని యితర వస్తువులన్నిటిని 30 జూన్ 1981 తో యంతయును కాలమునకుగాను యన్యుబడు వాటిని కొనటకు, తీసికొనుటకును తెండర్లు కావలయును. సదరు తెండర్లను మద్రాసు పార్శ్వలక్షణములోని మద్రాసు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ యెంజంటుగారు 22 ఆగస్టు 1981 తేదీ ఉధాహ్వానం 8 గంటలవరకు స్వీకరింపగలరు.

చిత్తుకాగితముల తొలగించుటకు సంబంధించిన నిబంధనలు గల తెండర్ల ఫారము వక్రగా, పెరెంబూరులోని ఎమ్. ఎస్. ఎమ్. రైల్వేవారి కలెక్టర్ గారివద్దకు 1/- చెల్లించి న దొరుకును. ఈసామ్మ మరల వాపసు యివ్వబడదు. ఫారములు వి. పి. ద్వారా పంపబడవు.

తెండర్లు స్వీకృతమైనవి కవర్ ద్వారా పంపుచు, పైన "చిత్తుకాగితముల కొనటకు, తీసివేయుటకు తెండర్" అని వ్రాయవలెను. తెండర్ల ఫారములనెంటు యొకనెట్ల గూడ పంపబడను.

ఎ. సి. టర్నర్, కల్కట్ లో ఆఫ్ ఫోర్స్.

మదరాసు అండ్ సదరన్ మరాటా రైల్వే కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ లిమిటెడ్

ఎమ్. అండు. యన్. ఎమ్. రైల్వే కో ఆపరేటివ్ సొసైటీ లిమిటెడ్ రాయపురం, మద్రాసు వారికి 1970 సెప్టెంబరు మాసముకు దినవ తెలపబడిన బియ్యమును సొసైటీ స్టోర్స్ రాయపురములో డెలివరీ యివ్వగలవారు తమ తెండర్లను కార్యదర్శి, మేనేజరుగారి పేరటికి పంపుకొనవలయును సదరు తెండర్లు 14-8-1980 తేదీ ఉధాహ్వానము 12 గంటలకు వచ్చినవాటిని మాత్రమే ఆంగీకరించబడును.

- 80 బస్తాలు నాణ్యమైన కోమటి బియ్యం బస్తా 1-కి 48 మాసికలు గలవి
100 బస్తాలు శ్రేష్ఠమైన నెల్లూరు బియ్యం బస్తా 1-కి 60 మాసికలు గలవి
200 ,, రామసాగరం బియ్యం నాణ్యమైనవి. ,, 48
1,200 ,, నాణ్యమైన పిమాటి బియ్యం ,, 48
తెండర్ల ఫారములును వాటి నిబంధనల కొరకు కార్యదర్శి, మేనేజరుగారివద్దకు 2-సామ్మ చెల్లించిన బడతు గలరు. ఈ సామ్మ మరల వాపసు చేయబడదు.
రాయపురం ఎస్. గోపాలకృష్ణన్,
28-7-1980 కార్యదర్శి, మేనేజరు.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయటకు కృ. 1-0-0. ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయరామును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 ఎప్పుడు. గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరువ్రేణి. P. O

ఏలూరు (స్వకీయవిలేఖరి)

ఏలూరు, ఆగస్టు 3:—నిన్న సాయంత్రము 5 గంటలకు ఏలూరు నందు హిందూయూజన సంఘ భవనమునందు శ్రీయుత మోతే గంగరాజు జమిందారుగారి యధ్యక్షత క్రింద కాసనసభ యందు ఖండవర్ణ జరిగెను. సభకు ఏలూరు డిప్యూటీ కలెక్టరు, తహశీల్దార్, శివపూర్ణి తహశీల్దార్, నలు మేజిస్ట్రేటు, బొనుసర్గిలు ఇను స్పెక్టర్, సబ్బు ఇను స్పెక్టర్, మైలవరపు తిమ్మకవిశంకరులు ఎఫ్. దేవే గ్రాడు, పి. నారాయణరావు చౌదరీ, ఎఫ్. ఆంజనేయులు నాయుడుగార్లు మున్నగు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. మైలవరపు తిమ్మకవిశంకరులు, ఎఫ్. దేవేంద్రుడు, ఎన్. దేవదాసం, డాక్టరు ఎమన్యుయల్, ఎఫ్. నుబ్బారాయుడు, మానేల్లి సత్య నారాయణ గార్లు కాసనసభలో యధ్యక్షమును వహించిరి. అరాజకము కలుగుననియు, స్వరాజ్యసంపాదనమునకు సక్రమందోశమే యుత్తమ మగు మార్గమనియు నుపన్యసించి కాసనసభలో యధ్యక్షమును తీవ్రముగా ఖండించిరి.

అధ్యక్షులు ఉపన్యసించుచు కల్లుసారామున్నగు వస్తువులవర్జముల నుపయోగించుట మానివేయవలెననియు, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేత్యులు హిందూమతానుబద్ధులు మున్నగు వారల మధ్య నైకమత్యమును పెంపొందించువలెననియు, స్వరాజ్య వందరక్షను కాంతనీయమే యనియు, అందుకొరకు కాసనసభ సాగరముగాక సక్రమముగ మార్గము లవలంబింపవలె ననియు నుడిచిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షునకు వందనములతో సభ ముగిసెను. మాలవ్యజీని మున్నగు నాయకులను అరెస్టుచేసినందులకు పారితోషము పండిత విదనమోహన మాలవ్య, సర్కార్ ఎల్లభాయి పటేలు, జమరామ్ దాస్ దొలత్ రాంగార్లు మున్నగు నుపనిద్ధ జాతీయనాయకులను బొంబాయిలో అరెస్టు గావించినందులకు అసమ్మతి జాఫుటకు నేడు ఏలూరు బట్టలవర్జముల కొంతియుత మైన సంపూర్ణపారితోషమును తెలుపుట తామే జరిపిరి. దినముంతయు కాంతియుతముగ పారితోషము జరిగెను.

మద్రాసు కాసనసభ ఎన్నికలు

పై ఎన్నికలలో అభ్యర్థుల గ నిలచుటకు నిన్న ముడిటి పట్టుమునందు 21 గోదావరి జిల్లా కలెక్టరు అఫీసులో శ్రీయుతులు బడేటి వెంకటరామయ్య అధ్యక్షులు, చిత్తూరి ఇంద్రయ్య అధ్యక్షులు, ఇ. వి. మల్లికార్జున్, తాళ్లూరు నుబ్బారావు ఏలూరు తాలూకాబోర్డు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ నె నేటు సభ్యులు, సి. హెచ్. వీరాచెడ్డిగార్లు తమతమ నామినేషనుపేర్లను దాఖలు చేసిరి.

బందరు వాలంటీర్లకు శిక్షలు

బందరు, ఆగస్టు 1:—నిన్న తాలూకా అఫీసు ఆవరణలో కల్లుకుకాణముల పాటలసందర్శన పిక్చరీగు జరిపినందుకు గాను అరెస్టు చేయబడిన మగ్గుకు వాలంటీర్ల కేసువిచారణ జరిగినది ముక్కొల్లు వాలంటీరుడభిముల్ సభ్యులుగా నున్నందుకై వారికి క్రిమినల్ లా అమెండ్ మెంట్ చట్టము 17 (1) సెక్షను క్రింద చెరి ఆరు నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

(అ. వె)

మచిలీపట్నం, ఆగస్టు 2:—నిన్నను సబుమేజిస్ట్రేటుగారు యితరుల వాలంటీరులకు క్రిమినల్ లా సవరణచట్టము ప్రకారము, తూ. కృష్ణ వాలంటీరులసభ సభ్యులగుటచే చెరి 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి.

సాధు చన్నపట్నం గారు (చిత్తూరు) 108 సెక్షను ప్రకారము విచారింపబడుచున్నవారు తాను రాజకీయ సభ్యులందు పాల్గొన్నందుకు విచారము చెల్పుటచే విడుదల చేయబడిరి.

(అ. వె.)

నెల్లూరు అరెస్టులు

నెల్లూరు, ఆగస్టు 4:—పండిత మదనమోహన మళవ్య గారు మున్నగువారిని అరెస్టుచేసినందుకై నేడు విద్యార్థులు విద్యాలయములనుబహిష్కరించి ఉత్సవములు జరిపి గాంధీకి జై అం కేకలువేయుచు రెండు ఉత్సవములు విధులనెంటు తిరిగెను. శ్రీయుతులు కాసా రామారావు, యన్. విశ్వనాథం, యం. నుందరంరెడ్డిగార్లును మరి కొందరును అరెస్టుచేయబడిరి.

(స్వ. వి. తంతి.)

నెల్లూరు పురపాలకసంఘాధ్యక్షుని యెన్నిక

నెల్లూరు, ఆగస్టు 2:—ఈదినం సాయంత్రం నెల్లూరు పురపాలకసంఘసమావేశము జరిగెను. రాజీనామాచేసిన తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారిస్థానమున కొత్త అధ్యక్షుని ఎన్నిక జరిగెను. శ్రీయుత అన్నదేవుల గోవిందరెడ్డిగారును విస్సా రాజగోపాల రావుగారును పోటీచేసిరి. గోవిందరెడ్డిగారికి 10 వోట్లును, రావుగారికి 7 వోట్లును వచ్చినందున గోవిందరెడ్డిగారి అధ్యక్షులైరి.

(శ్రీ వె)

బొంబాయిలో వల్లభాయి, మాలవ్యాగారు కేసు విచారణ

మాలవ్యాగారు కోర్టులో నొసగిన ప్లేటుమెంటు

11 వ తేదీ సోమవారము వరకు మరల వాయిదావేయటం

నాయకులు బామిన నీమనందన చరణాలలోనే యుండుట

నిన్నటి విచారణ వివరములు

శ్రీమతి కస్తూరిబాయి, శ్రీమత వి. జే. పటేలు

గార్లు మున్నగువారు కోర్టుకు వచ్చుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 4:—నేడు ఉదయమున 11-40 గంటలకు ఎస్సెస్ డ్యూరీగా ప్రధానరాజధాని మేజిస్ట్రేటు దస్తావగారు మరల విచారణ ప్రారంభించిరి.

ఉదయమున 9-10 గంటలకే కోర్టు హాజరయిన ప్రజా నిండిపోయెను. చాల మంది స్త్రీలును పురుషులను కనబ్బిరి. దీని నుండి నిన్న ఉదయమునకు వి. జే. (విరల) పటేలుగారు బొంబాయివచ్చిరి. శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు గూడ బొంబాయివచ్చిరి. శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గాంధీ, శ్రీమతి హంప మహతా శ్రీమతి కమలానాథూ, శ్రీమతి వి. జే. పటేలుగార్లు మున్నగువారు వచ్చియుండిరి.

అరెస్టు చేయబడిన నాయకులను తీరికొనివచ్చుట సరిగా 11-30 గంటలు కాగానే శ్రీయతులు వల్లభాయి, మాలవ్యా, హరికర్, షేర్వానీ, జయరాంబానుగార్లు మున్నగువారును కోర్టులోనికి తీరికొనివచ్చిరి. చారిత్ర ముదటి వరుసలోని కుర్చీలపైని కూర్చుండబెట్టిరి. మధ్యలో మాలవ్యాగారు కూర్చుండిరి. మాలవ్యాగారికి కుడిచేతులకు వల్లభాయిగారును యెడమచేతులకు విశలభాయిగారును కూర్చుండిరి.

వేలకొలది ప్రజలువచ్చుట పెక్కువేలమంది ప్రజలు కోర్టువెంటపల గుమికూడియుండిరి. స్త్రీలును న్యాయవాదులను పత్రికావిశేషములను తప్ప తక్కినవారందరినీ లోనికిరానిదిగా చేయెను.

శుక్రవారమునాడు మేజిస్ట్రేటుగూడ హాజరైకోర్టువద్ద నుండుట

“ఈనెల 1 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు నాయకులము మీరుగూడ హాజరైకోర్టువద్ద నుండిన పత్రికలలో ప్రకటించబడిన వార్త నిజమేనా?” అని మాలవ్యాగారు మేజిస్ట్రేటు కోర్టుకు రాగానే అడిగిరి.

“అనాడు రాత్రి 7 గంటలవరకును నే నడట నుండిని. ముగ్గుల నేను రావలసిన అవసరము కలిగినచో తెలిపానుచేయుదు అని పోలీసువారితో చెప్పి 7 గంటలకు నేనటకుండి వెల్లిపోతిని” అని మేజిస్ట్రేటు తెలిపెను.

హోముమొబరును సాక్షిగా పిలువగోరుట పండిత మాలవ్యాగారు కూర్చున్న స్థలమునకు ప్రక్కను చాల లాబుక్కు ఒక బుగ్గిమీద నమస్తబడెను.

మాలవ్యాగారు రచన నిలువబడి వారిని పరిశీలించుచుండిరి.

“హోముమొబరు సర్ ఎర్రెస్టు హాట్టనుగారు గూడ శుక్రవారమునాడు హాజరై కోర్టుకువచ్చి అధ్యక్షులకు విక్రీడి చేతవగానేయుండి పోలీసువారికి ఆజ్ఞల నొసకయండిగాని సాక్ష్యమువల్లకు హాట్టనుగారిని గూడ పిలువగోరెదను. శుక్రవారమునాడు సాయంత్రము మొగలు శరీరమునాడు ఉదయమువరకును అడట పోలీసువారు పూర్వగోపును నిరోధించిన పిమ్మట శరీరము నాడు ఉదయమున పోలీసు కమిషనరును హోముమొబరును సంభాషించిరి హాట్టనుగారు రంధుకారకే ప్రత్యేకముగా శరీరమునాడు ఉదయమునకు పూజానుండి బొంబాయికి వచ్చిరి వీధులను సంభాషించిన పిమ్మటనే పోలీసువారు లాటిలను ప్రయోగించి ఊరేగింపును చెదరగొట్టిరిగాన ఆటల చెదరగొట్టినదని హోముమొబరు ఆజ్ఞాపించెనా? అనుషయమును నేను తెలియగోరెదను కావున కోర్టు సాక్షిగా హాట్టనుగారిని పిలువగోరు” అని మాలవ్యాగారు తెలిపిరి.

“హాట్టనుగారిని పిలువగోరు” అని మాలవ్యాగారు తెలిపిరి.

“హాట్టనుగారిని పిలువగోరు” అని మాలవ్యాగారు తెలిపిరి.

“హాట్టనుగారిని పిలువగోరు” అని మాలవ్యాగారు తెలిపిరి.

“హాట్టనుగారిని పిలువగోరు” అని మాలవ్యాగారు తెలిపిరి.

“హాట్టనుగారిని పిలువగోరు” అని మాలవ్యాగారు తెలిపిరి.

“హాట్టనుగారిని పిలువగోరు” అని మాలవ్యాగారు తెలిపిరి.

“హాట్టనుగారిని పిలువగోరు” అని మాలవ్యాగారు తెలిపిరి.

“హాట్టనుగారిని పిలువగోరు” అని మాలవ్యాగారు తెలిపిరి.

“హాట్టనుగారిని పిలువగోరు” అని మాలవ్యాగారు తెలిపిరి.

“హాట్టనుగారిని పిలువగోరు” అని మాలవ్యాగారు తెలిపిరి.

మేజి:—మాలవ్యాగారి, హాట్టనుగారిని పిలుచుటకు మీ రొక్కడ తప్ప తక్కినవారందరినీ ఆంగీకరించుట లేదు.

మాల:—తాను నిర్దోషిని సమర్థించుకొనటకు ప్రతి వ్యక్తికిగూడ హక్కుకలదు. తక్కినవారందరికీకరింపకపోయిన ను నేను ముఖ్యముగా కోరుచున్నాను.

మేజి:—తాను హాట్టనుగారితో మాటలాడినట్లు పోలీసు కమిషనరు పోలీసుగారు తెలిపిన చాలదా?

మాల:—హాట్టనుగారిని ప్రత్యేకముగా విచారించుట యే ఉత్తము.

మేజి:—నేను మొదట పోలీసుగారిని విచారించు. అతని సాక్ష్యమువలన మీకు తృప్తికలుగనిచో అటుపిమ్మట హాట్టనుగారిని పిలుచుటకునుగూర్చి ఆలోచించెదను.

టైము ఆఫ్ యిండియా పత్రిక వైని మాలవ్యాగారు నేరారోపణ చేయుట

కాగితములను హైకోర్టుకు పంపెనని మేజిస్ట్రేటు తెలుపుట

మాల:—“నేను ఉదయమున వెలువడిన టైము ఆఫ్ యిండియా పత్రికలో యీ కేసునుగూర్చి ప్రధానవ్యాసము ప్రాయపడెను. ఊరేగింపు జరుపగోరువారు తమ యిష్టమైన దాని నిర్భయతరముగా వెళ్లవచ్చునని పండిత మాలవ్యా, వల్లభాయి పటేలుగార్లు వాదించిరి తెలియచున్నది అది కేవల ము అక్రమము. నాగరకగల యేదేకమునందునుగూడ పూర్వగోపుజరుపువారికిట్టి హక్కులేదు” అని సుపాదేశము వ్యాసము నందు కలదుగాన యీ కేసులో యీ పత్రికయే ముందుగా తీర్పు చెప్పినట్లుచెప్పుట. న్యాయస్థాన ధికారమున కింతకంటె ఘోరమైన నిదర్శనము మరేదయ్య నుండదు. కావున కోర్టువారి పత్రికపైని కనిన చర్యకు జరుపగోరెదను.

మేజి:—అటుల చర్య జరుపుటకు నా కెట్టి అధికారము లేదుగాన నేనీ కాగితములను హైకోర్టువారికి పంపెదను. ఈ విషయమున తక్కినవారందరూ నేమైన తెలుపగోరెదరా?

వల్లభాయిగారు:—ఆంగ్లో యిండియను పత్రికలే రాజకీయ కేసులలో తీర్పులు చెప్పుచుండుట మాకు క్రొత్తకాదు.

మేజి:—ఇప్పుడు మనము టైము ఆఫ్ యిండియా పత్రికనుగూర్చి మాటలాడుచున్నాము గాన ఆంగ్లో యిండియను పత్రికలతో గున కెట్టి ప్రసక్తియును లేదు

వల్ల:—నా జకీయ కేసులలో న్యాయాధిపతులకు సలహా నొసంగు వాక్కును యీ పత్రిక కోరుచున్నదని నేను చెప్పగోరితిని

మేజి:—మీరు అరెస్టుచేతబడిన కారామున కలిగిన అనకాకలను మీరు మిగిలీల పాచ్చుగా నవయోగించు కొనుచున్నాను. ఇది న్యాయము కాదు. ఈ విషయమునుగూర్చి మీ రింకా విషయము చెప్పుకొడను.

కమిషనరు పోలీసుగారు సాక్ష్యము

ఈరీతిగా సంభాషణ జరిగినపిమ్మట పోలీసుగారిచే ప్రమాణము చేయించిరి. పండిత మాలవ్యాగారు పోలీసుగారిని చాల ప్రశ్నలడిగిరి.

పోలీ:—“శుక్రవారమునాడురాత్రి నేను హాట్టనుగారితో టెలిఫోనులో ఊరేగింపును గూర్చి యేమియును తెలిపియుండలేదు. అటుల తెలుపవలెనని మర్యాదతోడనుగూడ చెప్పియుండలేదు. హాట్టనుగారు బొంబాయికి వచ్చువరకు నాకును అయినకును యెట్టిసంభాషణలునుగూడ జరగలేదు శరీరమునాడు ఉదయమునకు హాట్టనుగారిని బొంబాయికి వచ్చెననిన విషయముమాత్రము నాకు శుక్రవారమునాడు రాత్రి 10 గంటలకే తెలిసినది.”

మాల:—“శరీరమునాడు ఉదయమున హాట్టనుగారు యెందుకు బొంబాయివచ్చిరి? మీరు తెలియరా?”

పోలీ:—హాట్టనుగారు యీ ఊరేగింపు పరివర్తనననే వచ్చిరి.

మేజి:—“ఈ ప్రశ్న నడుగగూడదు.”

పోలీ:—“ఈ ప్రశ్న నడుగగూడదు.”

మాల:—“హాట్టనుగారిని పాక్షిగా పిలుచుటకు నేను సమ్మతించును.”

మేజి:—“హాట్టనుగారిని పాక్షిగా పిలుచుటకు నేను సమ్మతించును.”

పోలీ:—“నాయకులను అరెస్టు చేయుటకు ప్రయోగించి లాటిలను ప్రయోగించి తిరిమివేయుటకునుగూడ హాట్టనుగారు సమ్మతించిరి.”

మాల:—ఈ ఊరేగింపు సమాచారమును హాట్టనుగారి కవరు తెలిసిలో కోర్టువారి కరిగించెదరా?

మేజి:—అది రహస్యమైనచో మీరు దానిని వెల్లడింప నవసరము లేదు.

మాల:—“హాట్టనుగారి కవరు తెలియజేసిలో మీకు తెలియునా?”

పోలీ:—తెలియును.

మాల:—అటుల తెలియజేసినవారి పేరు మీరు తెలిపెదరా?”

మేజి:—“ఈ ప్రశ్న నడుగగూడదు.”

పోలీ:—“శరీరమునాడు ఉదయమున రిక్త గంటలకు విక్రీడియూ టెలిఫోనుకు నేను హాట్టనుగారిని కలుసుకొంటిని. మే విద్వగును జి.వి.వి. స్టేషనుపార్టీతో టెలిఫోనుపైకి వచ్చితిని. ఊరేగింపునీతి యెటు లున్నదియును అటునుండి మాచుటవలన హాట్టనుగారు గ్రహింపగలుగుటకే మే మా దాదామీద నుండినది.

మాల:—“అచట మరెవరైన నుండిరా?”

ధన్వాలాగారు (పచ్చి ప్లాసిక్యూటరు):—“ఈరీతిగా వివరములనుగూర్చి ప్రశ్నింపగూడదు.”

మేజి:—ఈ ప్రశ్న నడుగుటకు నే ననుమతించును.

మాల:—మీరు జరుపవలసిన కర్తవ్యమునుగూర్చి ఇప్పుడేమిచేయుచుండురు? అని మీరు హాట్టనుగారి నడిగితిరా?

పోలీ:—అటుల నడిగినట్లు నాకు జ్ఞాపకములేదు. (ప్రహాసపునపున).

మాల:—పోలీ గారు! దీనిని జ్ఞాపకము చేసికొనుటకు కొంత ప్రయత్నింపుడు. ఇది చాల ముఖ్యమైన విషయము. “ఊరేగింపును హాజరైకోర్టుకుండ పోనియ్యవచ్చునా? అని మీరు హాట్టనుగారి నడిగితిరా?”

పోలీ:—“నే నడుగలేదు”

మాల:—“హాట్టనుగారు దాదామీద నుండి యెప్పుడు వెల్లిపోయిరి? ప్రజల సంపర్కం తిరిమివేయువరకును అచటనే యుండిరా?”

పోలీ:—“ప్రజలందరిని తిరిమివేయువరకును హాట్టనుగారు ఆ దాదామీదనే నిలువబడి మాచుచుండిరి.”

మాల:—“ఊరేగింపును చెదరగొట్టుటకు మీరు మీ తానే దారులకు ఆజ్ఞాపించుటకు పూర్వము మీరు హాట్టనుగారితో యేమివిషయములనుగూర్చి సంభాషించితిరా? కోర్టువారికి తెలియజేసెదరా?”

మేజి:—“ఈ ప్రశ్న యీ కేసుకు సంబంధించినది గాదు. వారు లోకాభిరామానుగూడు గూర్చి మాట్లాడి యుండవచ్చును”

మాల:—మేజిస్ట్రేటుతో లోకాభిరామ యుగమును గూర్చి యే పోలీసుగారితో హాట్టనుగారు మాట్లాడి యుండినచో అందుకొరకు పనిగట్టుకొని ప్రత్యేకముగా పూజానుండి బొంబాయి వచ్చియుండునా? (పోలీ గారితో) “మీకును హాట్టనుగారికిని యేమివిషయమును గూర్చి యెట్టి సంభాషణ జరిగినది?”

పోలీ:—నేను లాటిలను ప్రయోగించి ఊరేగింపును చెదరగొట్టుటకు మీరు సమ్మతించెదరా? అని నేను హాట్టనుగారి నడిగితిని.

మాల:—అందులకు హాట్టనుగారు సమ్మతించిరా?

పోలీ:—“నేను నాయకులకు స్త్రీలకు లాటిలను ప్రయోగించి చెదరగొట్టలేదు.”

మాల:—“నే నలుల నూచించియుండలేదు. మీరు నాకు గూడ నాలుగు లాటిలవారముల నిచ్చియుండవలసిన దని మాత్రమే నేను కోరుచున్నాను.”

మేజి:—“ఇట్టిచూటలనుటకు నేను సమ్మతించును”

మాల:—“నాయకు”ను స్త్రీలను తప్ప తక్కినవారిపైని లాటిలను ప్రయోగించి తిరిమివేయుటకు హాట్టనుగారు సమ్మతించిరా?”

పోలీ:—“హాట్టనుగారు సమ్మతించిరి.”

మాల:—“అందులకు హాట్టనుగారి అనుమతిని మీరేల కోరితిరి?”

పోలీ:—“నా బాధ్యతలో నితరులగూడ పాల్గొనంగ వలెననియే నే నెల్లప్పుడును కోరెదను.”

మాల:—“మీరు లాటిలను ప్రయోగించుటకు హాట్టనుగారు సమ్మతించి యుండినచో లాటిలను ప్రయోగించుటకు మీరు ఉత్తమ నొసగియుండరా?”

పోలీ:—“ఉండును.”

మాల:—“శుక్రవారమునాడురాత్రి అప్పటిస్థితినిగూర్చి హాట్టనుగారి కవరు తెలియజేసి?”

మేజి:—“ఈ ప్రశ్న నడుగగూడదు”

మాల:—“హాట్టనుగారిని పాక్షిగా పిలువగోరెదను”

మేజి:—“హాట్టనుగారిని పాక్షిగా పిలుచుటకు నేను సమ్మతించును.”

పోలీ:—“నాయకులను అరెస్టు చేయుటకు ప్రయోగించి లాటిలను ప్రయోగించి తిరిమివేయుటకునుగూడ హాట్టనుగారు సమ్మతించిరి.”

ఈ రీతిగా సంభాషణ జరిగినవిన్నట్లు మాలవ్యాగారు లిఖితరూపక మగు స్టేటుమెంటును దాఖలుచేసిరి.

పండిత మాలవ్యాగారి లిఖితమూలమగు వాద్యూలము

(రిటెను స్టేటుమెంటు)

“బొంబాయి పోలీసు చట్టము 28 (1-బి) సెక్షన్ ప్రకారము చేయబడిన ఆర్డరు” అని చెప్పి త్రిమతి హంస మోహతాగారికి వ్రాయబడిన లేఖను ఫిర్యాదీలు మొదటి దాఖలా (ఫస్టు పిక్చర్) గా సమర్పించిరి. దానిని బట్టియే నన్ను నామిత్రులగుటకు ఆర్డరు చేసిరి. ఆ లేఖ యంతమాత్రమును వుత్తరపు కాజాలరు, అది కేవలము విజ్ఞప్తి మాత్రమే యగును, దానిపాజునర్తన యెటులుండెనను క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడులో విధింపబడిన ప్రామాణికి ఆర్డరు వ్రాయబడవలసిన రీతిగా నీ లేఖ వ్రాయబడలేదు. ఆ లేఖలో నిర్ధారణగా నిశ్చయించబడలేదు. మార్గముగూడ నిర్దేశింపబడలేదు. ఆలేఖ బొంబాయి సత్యాగ్రహ సంఘమువారికి మాత్రమే పంపబడినదని దానిని సగరమునందంతటను ప్రకటించియుండలేదు. ఈ కేసులో ఆర్డరుచేయబడిన వారికి గూడ యీ ఆర్డరు సంగతి ముందుగా తెలుపబడియుండలేదు. ఊరేగింపు వెళ్లవలసిన దారిగూడ నా లేఖలో వివరింపబడి యుండలేదు.

శనివారమునాడు ఫిర్యాదీలసాక్ష్యము పూర్తి కాగానే మేము (ముద్దాయాలు) స్టేటుమెంటుల నివృత్తును నిరాకరించితిమి. ఈ లేఖ 28 (1-బి) సెక్షన్ ప్రకారము ఆర్డరు కాజాలదని ఆపుకు మీరు (మేజిస్ట్రేటు) గూడ తెలిపియుంటిరి. శనివారమునాడు మధ్యాహ్నము మరల విచారణ ప్రారంభము కాగానే కేసు వాయిదా వేయవలెననియును పోలీసు కమిషనరును కోర్టు సాక్షిగా పిలువలెననియును పట్టిక (ప్రాసీక్యూటరు విన్నవించెనుగాని కమిషనరే ఫిర్యాదీ (డిఫెండెంట్) కంప్లయ్మెంటు) గూడనగుటచే ఆ తేదీని కోర్టు సాక్షిగా పిలువ గూడదని మేము తెలిపియుంటిమిగాని మీరు మా ఆక్షేపణను తిరస్కరించితిరి. పోలీగారివద్ద సాక్ష్యము వున్నకొనబడెను.

కేవలము క్రొత్తవాదము

ఆపుకు పోలీగారు కేవల క్రొత్తవాదమున ప్రారంభించెను. “ఊరేగింపును పంపివేయవలెనని నోటిమాటగా నేను మొదటిముద్దాయి సర్దాకుల భాయి పట్టుకుగారికి ఆజ్ఞాపించగా వల్ల భాయిగారు నిరాకరించిరి” అని పోలీగారు తెలిపిరి. వల్ల భాయిగారు ఊరేగింపును ప్రారంభించియుండలేదు. ఊరేగింపును సాగించునట్టి అధికారిగాగూడ నుండలేదు. అట్లు నూరేగింపును పంపివేయవలెనని యొనను పోలీగారు వల్ల భాయిగారితోను నాతోను మాత్రమే చెప్పిరిగాని తక్కినముద్దాయాలతో చెప్పియుండలేదు. ఇది కేవలము విజ్ఞప్తియే యగును. కాని ఆర్డరుకాజాలరు, మొదటి యొక్కి బిటు హంసమోహతాగారికి వ్రాయబడిన లేఖలోకల రెండులోపములు యీ నోటిమాటకు గూడ కలవు. ఈ ఆర్డరు ఆక్రమముని లేతనో అచటచేసిన జన సమాహము ఎటుల ఆక్రమసంఘముగన? పీ|| కో|| 141 సెక్షన్ 8 వ క్లాజులోని సమానోద్దేశముగా నుండుటకు తగిన నేరము 28 (1-బి) సెక్షన్ క్రింద నియ్యబడిన ఆర్డరును ఉల్లంఘించుట కాజాలరు. పీ|| కో|| 188 వ సెక్షన్ క్రింద నేరము జరిగినదని ఫిర్యాదీలు ఆ సెక్షన్ పైననే ఆధారపడి యున్నారు. ఒకపనిని చేయగూడదని ఒకవ్యక్తికిగాని హెచ్చుమండిగాని ఆర్డరు చేయబట్టి ట్టు ఫిర్యాదీలు రుజువుపరచవలెను. ప్రస్తుతపు ఆర్డరువిషయమున అట్లు జరుగలేదు. అట్లు ప్రజలు ఆయా జను తిరస్కరించుటవలన నిరోధమును, మనస్సుకలమును అపాయమునకే నిరోధానకాళమును కలిగిన పనిగూడ ఫిర్యాదీలు రుజువు చేయవలసియున్నది. ఆర్డరును తిరస్కరించుటవలన న్యాయకాక్రమ ప్రకారము నియమింపబడిన యే మనుష్యులైనను మనస్సుకలమును ప్రమాదమును కలిగినవనియును మనస్సుల ప్రాణములకును సాక్షులకును భద్రమునకును అపాయము కలిగెననియును లేక కలగనుండెననియును, గలభా లేక దొంగి మున్నగునవి కలిగెననియును లేక కలగనుండెననియునుగూడ ఫిర్యాదీలు రుజువుచేయవలసి యున్నదిగాని ఫిర్యాదీలు యీ విషయములను ద్రువపరచుటకు సాక్షుల నెవరినిగూడ పిలువలేదుగాన ముద్దాయాలపైని ఫిర్యాదులు నేరమును నిరసరూపజాలక పోయిరి.

నోటిమాటగా ఆర్డరుచేయుట

నోటిమాటగా ఆర్డరు చేయబడిన కేసుల విషయమున క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడు 510 సెక్షన్ ప్రకారము మేజిస్ట్రేటుకు ఆత్యధిక మగు నవకాళ మొసగబడినది గాన దానిని మేజిస్ట్రేటు చాల జాగ్రూకతతో నుపయోగింపవలసియుండును. ఈ సెల 2 వ తేది శనివారమునాడు ఉదయమున 7 గంటలకు సిటీ పోలీసు చట్టము 40 వ సెక్షన్ ప్రకారము పోలీసు కమిషనరు నోటి మాటగా ఆర్డరు చేసెనని ఫిర్యాదీలు యిపుడు రుజువు చేయగోరుచున్నారు. ఒకవోట సమానోద్దేశమైన ప్రజలవలన

కాంతికి భంగము కలుగుటకు అవకాళ మేర్పడినపుడు మాత్రమే యిట్టి ఆర్డరును చేయవలసియుండును. తన మొదటి ఆర్డరును వల్ల ఘించినందుకు మరల తా నీ ఆర్డరునిచ్చితినిని పోలీసుకమిషనరు తెలుపుచు అందులకు రెండు కారణములను గూడ తెలిపెను గాన పోలీసు చట్టము 40 వ సెక్షన్ ప్రకారము యీ ఆర్డరు చెల్లదగినదికాదు.

మేము (ముద్దాయాలు) నేరము చేయలేదు

ఈ నోటిమాట ఆర్డరును మేము (ముద్దాయాలు) తిరస్కరించితిమిగా నను ముమ్మలను ఆ రెండు చేసిరి. ఈ ఆర్డరును వల్ల ఘించినవారికి పోలీసుచట్టము 127 వ సెక్షన్ 8 వ క్లాసు ప్రకారము 100 రూపాయలు జుర్మానా వేయవలెను; కాన నిది పీ|| కో|| 141 (8) సెక్షన్ క్రింద నేరము కాజాలరు. కావున యీ ఆర్డరును తిరస్కరించినవారు ఆక్రమ సంఘము కాజాలరు. సిటీపోలీసు చట్టము 40 వ సెక్షన్ ప్రకారము చేయబడిన నేరములో మేజిస్ట్రేటు వారంటులేనది పోలీసువారు యెవరినీ ఆరెస్టుచేయగూడదని సిటీపోలీసుచట్టము 88 వ సెక్షన్ స్పష్టపరచుచున్నది. కావున పోలీసువారు ముందుగా మేజిస్ట్రేటుకు తెలియపరచి వారంటును పొందవలసియున్నది. ముమ్మలను ఆరెస్టుచేసి పంపివేయవలెనను గూడ అచట చేసిన జనసంఘము ఆక్రమసంఘముకాదు. మనస్సు నలుగురు లేక యిద్దరు వంతున వెళ్లుటకు అనుమతి నిచ్చినవో కోర్టులో 2/3 వంతులభాగము ఖాళీచేయబడనని పోలీసుకమిషనరుకు మేము తెలిపితిమి. పోలీసుకమిషనరు నోటిమాటగా ఆర్డరు యిచ్చినపుడే ఆనగా శనివారమునాడు ఉదయము 7 గంటలకును 7.30 గంటలకును మధ్య నే మేము యీ రీతిగా తెలిపియుంటిమిగాన నిట్టి నోటిమాట ఆర్డరు నివృత్తుకు యెట్టి కారణమును లేదు. ఈ నోటిమాట ఆర్డరునను నాకును వల్ల భాయిగారిని మాత్రమే తెలుపబడెను. కాని ముద్దాయాలలో తక్కినవారి కెవరికిని తెలుపబడలేదు. ఇట్టి విషయములను న్యాయశాసనములకు గూడ మాకు అనుకూలముగా నుండుటచే ఫిర్యాదీలు కేసు చేయుట కెట్టి ఆధారమును లేదు. నన్ను విడుదల చేయవలెనని కోరుటకు కెట్టి నేటు మెంటును దాఖలు చేయలేదు. ప్రకాశాంతిని కాపాడుటకు బాధ్యులగువారు న్యాయ శాసనములను దర్శినియొగ మొనరించుచున్నారని స్పష్టపరచుటకే నీ స్టేటుమెంటు చేసితిని” అని మాలవ్యాగారు వ్రాసియుచ్చిరి.

మిమ్ముల పట్టికప్రాసీక్యూటరు వాదించెను.

ఫిర్యాదీల వాదము

“కోర్టు కడముగ మార్పుండుటవలన ప్రజలు 148 వ సెక్షన్ క్రింద నేరముచేసిరి. గాన వారు 6 నెలలు శిక్ష ననుభవించుటకు పాత్రులగుదురు. ఊరేగింపును ఎప్పడో మైదానమునకు తీసికొని వెళ్లవలెనని అని లేఖలో స్పష్టముగా వ్రాయబడినందున అది న్యాయకాక్రమ ప్రకారము ఆర్డరుచేయవలెను. ఆ ఆర్డరులో తాపము లుండవచ్చునని, అది చెల్లదగినదేయగును. ఊరేగింపును పోలీసువారు హాస్టల్ కోర్టునందు కాక్రమమునకుకోర్టునందే నిరోధించిరిని యొప్పుకొనిననుగూడ అది కాగ్నిజబులు అభేదముకాకండ చేయుటకు పోలీసువారు చేసిన పని యొక్క మేయగును” అని పట్టికప్రాసీక్యూటరు ధానాపల్లగారు నుడివిరి.

మాలవ్యాగారి గంభీరోపన్యాసము

రెండుగంటలసేపు యేకధాటిని మాటలాడుట.

ఒకసారి మాలవ్యాగారు అశుభూతిలోచనలు గూడ నగుట

పండిత మాలవ్యాగారు రెండుగంటలసేపు అరిగంభీరముగానుపన్యసించిరి. ఒకసారి దుఃఖాకులస్వాంతులు గూడనైరి. కోర్టులోనున్న వారందరకుని నిశ్చేతులగు నట్లు మాలవ్యాగారు హృదయావేదననంతను వెల్లడించిరి.

అనత్యాగోపణలు

ఊరేగింపులను జరుపువారు తమ యిచ్చవచ్చిన విధులగుండ వెళ్లవచ్చుననియును, ఊరేగింపులను నిరోధించుటకు పోలీసు కమిషనరుకు అధికారము లేదనియునుగూడ మే మెవ్వరును నడివియుండలేదని తొలుదొల్ల నేను మీ విమత్రులకును యితరులకును గూడ స్పష్టపరచ గోరచున్నాను. మే విటులనుడివితిమని వైముఅప్రెండ్రియాపత్రిక ప్రకటించుట కెట్టి ఆధారములేదు.

పోలీసు నిబంధనలముఖ్య ప్రయోజనము ప్రజలసౌఖ్యమునువృద్ధి నొందించుటయేగాని ప్రతిపాదనకును ప్రధానమును హక్కును నిరంకుశముగా భంగపరచుట కాదనునదియే మాకు ముఖ్యాధారముని నిధాంతమైయున్నది.

ఒక్కకారణమునైన తెలుపజాలక పోవుట

మాపరింటెండెంటు హోముగారు సదరు ఆర్డరును హంస మోహతాగారికి అందచేసినపుడు యిటులనిరోధించుటకు ప్రత్యేక కారణ మేర్పరచదాయని హంసమోహతాగారు హోముగారు నడిగిరి. ఆందుకు హోముగా రెట్టికారణమును గూడ తెలియ

కలిగియుండలేదు. ఊరేగింపును నిషేధించుటకు ఒక్కకారణమునైన వారు హోమోనియూండలేదు. ఊరేగింపులను బండ్ల రాకపోకలకు నిరోధము కలుగునని కమిషనరు తెలిచియున్నవో సాయంకాలము 5-80 మొదలు 7-80 వరకును బండ్లసర్దుమికి 9-11 హెచ్చుగా నుండును గాన రాత్రి 7-80 గంటలైన తరువాత ఊరేగింపును జరుపవచ్చునని కమిషనరు వ్రాసియుండవచ్చును. హాస్టల్ కోర్టులో ఉదయము 9-80 మొదలు రాత్రి 7-80 వరకును బండ్ల రద్దీచాల హెచ్చుగా నుండునని కమిషనరుగారు తెలిపెను.

గొప్పయింటి స్త్రీలుగూడ ప్రబలవర్షములో

తడియుచు రాత్రియంతయును నడిపిధిలో

తిండిలేకుండ పడియుండుట

రాత్రి 10-80 గంటల వరకును ప్రబలవర్షము కురిసినది. కోర్టుపైని కూర్చుండియుండిన గొప్పయింటి స్త్రీలందరను గూడ ఆ వానలో పూర్తిగా తడిసిపోయిరి. రాత్రియంతయును వారు ఆ చలికాలిలో నచటనే పడియుండిరి. అట్టివారిని పోనిచ్చుటకు నైతము పోలీసు కమిషనరుకు మానవ సహజముగు కనికరము కొంచెమైనను కలుగలేదు. ఆ ఆర్డరు అసలే అక్రమము. అందులో ప్రజలు నిషేధింపబడిన హాస్టల్ కోర్టులోనికి వెళ్లకపూర్వము వారిని నిరోధించుట మరింత అక్రమము.

బండ్ల రాకపోకలు

బండ్ల రాకపోకలకు నిరోధము కలుగుననియే పోలీసు వారు మొదట నిరోధించి యుండిరనుకొనినవో రాత్రి 12 గంటలయింపముట్ల బండ్ల రాకపోకలన్నియును నిలిచిపోయెను గదా. అపుడయినను ఊరేగింపు సాగిపోవుటకు వారేల వారి నియ్యలేదు? ఈ విషయమును కోర్టువారు గమనింపవలెను. శనివారమునాడు వుదయమున బండ్ల రాకపోక లింకను ప్రారంభము కాకమానుపే వరుసకు నలుగురులేక యిద్దరుచొప్పున కొన్ని నిమిషములలోనే హాస్టల్ కోర్టుగూడ పూర్తిగింపును తీసికొని పోయెదను. అందువలన రాకపోకల కెట్టి నిరోధమును కలగదు అని వల్ల భాయిగారు తెలిపినపుడు కమిషనరు యేల అంగీకరింపలేదు.

ప్రజలహక్కులను భంగపరచుట

ఈ ఆర్డరు కేవలము పౌరుల ప్రధానహక్కులను భంగపరచుటయే యగును. పట్టిక కోర్టు తన వుపయోగించుటకు ప్రజలకు హక్కుకలదని డిస్ కన్స్ట్రక్టవనలలో స్పష్టముగానన్నది. (అని మాలవ్యాగారు ఆభాగమును వుదహరించిరి). పట్టికకోర్టులో నడుచుటకు ప్రజలకు గల హక్కును భంగపరచునట్టి ఆర్డరును యిండియామంత్రియే చేసెనుగూడ అది అక్రమమును ఆర్డరుచేయవలెనని గాన దానిని ఉల్లంఘించుటయే కర్తవ్యము అని మాలవ్యాగారు నుడివిరి. అంతలో ఫలహారమునిమిత్రము విచారణ విరమింపబడెను.

మధ్యాహ్నము విచారణ మాలవ్యాగారి

ఉపన్యాస కేవలము

ప్రజలయొక్క సదుపాయములకును సౌఖ్యములకును భంగము కలుగకుండ చేయుటయే కమిషనరుకు ముఖ్య కర్తవ్యమైయున్నది. అదియే అతని అధికారముయొక్క పరిమితియగును. బండ్లరద్దీ కలుగునని కమిషనరు తెలుపనడల అతడు మరియొకదారిని నిరూపించవలెను. బొంబాయి పౌడల హక్కుల వాక్తిప్రీతిని పరిమితిని నిర్ణయించునట్టి అధికారము కమిషనరుకంతమాత్రమును లేదు. కమిషనరు ప్రజలను పీడించుటకెనికెట్టి నిరంకుశాధికారమును గూడ నియ్యబడలేదు. నాదారికడము నిలుచుటకు కమిషనరు కెట్టి హక్కును లేదు. ప్రస్తుతము బండ్లరద్దీకలదని తెలుపుటకు మాత్రమే అతనికి అధికారమియ్యబడెను. ఆరద్దీతీరిన వెంటనే అతని అధికారముగూడ పోలిపోవును.

కమిషనరు అహంభావము

తానదివరకు యిచ్చిన ఆర్డరుకు సవరించుటకుగూడ కమిషనరుకు అధికారము కలదు. అతడు స్వయముగా నవటికి వచ్చియుండెను. శనివారమునాడు వేకువజామున బండ్లరద్దీ లేకపోయినను కమిషనరు ఊరేగింపును పోనియలేదు. కావున కమిషనరు న్యాయకాక్రమయొక్క ముఖ్యోద్దేశమునకు కేవలము ప్రతిహేతులుగానే ప్రవర్తించెను. “ప్రజలు నా ఆర్డరును తిరస్కరించిరి” అని కమిషనరు నుడివెను. ఇది కేవలము అధికారములన కలిగిన అహంభావమేయగును. ఒక ప్రజాసేవ ఇటుల అహంభావమును వెల్లడించుటకు ఒక్క మన దేశమునందు తప్ప యేదేశమునందును గూడ నవకాళము లభింపదు. అతిగారాబముగా పెంచబడిన బిడ్డలెటుల పెంక కేవలము చేయునో అటులే యిపుడు కమిషనరు ప్రవర్తించెను.

100 రూపాయలు జుర్మానా వేయవలసిన

నేరమునకు లాటిదెబ్బలా?

ప్రజలు ఈ నేరముచేసినవారినిను అట్టివారికి 100 రూపాయలు జుర్మానా వేయవలెనని మాత్రమే నిబంధనలో నుండినను కమిషనరుకు తెలిసియుండినను గూడ నతడు దండ

పానులను పోలీసుభటులను వందలకొలదిగా తోడ్కొనివచ్చి ఈ అల్ప నిబంధనను ఉల్లంఘించినను విచక్షణ ప్రజలను కూరగా కొట్టించెను.

ప్రాంతకాల నగరసంక్షేపన సమాఖ్యములు

ఈ నగరమున ప్రతిది నమును ప్రతిపేటలోను ప్రభుత్వకాలమున చాల భవనసంఘములు నగర సంక్షేపనలను గావించుచు తిరుగుచుండును. వారు జాతీయగీతములను పాడుచుండుదురు. మాతృదేశ భంధవిముక్తికొరకు ప్రార్థనములను పాడుచుండుదురు. అట్టి ఊరేగింపులకు పోలీసు వారు నిరోధించుటలేదు. ఆ పూరేగింపులు వెళ్లుటలను బండ్ల రాకపోకలను నిరోధము కలుగునని వారు తెలుపుటలేదు. కావున కమిషనరు చేసిన ఆదేశము వ్యాధిమైనదా కాదు అను విషయమును కొద్దివారు నిర్ణయింపవలెను. ఈ ఊరేగింపు ఆక్రమసంఘము ప్రకటించుటకు కమిషనరు యెట్టి కారణమును తెలిపియుండలేదు.

కమిషనరు చేసిన ఆదేశమును అవసరమును బాధాకరమునుగూడ నగుటచే దాని నుల్లంఘించుట ఆత్మగౌరవము గల ప్రతిష్ఠాత్మకమైన గూడ ముఖ్యకర్తవ్యమే యగును. ఊరేగింపులో నున్న స్త్రీలును పురుషులునుగూడ చాలవిద్యాభివృద్ధులు గౌరవములనుబహులవాడుగూడనయ్యున్నారు. విద్యదముకొరకును చట్టము నుల్లంఘించువాడనుగాను, కాని హంస మెహతాగాదు మున్నగుస్త్రీలును పోలీసువారు నడిదారిలోనిరోధించినని తెలియుటవలననే నేనచటికి వెళ్లితిని. ఆపుడు నేనచటికి వెళ్లుట నామయుఖ్యకర్తవ్యమేయని నేనతులచితిని. 14 గంటల నేపు వేలకొలది ప్రజలచుట అవసరమగుచుండెరి. వారిలో పరమము కుమారులగువాడుగూడ హెచ్చుమంది యుండెరి. ఇట్టికూరకృత్యములు నాదేశములపైని జరుపబడుచుండగా సరే ఎత్తుబ్బు హేట్యుగారే స్వయముగా చూచుచుండెరి. ఇట్టి నిరంకుశచర్యలను వ్యాపకమును ఉపేక్షింపవని ధృవపరుచుటకు విధిగా క్రిమినలుకేసు జరుపదగియున్నది. పోలీసువారు లాజీల తోకొట్టుచున్నను గూడ ప్రజలు కడుప్రకాంతులుగా నుండుటకు గాంధీమహాత్ముని ఉపదేశములును వల్లభాయిగారచట నుండుటయునే ముఖ్యకారణములై యున్నవి.

ఇదివరకు యాతకంపెను అధికసంఖ్యగల ఊరేగింపు పెక్కుసార్లు హరన్నీకోడు మీదుగా వెళ్లియుండెను. ఆ తోడులో యిదివర కెన్నడును యే పూరేగింపును గూడనిరోధించియుండ లేనని పోలీసు నూపరింపెందు హామీగారే యీ కొద్దిలో సాక్ష్యమిచ్చియున్నారు. ఈ దేశము త్వరలోనే స్వాతంత్ర్యమును బడయుగలదు అదివరకు ఊరేగింపు అధికజన సమ్మర్దముగల పెక్కుచిగురు గుండ తిరిగిన పిమ్మటనే హరన్నీకోడు కడకువచ్చెదది. అచిగురులో నెచటనుగూడ నెట్టి ప్రమాదమును కలుగలేదు. అని మాలవ్యాగారు నడిచిరి. మధ్యాహ్నము ౧2 గంటల మొదలు ౧౩ గంటల వరకు మాలవ్యాగారు ఉపసరించిరి.

ఈ కేసులో నొక కఠినమగు లా పాయకులదను మాట నిజమే. ఇపుడు సెలవుదినములు ఉచ్చుచున్నవి. వీలైనచో త్వరలోనే తీర్పుచెప్పెదను. తేదీ 11-వ తేదీ సోమవారమునాడు తీర్పుచెప్పెదను. అని మేజిస్ట్రేటు తెలిపెను.

ఎంతత్వరలో తీర్పుచెప్పిన నంతమంచిది. హాజరుగారు కాలానుష్ఠింపవలన బాధపడుచున్నారు. కాన తగినసౌకర్యముల నొసరింపగోరెదను. అని వల్లభాయిగారు తెలిపిరి. హాజరుగారు ఎక్కువకాలము చేయించుకొనుటకు మేజిస్ట్రేటు అనుమతి నిచ్చెను. కొద్ది హాలులోను అవరణలోనుగూడ జనసమ్మర్దము మిక్కిలి హెచ్చుగానుండెను.

ఒక కంస్టేబు తన్నుదూషించుచున్నాడని ఒకసీక్కు స్త్రీ యింగ్లీషులో మేజిస్ట్రేటు తో చెప్పెను. కొద్దిలో నెవరుగూడ నెట్టి అల్లరిని జరుపగూడనని మేజిస్ట్రేటు తెలిపెను.

నాయకు లేవరును బాహిను యిచ్చులేదు. వారిసందరిని ఆర్డరుకోడు చెరసాలకు తీసికొని వెళ్లిరి.

(ఆ. ప్రె.) (శ్రీ ప్రె.)

శ్రీ కే. వి. మినిస్ట్రీ గారు జన్మిస్తుపత్రికతో

సంబంధము వదలుకొనుట:— రాజాపు సెప్టెంబరు 1 వ తేదీనుండి శ్రీ కే. వి. మినిస్ట్రీ గారు జన్మిస్తుపత్రికతో తమ సంబంధమును వదలుకొనెదరని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

WANTED.

Five organisers in the Kistna District to canvass persons desirous to take loans. Selected candidates should invest Rs. 150 with the bank.

Pay Rs. 50 plus 10 T. A. per month.

Apply to:—

THE DEPUTY SUPERINTENDENT,

The Credit Bank of India Ltd.,

Kaja, Gudur—Kistna.

సమ్రాజ్యకరుగార్ల

రాయబారములు

మోతీలాలు జవహరిలాలుగార్లను

ఎరవాడ తీసుకొని వెళ్లుటకు రాజప్రతినిధి

అనుమతి నిచ్చుట

అలహాబాదు, ఆగస్టు 5:— గాంధీ మహాత్ముడును

పండిత మోతీలాలునెహ్రూ పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూ గార్లను కలిసి మాటలాడుటకు మోతీలాలు జవహరిలాలు గార్లను ఎరవాడ తీసుకొని వెళ్లుటకు రాజప్రతినిధి అనుమతి నిచ్చెనని తెలిసినదిగాని అధికార్య రీత్యా యీవార్త యంక ను స్థిరపరచబడలేదు. (ఆ. ప్రె.)

వేలం ప్రకటన

అమలాపురం

సబార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో

O. S. 19/1928 E. P. 136/1930

వాదులు:—మల్లాది సత్యలింగంనాయకరు

ఛారిటీసు బ్రట్టిలు: దివాన్ బహదూర్ దురి

శేటి శేషగిరిరావు వంతులుగారు వగయిరాలు.

ప్రతివాదులు:—దామెర్ల నాగభూషణంగారు వగయిరాలు.

యానంబర డిక్రీ బాకిగాను ప్రతివాదులు తాలూకు

అమలాపురం తాలూకా కొమరగిరి పట్నం, రాజోలు

తాలూకా కేళ్ళపల్లి గ్రామముల తాలూకు 24 లాట్లుగల

సిరా ప్రిన్సిపి 15-8-1930 తేదీని పగలు 11 గంటలు మొదలు

అమలాపురం సబుకోర్టు యెదుట వేలం వేయబడును. గనుక

పాటదార్లు 1/4 వంతు ధరావతు సొమ్ము సహితంగా వచ్చి వేలం

పాట పాడుకొనవలెనని యిందువల్ల తెలియచేయవలయునది.

అమలాపురం సబు రిజిస్ట్రార్లలో చేసిన కొమరగిరి

పట్నం గ్రామం తాలూకు.

	య. నెం.	సర్కారుపాట
1 లాటు	1-62	400-0-0
2 " "	0-80 1/2	240-0-0
3 " "	0-62	150-0-0
4 " "	0-83	250-0-0
5 " "	1-70	500-0-0
6 " "	0-48	150-0-0
7 " "	8-69	2400-0-0
8 " "	2-58	800-0-0
9 " "	2-68	1000-0-0
10 " "	0-50	200-0-0
11 " "	1-45	550-0-0
12 " "	8-20	1250-0-0
13 " "	1-59	600-0-0
14 " "	1-92	800-0-0
15 " "	10-12	4000-0-0
16 " "	8-74	800-0-0
17 " "	4-58	450-0-0
18 " "	1-9	100-0-0
19 " "	4-74	400-0-0

రాజోలు తాలూకా కేళ్ళపల్లి గ్రామం తాలూకు

20 లాటు	4-12	400-0-0
21 లాటు	1-16	100-0-0

అమలాపురం తాలూకా కొమరగిరి పట్నం గ్రామం తాలూకు

22 లాటు	0-27	200-0-0
23 లాటు	0-60	800-0-0
24 లాటు	8-11	1030-0-0

65-10 1/2	17040-0-0
-----------	-----------

గిడుగు సూర్యనారాయణ,

వాదులు తరపు స్థావరము.

సానికవార్తలు

దీపములు వెలిగించుకాలము

బుధవారము 6 వ తేదీ సాయం. 7-5 గం.

గరువారము 7 వ తేదీ సాయం. 7-4 గం.

ఒక అల్పాహార విందు:—మన్నడి సబ్ పాస్టు మాస్టరు అరు శ్రీయంత ఎస్. ఆర్. డి నాయుడుగారు బదిలీ చేయబడినందుకు వారిని గౌరవించుటకైగాను మన్నడి పాస్టా ఫీసు ఉద్యోగులు నిన్నటిదినమున నాయుడుగారికి అల్పాహార విందు జరిపిరి.

డబ్బూ శే. మొల్కాసీ గారి గౌరవార్థము విందు:— ఈస్టు రూటర్స్ లిమిటెడు కంపెనీ జనరలు మేనేజరు డబ్బూ శే. మొల్కాసీగారి గౌరవార్థము శ్రీ పి. కే. యు. కిదాపురూటరు కంపెనీ మేనేజరుగారు రేపు సాయంకాలము బసోట్లో హోటలునందు అల్పాహార విందుసంకెదరు.

రాకపోకలు:— పండిత విద్యాసాగరపాండాశి గారు బొంబాయినుండి నేటిఉదయమున చెన్నపురికి తిరిగి వచ్చిరి. డి. బి. జి. నారాయణస్వామిచెట్టిగారు నిన్నరాత్రి కొయంబత్తూరును వెంకటగిరి కుమారరాజు గారు వెంకటగిరికి వెళ్లిరి.

డి. బి. ఎ. కె. రాజాఅయ్యగారు నేటిఉదయమున చెన్నపురికి తిరిగివచ్చిరి.

యస్. ఇ. శేషుగారు ఉదకమండలమునుండి నేటిఉదయమున చెన్నపురికి తిరిగివచ్చిరి.

మదరాసులో హర్తాలము

క్రియతులు మళవ్యాకల భాషాపరేగార్ల ఆరెట్టుల విషయమున అసమ్మతి తెలియ చేయుటకై మదరాసులో గడచిన ఆదివారమునాడు హర్తాలము జరుపబడెను. బార్టిటోచింతాడిపేటలలో చాల దుకాణములును, తక్కిననగర భాగములలో కొద్దిగాను దుకాణములు మూసివేయబడెను. (మదరాస్ మెయిన్.)

వ్యాయామ క్రీడలు క్రికెట్టు

ఆస్ట్రేలియనులకు గ్లామరాన్ జట్టుకును పోటీ లండన్, ఆగస్టు 4:—ఆస్ట్రేలియనులకును, గ్లామరాన్ జట్టుకును క్రికెట్ పోటీ జరిగెను. ఆస్ట్రేలియనులు మొదటి ఇన్నింగు ౨౪ 245 పరుగులు చేసిరి. బ్రాడ్బాకు గారు 58 పరుగులకే అవులు అయిపోయిరి. పాస్చర్లుగారు 58 పరుగులును మకాబ్ గారు 58 పరుగులును, బాక్స్ గారు 88 పరుగులును చేసిరి.

గ్లామరాన్ జట్టు 99 పరుగులకే ఆందర అవులుఅయిరి. ఆస్ట్రేలియనులు 2 వ ఇన్నింగునందు ఎవరును అవులుకాక 18 పరుగులు చేసిరి.

మద్రాసునందు క్రికెట్ పందెము

తిరువల్లి క్లబ్బి రిక్రియేషను జట్టు, తిరునాళికుల కళాశాల జట్టును ఓడించుట

మద్రాసు, ఆగస్టు, 4:—నిన్నటిదినము తిరువల్లి క్లబ్బి రిక్రియేషను జట్టుకును తిరునాళికుల కళాశాల జట్టుకును క్రికెట్ పందెము జరిగెను. తిరువల్లి క్లబ్బి జట్టు అధికముగా పరుగులు చేసి విజయము గాంచెను. తిరువల్లి క్లబ్బి జట్టు యిరువురు ఆవులు అయి 288 పరుగులు చేసిరి. వి.ఆర్. రావు గారు 101 పరుగులును, పరమేశ్వర్ గారు 101 పరుగులును, నారాయణ్ గారు 50 పరుగులునుచేసిరి. అదయాన్ కళాశాల జట్టువారు ఆందరను కలిసి 63 పరుగులు మాత్రమే చేసిరి.

తిరునామూరుకవ్ హాకీ పందెములు

యం. యస్. రైల్వేజట్టు ఓటమి
చెంగళూరు ఆగస్టు 2:—తిరునామూరు కవు హాకీ పందెముల సందర్భమున రాయల్ వెస్టు కెంటు జట్టుకును ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే జట్టుకును జరిగిన పోటీయందు రాయల్ వెస్టు కెంటు జట్టు విజయము గాంచిరి. ఫీల్డు 8 గోలులును ఎం. ఎస్. యం. జట్టు 2 గోలులును చేసిరి.

నిర్బంధప్రయోగము:

మితవాదసంఘము

సప్త జయకరుగార్ల సమాధానప్రయత్నములు ప్రస్తుత ముగియినవి. గాంధీమహాత్ముడు, నెహ్రూగార్లు కలిసి ఎరవాడా కారాగృహములో సంక్రమించుట యవసరమని తెలుపుచు అందుకు గాను అనన్త నొసగవలయు నని, సప్త జయకరు గార్లు రాజప్రతినిధిగారిని కోరియుండిరి. రాజ ప్రతినిధిగారియొద్దనుండి అంగీకారము చేసినటుల తెలియుచున్నది. ఈమధ్య సుప్రసిద్ధ కాంగ్రెసు ప్రముఖులు నిర్బంధింపబడిరి. వీరి విచారణ ముగిసెను. తీర్పు జెప్పటకు 11 వ తేదివరకు వాయిదా వేయబడెను. దేశనాయకులనిర్బంధము సంధిప్రయత్నములకు దోహద మొనగజాలదని తెలుప నక్కరలేదు. మితవాదులుగూడ నిట్లులే భావించుచున్నటుల, బొంబాయిమితవాదసంఘమువారు గావించిన యీ క్రిందితీర్మానమువలన గ్రహింపవచ్చును:

“దేశమునందు శాంతివాతావరణమునుకాపాడి, దేశభక్తులు సలుపుచున్న సమాధానప్రయత్నములకు అవకాశ మియవలసిన సమయమున, అధికారులు సంఘర్షణ కవకాశ మిచ్చినందులకు బొంబాయి మితవాదసంఘమువారు విచారము దెలుపుచున్నారు.

ఊరేగింపును పోషిచ్చుచో, అయ్యది బోరిబం దరునుండి ప్లోరాపేటకు పావుగంటలో వెడలి పోయెడిది. అప్పుడెట్టి ఇబ్బంది కలిగెడిదిగాదు. అటుల బోకుండ పోలీసువారు నిషేధించుటచే, ఈ వ్యవహారమునకు అనవసరప్రాముఖ్య మేర్పడి, సత్యాగ్రహోద్యమమునకు గొప్ప ప్రకటనమును ప్రోద్బలమును ఒనగెను. ఊరేగింపు గావించినవారు నేలపై గూర్చుండిరి. పోలీసువారు రాత్రియంతయు వారి యెదుట గూర్చుండిరి. ఇందువలన వేలకొలది ప్రేక్షకులు ఆకర్షింపబడిరి. తుదకు లాఠీప్రయోగము ప్రోద్బలజరిగెను. పలువురకు గాయములు తగిలెను. మాలవ్యా, పటేలుగార్లతో గలసిన కాంగ్రెసు నాయకులు అరెస్టు గావించబడిరి. ఉత్తరువుల నుల్లంఘించుటలో ప్రజలచర్య లెంత నిందార్హము లయిననా, కోట ఆవరణములో ఊరేగింపును నిషేధించి యుండుట అనవసర మనియు, అధికారమును చలాయించునిమిత్తము గావించబడె ననియు, ఈ సంఘమువారు భావించుచున్నారు. ఈ సందర్భమున ఎక్కుడు నేర్పును, ఎక్కుడు హేతుభావమును జూపియున్నచో, పిమ్మట జరిగిన వికార ఫలితములు చేకూరెడివిగావు. అందుకు మారుగ పాలకులు కొంతకాలమునుండియు ప్రబలియున్న శాంతికి భంగము కలిగించుటకు తోడ్పడి, శాంతిని సమాధానమును కోరనివత్తు లింకను పనిచేయుచున్న వను ఆరోపణ కవకాశ మొనగిరి.”

మితవాద సంఘమువారు తమ అభిప్రాయమును రాజప్రతినిధిగారి కీ తీరున స్పష్టముగ దెలుపుట సమంజసముగ నున్నది. ఏదిధమున నయినను పాలకులకును పాలితులకును మధ్య సమాధానమును గుదుర్చుటకు ప్రయత్నించుచున్న మితవాదులు ప్రస్తుతవిమర్శితి గాంచి, విచారపడుట సహజము. తమ ప్రతినిధులగు జయకరు సప్తగార్ల ప్రయత్నములకు విఘ్న మేర్పడి నందులకు చింతించుట సహజము. మితవాదులను దరిజేర్చవలయు నని, పాలకులు తరుచుగ సలహా నిచ్చుచుందురు. బ్రిటీషు ప్రముఖులును ఇటులే చేయుచుందురు. కాని, సందేహసమయములలో వారి హితవు నిరాకరింపబడుచుండును. మైసూరు కమిషనును బంపవలదని, మితవాదులు సలహా నిచ్చియుండిరి. వారిసలహా నిరాకరింపబడెను. పిమ్మట నిర్బంధ ప్రయోగమును విరమించి, రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదల చేయవలయునని, వీరు సలహానిచ్చియుండిరి. అట్టి సలహా గూడ నిరాకరింపబడెను. తుట్టుతుడకు కారాగృహములలో నున్న కాంగ్రెసు నాయకులతో సమాధాననియమముల గూర్చి సంప్రతించుటకు మితవాదనాయకులు పూనుకొనగ, బొంబాయి అధికారులు ప్రధానకాంగ్రెసునాయకులను నిర్బంధించి వారి ప్రయత్నముల కడ్డకగిలిరి. ఇట్టి స్థితిలో మితవాద సంఘమువారు నిరాశ కనబడుచుట వింతగాదు. లేబరు ప్రభుత్వమువారి సమయమున హిందూదేశ పరిపాలనము గూర్చి స్పష్టాభిప్రాయములను దెలుపవలసిన యవసర మెంతైన గలదు. స్థానిక పాలకులకు విచక్షణ సంతను విడిచిపెట్టవలయు నను సిద్ధాంతమువలన ప్రయోజన ముండదు. అనుకూల వాతావరణము గలుగవలయు ననిన, నిర్బంధప్రయోగమును వెంటనే విరమింపవలయు నని, వారు స్థానికాధికారులకు దెలుపవలయును. మితవాదులసలహాతో పరిపాలింపవలయు నని, లండను ట్రెయ్యునారిక యిటీవల గోరియుండెను. పోనీ, యిట్టి మార్గము నవలంబించుట యయినను మేలుగ నుండును. పదకొండవతేదిలోపల నిర్బంధితులయిన నాయకులను వదలి వెట్టి, ప్రజలతో బెరిగిన అసంతృప్తిని కొంతవరకయినను దొలగించుట వివేకమగును. తమ కడుకూరించునపుడు మాత్రము మితవాదులను పనిముట్లుగ నుపయోగించి, పిమ్మట దేశహితార్థము వారు దెలిపెడి సలహాలను నిరాకరించుట, సంభాషణ గానేరదు. మాళవ్యా బోలు సహకారవాది, సహకారమార్గమును విడుచుటకు గల కారణములను గ్రహించుట, యవసరము. ప్రస్తుతవిధానమే యికముందుగూడ అవలంబింపబడుచో, నింకను మిగిలియున్న మితవాదులు, మాళవ్యాగారి మార్గము ద్రొక్కచో, వింత యుండదు. శాంత సఖ్యమార్గములకు అధికారులు కొందరు నిరోధము గలిగించుచున్న విధము బొంబాయిలో నేమి, తదితర ప్రదేశములలో నేమి వెల్లడి యగుచున్నది. ఈ సంగతినే మితవాద సంఘమువారు వెల్లడించిరి. ప్రస్తుతసందర్భములు కొనసాగుచో, సప్త జయకరుగార్ల ప్రయత్నములు విఫలము

గాకమానవు. ఇట్టి యవాంతరమును తొలగించుటకు, పాలకు లీ సమయమున దూరదృష్టితో గూడిన చర్యల నవలంబించెదరేమో చూడవలయును.

లోకమాన్య తిలకు

లోకమాన్య తి. కుమహాశయుడు 1920 సంవత్సరము ఆగస్టు 1 వ తేదిని నిర్వాణ ముందెను. ఆనాడే మహాత్ముని అసహాయోద్యమము ప్రారంభమయ్యెను. లోకమాన్య తిలకుగారి సాంవత్సరికోత్సవము ఈనెలవత్సరమున దేశమందంతటను అత్యుత్సాహముతో జరుపబడెను. తత్సందర్భముననే ప్రధానదేశనాయకులు బొంబాయిలో నిర్బంధింపబడుటచే, ఈ యుత్సవమున కత్యంత ప్రాముఖ్య మేర్పడినది. నేడు దేశమందంతటను వ్యాపించిన గాఢస్వరాజ్యవాంఛకు, లోకమాన్యని ప్రబోధము మూలకారణ మయ్యెను. స్వరాజ్యము భారతీయుల జన్మస్వాతంత్ర్యమని ప్రకటించి, లోకమాన్యడు దేశమందంతటను సలిపిన అద్భుతప్రబోధము, వారు జీవించియున్నపుడు ఫలించినటుల గనుపింపకబోయినను, లోకమాన్యడు పెక్కుకష్టములకు లోనై నిరాశమధ్య తనకార్యమును సాగింపవలసివచ్చిననా, పెక్కుపర్యాయములు కారాగృహ నిర్బంధములకు లోనై తన ఆరోగ్యమును కోల్పోవలసి వచ్చిననా, లోకమాన్యని సందేశము నేడు పరిపక్షస్థితికి వచ్చెనని చెప్పవచ్చును. గాంధీమహాత్ముడు లోకమాన్యని సందేశమునే సఫలపరచుటకై యావచ్చ క్షిని వినియోగించెను. స్వరాజ్యసందేశమును లోకమాన్యడొనగియుండ, స్వరాజ్యసంపాదనకు వలయు సాధనలను మహాత్ముడు ఉపదేశించి, ప్రజలను పీనియందు సుశిక్షితుల గావించెను. లోకమాన్యడు ఆరుసంవత్సరములు మాండలే కారాగృహమున తపమాచరించుచుండి, కర్మయోగప్రాశస్త్యమును గీతాభాష్యముద్వారా ప్రపంచమునకు తేబరచెను. హిందువులచేతనే గాక, ఎల్లదేశములవారిచే గౌరవింపబడుచున్న గీతద్వారా, భారతీయు లిక్కాలమున అవలంబింపదగిన మార్గమును నిరూపించుటలో, లోకమాన్యడు చూసిన ధూరదృష్టి అనన్య సామాన్యము. దేశస్వాతంత్ర్యముకొరకు పాటుబడుచున్నవారిలో లోకమాన్యని గీతాభాష్యమును పఠింపనివాడండరు. లోకమాన్యడు కేవలము స్వరాజ్యవశ్యకతను మాత్రమే వెల్లడి చేసియుండలేదు. దానిని సంపాదించుటకు వలయు నిష్కామకర్మమార్గమును గూడ బోధించెను ఇట్టిమార్గమునే గాంధీమహాత్ముడు అనుసరించి, సత్య అహింసా పథముల ద్వారా గమ్యస్థానము జేరవలెనని తెలిపి, హిందూదేశమునకే గాక ప్రపంచమంతటను నూతనసందేశము నొనగెను. ప్రపంచము నావరించిన చిక్కుల నన్నిటిని తొలగించుటకు గల ఉత్తమోత్తమసాధనను, మహాత్ముడు నిరూపించుటలో, హిందూదేశము ప్రపంచమున కొనగదగిన సందేశమొకటి యిక్కాలమున గలదని దెలిపెను. కాని, హిందూదేశ మొక మార్గము నవలంబించి, జయముగాంచి నగాని, తాను తరించి, యితరులను తరింపజేయజాలదు. ఆకారణముచేతనే, గాంధీ మహాత్ముడు ప్రపంచమునం దెన్ని భాగములనుండి ఆహ్వాన మరు

దెంచినను, అక్కడకు వెడలి ఉపదేశముల గావించుటకు నమ్మతింపడమొనెను. లోకమాన్యుడు నిరుపమాన కర్మయోగి. రాజకీయాందోళనమునందు నిర్ణీతమార్గముల నవలంబింప వలయునని, లోకమాన్యుడు బోధింపక బోయినను, ఆ మహామహుని జీవితమే ఎల్లరకును వారి వారి విధ్యుక్తధర్మమును దెలుపుచుండెను. ఎట్టి కష్టసమయములం దయినను, లోకమాన్యుడు చలించి యెరుగడు. సర్వవలంబును ఛిరాలుగానిపై దెచ్చిన కేసు ఓడిపోయినపుడు, లోకమాన్యు డెట్టి విచారము సూపియుండలేదు. బ్రిటీషు న్యాయస్థానములలో భారతీయునికిని, బ్రిటీషు వారికిని మధ్య వివాదము సంభవించినపుడు, న్యాయము జరుగు ననునాశ లేదనువిషయమును లోకమాన్యుడు వెల్లడిజేసెను. లోకమాన్యునికి, నానారాష్ట్రసంఘసభకు బోయి ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారికి హిందూదేశ స్వయంనిర్ణయావశ్యకతను తెలుపుటకు అవకాశ మొసగక పోయినపుడు అతడు చింతింపడయ్యెను. జాయింటు కమిటీ వారి యెదుటస్వరాజ్యావశ్యకతను సూచించుచు, కాంగ్రెసు లీగు విధానము గూర్చి సాక్ష్య మిచ్చిన పిమ్మట, లోకమాన్యుడు తన ప్రయత్నములు విఫలమయినందులకు చింతింపడయ్యెను. ఇంతయేల? ప్రపంచదృష్టితో జూచిన, లోకమాన్యుని జీవితమంతయు అపజయములతో నిండియుండెనని చెప్పవచ్చును. ఆకాలమునందు లోకమాన్యునిపై దేబడిన రాజద్రోహపుకేసులలో నత డెంతచక్కగ వాదించినను, కారాగృహశిక్షలకు లోనగుచునే వచ్చెను. భగవంతుడు తమను కష్టానుభవముమూలముననే హిందూదేశమును సేవింపవలెనని ఉద్దేశించియుండవచ్చునని, లోకమాన్యుడు వెల్లడిజేసెను. లోకమాన్యుని శక్తియంతయు, వారి జీవితకాలమున ప్రజలలో స్వరాజ్యావశ్యకతను గూర్చి బోధించుటకే వినియోగింపబడెను. అంతియగాని, స్వరాజ్యసంపాదనకై ప్రజలకు కొన్ని మార్గములను సూచించి వానిద్వారా ప్రజలను నడిపించుటకు సావకాశము లభింపదయ్యెను. ఆంగ్లవిద్యార్థికులు స్వల్పసంస్కరణములకొరకు తమ కాలమునంతను వినియోగించి ఆందోళనము నలుపుచుండిరి. స్వరాజ్యసిద్ధివలనగాని, ఇట్టియిబ్బందులన్నియు దొలగవని, లోకమాన్యుడు అనవరతము చాటవలసిన యవసరమేర్పడెను. ఇటుల గావించుటలో, లోకమాన్యుడు పాలకుల ఆగ్రహమునకేగాక, మితవాదప్రముఖుల అసంతృప్తికిగూడ లోనుగావలసి వచ్చెను. 1907 వ సంవత్సరమున సూరతునగరమున జరిగిన కాంగ్రెసు సభలో లోకమాన్యునికిని, మెహతా మున్నగు మితవాదనాయకులకును మధ్య పూర్తియెడబాటు గలిగెను. పిమ్మట ఆరు సంవత్సరములపాటు లోకమాన్యుడు కారాగృహ నిర్బంధము ననుభవించెను. కారాగృహమునుండి లోకమాన్యు తిలకు వెడలగానే, భారతీయులు వారి నత్యుత్సాహముతో గౌరవించిరి. అత్యుత్సరము కాంగ్రెసునందు లోకమాన్యు తిలకు పాల్గొనుట కవకాశ మొసగబడెను. లోకమాన్యుతిలకు అస్తమించునప్పటికి, స్వరాజ్యభాను డింకను గోచరింపకున్నను, లోకమాన్యునికి తుదివరకు ఆశ దొలగలేదు. జయూజయములనుపాటింపక లోకమాన్యుడు తనధర్మమును నెరవేర్చెను. ఇటుల గావించుటలో

గీతలో దెలుపబడిన నిష్కామకర్మయోగమార్గమును లోకమాన్యు డనుష్ఠించి, గీతాభ్యాసమును అనుభవపూర్వముగ రచించియుండెను. లోకమాన్యుని పాండిత్యమును, ధీశక్తియు, అపారము లని వారి ప్రతిపక్షులు గూడ అంగీకరించెదరు. దీనికిదోడుగ వారు జీవితమునందు జూపిన త్యాగశక్తియు, నిష్కామ సేవానక్తియు లోకమాన్యుని నామమును స్థిరస్థాయి గావించి స్వరాజ్యసాధనమును నిర్మించువారిలో వారికి అగ్రస్థాన మొసగెను. ప్రస్తుతోద్యమమునకు ఫలముగ స్వరాజ్యము లభించుచో, లోకమాన్యుడే హిందూదేశ విముక్తికి కారకు డని ఎంచి భారతీయు లెతనిపై కృతజ్ఞత జూపకమానరు. లోకమాన్యుడు ఇహలోకము బాని పదిసంవత్సరములయినను, ఆ మహామహుడు సంతతము భారతీయుల స్వరాజ్య సంపాదన ప్రయత్నములను వీక్షించుచు, వీనిని గావించుచున్నవారిని ఆశీర్వాదించుచున్నారనుటకు సందియములేదు. స్వరాజ్యము లభించినపిమ్మటనే, లోకమాన్యుని ఆత్మ సంతృప్తి జెందగలదు. హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము త్వరలో లభించి, లోకమాన్యునికి సంతృప్తి నొసగునని నమ్మెదము.

అహింసావశ్యకత

దేశమునందు కొనసాగుచున్న స్వరాజ్యసంపాదనోద్యమపరిణామముగాంచిన, అహింసావ్రతమును ప్రజలు దీక్షతో ననుసరించుచున్నారని వెల్లడిగాక మానదు. ఇండియాప్రభుత్వపు హోంమంబరగు హెయిగుగారు భారతశాసనసభలో నీవిషయము సంగీకరించిరి. అక్కడక్కడ అహింసకు కొలదిభంగము కలిగినను, మొత్తముమీద స్వరాజ్యోద్యమము అహింసను విషవలేదని, వారు స్పష్టపరచిరి. వి. జే. పటేలుగారు ఆగ్రాలో నువన్యసించుచు, ఎట్టికష్టపరిస్థితులలో నయినను భారతీయులు అహింసను విషవలగూడ దని, ఎచ్చరించిరి. రానురాను దేశస్థితి తీవ్రమగుచున్నది. నిర్బంధము లధికమగుచున్నది. ఇట్టి సందర్భములలో అహింసకు భంగము కలుగునెడల, మహాత్ముని సంకల్పమునకు తీరనికొరత గలుగుటయగాక, ప్రపంచదృష్టి నాకర్షించుచున్న హైందవోద్యమము తన ఉత్కృష్టతను కోల్పోవును. హిందూదేశ మిత నిష్కర్షగ అహింసామార్గము ననుసరింపగలుగు నని ఎవరును నూహించి యుండలేదనియు, ఎల్లర యూహలను ఫలిత మతిక్రమించెననియు, స్వరాజ్యము సిద్ధించువరకు నిట్టి వైఖరిని విడనాడకుండ నుండుచో విజయము ధ్రువమగు ననియు, వి. జే. పటేలుగారు విన్నవించిరి. భారతీయులలో నన్ని పక్షములవారును యీ విషయమై ఏకీభవించెద రనుటకు సందియము లేదు.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి సూతనగ్రంథము

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు సైమను కమిషను రిపోర్టుయొక్క లోపములను ఇంగ్లండులో వెల్లడించి, విశేషమగు నేవ జేయుచున్నారు. వీరి మేధాశక్తిని శ్లాఘింప నవసరము లేదు. మాంటుఫర్డు సంస్కరణములకు పూర్వము, వీరు కాంగ్రెసు లీగు విధానమును సమర్థించుచు, చక్కని గ్రంథమును రచించి, విశేషప్రబోధము గలిగించిరి. ఈ మారు వీరు సైమను కమిషను రిపోర్టును ఖండించుచు,

కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
కారాగృహవాసము
నేటికి 107 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

నొకగ్రంథమును వ్రాయుచున్నారనియు, త్వరలో నది ప్రచురింపబడు ననియు, ఇండియను డెయిలీ మెయిన్ ప్రతికకు లండను విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు. శాస్త్రిగారి గ్రంథము, సైమను నివేదిక ఎంత నిస్సారమయినదో, హిందూదేశ పురోభివృద్ధికెంత ప్రతిబంధక మయినదో, నాగరికప్రపంచమునకు వెల్లడిజేయగలుగు నని నమ్మెదము.

పాటియాలా విచారణ

పాటియాలా సంస్థానములో పనిజేసిన ఫిట్టి పాటిక్కు గారికి, పాటియాలా మహారాజు గారిపై గావించబడిన నాలోపణలను విచారించుట కధికారమిచ్చుటవలన, విచారణ నిరూపయోగమగునను, నభిప్రాయ మిదివరకే వెలువడెను. నిష్పాక్షిక విచారణ జరుగకుండుట గొప్పలోపము. ఇంతకుపూర్వము ప్రజాప్రముఖుల విచారణ జరిగియుండెను. పిమ్మట నయినను, నిష్పాక్షికవిచారణను జరిపి, ఫలితమును తేల్చిన బాగుండెడిది. అటుల జరుగదయ్యెను. నిష్పాక్షికవిచారణ జరుగునను నమ్మకము లేకపోవుటచే, ఆలోపణల గావించినవారు సాక్ష్యమియరయిరి. తుదకు ఒకక్షయతరపునమాత్రము విచారణ జరిగెను. ఇయ్యని ప్రజలలో విశ్వాసము గలిగించునని తోషదు.

అజ్ఞానవైచిత్ర

భారతీయులగుర్చి ఆంగ్లేయుల అజ్ఞానము అశాదీ విషయము. పండిత మాలవ్యాగారి చామాచిత్రముక్రింద మల్లభాయిపటేలు అని వ్రాసి ప్రచురించిన అడవపత్రికలు కలవు. కాని కమాండరు కెస్ట్రీగారు ఇట్టి అజ్ఞానమునకు లొనగదరని యెవ్వరును తెలచియుండరు. సైమనునివేదికనుగూర్చి వారు వ్రాసిన వ్యాసములో ఒకవాక్యమిట్లుకలదు. "మతవిభేదమువలన గలుగు అంతఃకలహములు గత పదివత్సరములుగా నెక్కువైన పని హిందువులపక్షమున గాంధీ మాలవ్యాగార్లును, మహమ్మదీయుల పక్షమున జిన్నా మాంశీ గార్లును వాతో ప్రత్యక్షముగా చెప్పినారు" డాక్టరు మాంశీగారు హిందూమహాసభాధ్యక్షులనియు హిందువుల హక్కులకును, అభివృద్ధికిని యావచ్చుకీని వినియోగించుచున్నారనియు, అప్పుడప్పుడు కొందరు మహమ్మదీయుల మాహానుకుడ పాలగువా రనియు భారతీయులలో అక్షరాస్యుల కందరికిని సుస్పష్టము. వారు పైన ఉద్ధృతమైన, కెస్ట్రీగారి వాక్యమును గూర్చి ఏమి తెలుతుతో కదా! కెస్ట్రీగారి కలమపాటు మాత్రాన చూపనిదహిందూనాడుకుడు మహమ్మదీయుడైనాడే! హిందూమహమ్మదీయ విభేదములను గూర్చి వ్రాయు కెస్ట్రీగారికి, హిందూమహమ్మదీయనాయకుల నామములు సైతము తెలియవా? కాదనుటెట్లు?

(గు. సు.)

ప్రభుత్వమువారి ఋణము

కలకత్తా, ఆగస్టు 4:—క్రాంతముఖమునకు చందాలు జాలయి 28 వ తేదీనుండి ఆగస్టు 4 వ తేదీ వరకి 28½ కోట్లు విరూపయ్యెను. (ఆ. ప్రి.)

న్యాయస్థాన వార్తలు

గాంధీబోపిల నిషేధపు కేసు

హైకోర్టులో రివిజన్ పిటిషను

మదరాసు, ఆగస్టు 5:—గుంటూరు నాడును, చుట్టుపట్ల అయిదు మైళ్లలోపునను కెండు నెలలవరకు ప్రజలెవరను గాంధీ బోపిలను ధరింపరాదని నిషేధించుచు గుంటూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గావించిన నిషేధపుత్తను రద్దు చేయవలెనని గోరుచు గుంటూరు న్యాయవాదసంఘ కార్యదర్శియగు కొల్లి సత్యనారాయణ చౌదరిగారు దాఖలు చేసిన పిటిషనును న్యాయమూర్తి పొండలై గారి యెదుట నిన్నటి మధ్యాహ్నమున, ఈ యుద్ధ యమనను వాదోపవాదములు జరిగెను. ప్రభుత్వమువారి తరపున ఆద్యకేటు జనరలుగారు, పిటిషనరు తరపున డి. బి. టి. రంగారావు గారు నాదించిరి. ఈ యుద్ధము రంగారావుగారు, ఆద్యకేటు జనరలు వాదనకు ప్రత్యుత్తర మొసగినప్పటికూ, తీర్పును తరువాత చెప్పెదనని న్యాయమూర్తి ప్రకటించెను. ఈలోగా, జిల్లా మేజిస్ట్రేటునుండి (1) గుంటూరు పాటల రాయబారవర్గమువారు మేజిస్ట్రేటును కొరవదిల్పి (2) రాయబారవర్గము ప్రకటించుటకు ముద్రించిన కరపత్రము (3) పట్టణమున, జాతీయపతాకములతో యూరే గింపులను, రాజకీయ సభలను నిషేధించుచు 144 సెక్షన్ క్రింద గావించిన ఉత్తరువుల ప్రతులను త్వరలో తెప్పించవలసినదని న్యాయమూర్తి ఆద్యకేటు జనరలును గోరెను.

డి. బి. టి. రంగారావు గారు పిటిషనరు తరపున మొదట నాదించుచు జూను 20 వ తేదీన గుంటూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు, గుంటూరు నందుండు ప్రజల ధరింపవలసిన దుస్తులను నిర్ణయించుచు క్రి. ప్రా. కో. 144 సెక్షన్ క్రింద ఉత్తరువులు పంపిన నోక, దుస్తుల రిగులేవను నోకటి గావించెనని నుడిచెను. గుంటూరులో, రాజకీయ సంబంధముల సభలను, ఊరేగింపులను నిషేధించుచు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు అంతకుపూర్వమే 144 సెక్షన్ క్రింద నుత్తరువులు గావించబడెను. ఈ యుత్తరువుల మాటుచేసికొని, గుంటూరునందలి పోలీసులు, కర్దూరుగాని, గాంధీ బోపిలగాని ధరించియున్న వారిని కొట్టుచు దౌర్జన్యమొనర్చుటకు ప్రారంభించిరి. అందుచేన, గుంటూరు జిల్లాకోర్టు ఆధ్యక్షుడును మరి ఎనిమిదిమంది ప్రముఖులును 19 తేదీన కలెక్టరువద్దకు రాయబారము వెళ్లి, ఇట్టి దౌర్జన్యములు జరుగకుండ చేయవలసినదని గోరిరి. ఇకముందు నట్టి దౌర్జన్యములు జరుగకుండ జూచెనని కలెక్టరు జవాబు చెప్పెను. అంతట రాయబార వర్గమువారు, తిరిగివచ్చి, గాంధీబోపిలను ధరించుచు వారిపై పోలీసువారు దౌర్జన్య మొనర్చునని కలెక్టరు వాగ్దాన మొనర్చినది జూపుచు నోకకరపత్రమును ముద్రించి ప్రకటించుట కల్పించిరి. కాని, సదరు కరపత్రము లోకను బటువాదా కాకపూర్వమే, పోలీసు వారు వానిని పరీక్షించుకొని, కలెక్టరువద్దకు వెళ్లి, అట్టికరపత్రములు ప్రకటించబడవలెననియు, కనుక, గుంటూరునుండును చుట్టుపట్ల 5 మైళ్లలోపునను, ఎవరును గాంధీబోపిల ధరింపరాదని నిషేధించుచు 144 సెక్షన్ క్రింద నుత్తరువు పంపగలసినదనియు గోరిరి. సదరు పోలీసు అధికారి కోరిక ప్రకారము జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నిషేధపుత్తను త్వరలో పంపించు, ప్రభాకాంతి కిది అవసరమని ఉత్తరువునందు చెలిపిరి.

న్యాయమూర్తి:—వాదయుడు నున్న కారితములలో, రాయబారమునకు మేజిస్ట్రేటు యొసగిన వాగ్దానమును గురించి ఏమియు లేదు. ఆద్యకేటు జనరలు కీ విషయమై ఏమైన చెలియునా? ఆద్యకేటు జనరలు:—నాకు దెలుపబడిన విషయములు రహస్యములగు పరిగణింపబడవలెనని వ్రాయబడెను. అట్టి వాగ్దానమునకేలేదని మేజిస్ట్రేటు చెబుచుండెను. కాని అవిషయము, అతనికి బహిరంగముగ వ్రాసి కనుగొనెదను.

రంగారావుగారు, తనకథనమును సాగించుచు, జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు అకాస్మికమును అనవుసరమైనదియు నగుటచే నానిని రద్దుచేయవలసినదని, న్యాయవాదసంఘ కార్యదర్శి జిల్లా మేజిస్ట్రేటుయొడుట పిటిషనును జెట్టగా, సాక్షుల నెవరిని విచారింపకయే మేజిస్ట్రేటు పిటిషనును కొట్టివేసెనని చెలిచెను. దానిపై నిపుడు రివిజను పిటిషను దాఖలు చేయవలసినదని చెప్పెను.

రంగారావుగారు, మేజిస్ట్రేటు గావించిన ఉత్తరువును చదివి వినిపించుచు, బహిరంగ సలమందు గాంధీబోపిల ధరింపరాదని అతడు నిషేధించెననియు, సెక్షన్ నందు విధింపబడిన ప్రకారము, స్థలనిర్ణయము స్పష్టముగ లేదనియు బహిరంగ ప్రదేశమున నేదెయి నిర్ణయించుకొనవలసిన భారము ప్రజలకే వదలివేయబడెననియు నుడిచెను. గాంధీబోపి, గాంధీ బోపి యుద్ధము లయెడల సానుభూతికి, చిహ్నముని చెప్పబడెనందు, దానివలన ప్రభాకాంతికి భంగమెట్లుగలదుననియు, ఎప్పుడును దెలుపబడలేదు. 144 సెక్షన్ క్రింద ఉత్తరువును త్వరలో గావించుటకు అవుసరము బుజువుగాలేదు అని రంగారావుగారు తమయొక్క పలుకులను సంగ్రహముగ చెలిపిరి.

విక్రమత్యములో గూడిన సహాయము

సకాలములో సరియైన పని

పనిచేయుటకు దృఢసంకల్పము, సహాయము చేయవలెననది కోరికతో పనులచేయుడు. గత 60 సంవత్సరములనుండి సురాజ్ మల్ వారు ప్రజల యాదరణకు పాత్రులైయుండిరి.

మా కాతాదార్లు తమ స్వాభవమువలనే మాయొక్క పనితనమును, ఓర్పు, సమృద్ధి ములను తెలిసికొనియున్నారు. వారివిషయములను వ్రాతపూర్వకముగ యిచ్చియున్నారు.

సురాజ్ మల్ లల్లుభాయి అందు కో.

రాకొఫోర్ట్ గేట్, వజ్రపు వర్తకులు, నగలవర్తకులు, కిక్కి, ఎన్.ప్ల.నేడ్, మద్రాసు.

తిరుచినాపల్లి.

గాంధీబోపిలధరించువారల రిక్కుకే ఈ యుత్తరువు గావించబడెనని ప్రభుత్వమువారు చెలిపినట్లు ఎ. పి. వి. వారిచే పంపబడి పత్రికలయందు ప్రచురింపబడినవార్తల రంగారావుగారు చదువుకుండగా ఆది ఆద్యకేటు జనరలు అతేపించెను. న్యాయమూర్తి అతేపణ నంగీకరించెను.

కోర్టువా రాసమయమున ఫలహారములకు లేచి.

కోర్టువారు ఫలాహారానంతరము సమావేశమైనవిడ ది. డి. టి. రంగారావుగారు అభిదర్శి ను చదివి యిట్లు నాదించిరి: గుంటూరునందు తప్ప యావద్భారతదేశమునం దెప్పటకు గాంధీబోపి నిషేధింపబడియుండలేదు. ప్రజలహక్కులను నిర్ణయించుటకు నిరోధించుచున్నది. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నెదుట నోక పిటిషనును ప్రజలు పెట్టుకొనగా పోలీసువారు కాస్త్రీయై షేఖానుమాత్రము నూచించిరిగాని ఉత్తరువును సమర్పించి షేఖానుమాత్రములను తెలుపలేదు.

న్యాయమూర్తి:—ఈ కేసులో ఉభయ కక్షలనుండి సాక్ష్యము సేలగొనలేదు.

ఆద్యకేటు జనరలు:—ఈ కేసులో వివరింపబడిన విషయములన్నియు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారికి స్వయముగ తెలిసిన విషయములే. కావున సాక్ష్యమును గ్రహింపవలసిన యావత్కేతలేకపోయెను. కాని ఇరుకక్షలనుండియు సాక్ష్యము మరుగుపరచబడలేదు. మరియును జిల్లా మేజిస్ట్రేటు విసం దుచ అట్లు వర్తించుటకు వారి కధికారముకలదు.

న్యాయమూర్తి:—ఇతరులు చెప్పిన సాక్ష్యముపై చర్య గ్రహించి కేసు ఇదికాదనియు మీయభిప్రాయము తా మెరింగిన విషయములవైననే మేజిస్ట్రేటుగారు ఉత్తరువుల గావించిరి.

డి. బి. టి. రంగారావుగారింకను వాదించుచు పిటిషనులో తెలుపబడిన యంతులను పోలీసువారు నిరాకరించి యుండలేదని. ప్రజలహక్కులను సంరక్షింపవలసిన పోలీసు వారు లాయరులు గ్రహించినట్టి కేసుకాస్త్రీయై షేఖానుమాత్రము వారపడరాదని. పిదప రంగారావుగారు మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పును చదివి గాంధీబోపి సామాన్యదుస్తులలో చేరునా చేరదాయని చర్చించిన విషయము అసంబద్ధమని వాదించిరి. ఈ విషయమే నిర్ణయింపబడవలసినముఖ్యవిషయమని మేజిస్ట్రేటుగారిని. అట్లు ఎన్నటికిని కాజాలదు. ప్రజలదుస్తులెప్పటికప్పుడు మారుచుండును. నాదుస్తులకేకమార్పులకు లోనైనవి. అంతమాత్రమున దుస్తులను మార్చుటచే 144 సెక్షన్ ప్రకారము నాహక్కులను నిరోధింపవలెనని వాదించవలసినా?

న్యాయమూర్తి:—యీ విషయములో మేజిస్ట్రేటు గాంధీబోపి ప్రజల సామాన్యదుస్తులలో చేరదా లేదాయని పిటిషనరు చర్చించిన విషయమును సమాధాన పూర్వకముగ మాత్రమే ఇవట విమర్శించెను.

క్రి. రంగారావుగారింకను వాదించుచు 12 లేక 20 సం. ల క్రితమిట్టి ఉద్దుత్తులు దేశమునం దెప్పటకు లేదని మేజిస్ట్రేటు తెల్పినదియు 20 సం. లకు పూర్వము మోటారుబండ్లు ఉన్నవామనియు ప్రకల్పించిరి. అంతమాత్రమున మోటారుబండ్లకు నిషేధింపవలయునా? గాంధీబోపి ధరించిన గాంధీగారు చేయుకార్యములందు శ్రవసహించి యున్నట్లు తెలియునని మేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పు వ్రాసియుండిరి. అతిబాల్యవివాహ నిరోధము అప్పుకొని నివారణము మద్దనిషేధాది విషయములందును గాంధీగారు కృషిపూవుచున్నారని అట్టి యుద్ధములందు దిక్షలు గూడ కలసి పనిచేసిననో కలిగిడి ప్రమాదమేమి మేజిస్ట్రేటుగారు న్యాయస్థానముందు తగాదాను పరిష్కరించుచున్నారని కార్యనిర్వాహక కాళి వారి ఉత్తరువులను జారీ చేయుటలేదు. చాల కొద్దిమంది మాత్రమే గాంధీబోపిని వాడుకగా ధరించిరిని మేజిస్ట్రేటు తెలిచెను. ఈ కొద్దిమంది విషయమేమి? వారి విషయములో నీ యుత్తరువు వర్తింపకుండునా? వారికేవలన లైసెన్సుల నొసంగదరా? ఈ కేసును సన్నివిధముల వర్తింపజేయవచ్చునో పరిమితియేలేదు. యువజనసంఘము వారు గాని, ఆత్మగౌరవ సంఘము వారుగాని లాగులుగాని, నిక్కడ గాని తొడుగుకొనరాదని రేపాకయుత్తరువు గావించబడవచ్చును. 12 సం.ల క్రితము గుంటూరు జిల్లా యం దిట్టి బోపిలధరింపబడుట లేదని మేజిస్ట్రేటు గారిని. కాని వీరు గుంటూరు జిల్లా కర్డూరు సవత్సరముపైగా కాలేదని తెలియుచున్నది.

అద్యకేటు జనరలు:—అంతకు పూర్వము వారు ప్రక్కనే కృష్ణాజిల్లా యందుండిరి.

క్రి. రంగారావుగారు:—గుంటూరు కృష్ణా జిల్లా కాదు. ఉత్తరువు యొక్క నికో దేశము నుమాస్తాల వ్రాతలోపమున మరుగుపరచబడెనని మేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పునందు తెప్పిరి. భారత దేశమునందు వివిధ భాగములందు కాసనోల్లంఘన ఫలితములను వివరించి, యీ విషయమును స్పష్టీకరించిరి. గుంటూరు ప్రజలు గాంధీబోపిలను ధరించిననో పెహషను అల్లరులకును గుంటూరు విషయములకును ముడిపెట్టుటలో అర్థమేమి? ఈ యుత్తరువును గావించిననో యేమి సంభవించెదో ఎరుంగజాలనని మేజిస్ట్రేటు గారు నుడిచిరి. ఉత్తరువులోని మరుగుపడిన విషయమును స్పష్టము చేయుటయేనా యిది? (నవ్వు) ఊహ పోనాలపైన నా న్యాయస్థానముందలి తీర్పులు ఆధారపడి యుండుట? ఊహ పోనాలపై ఉత్తరువు లాసంపద ప్రజల సామాన్యవస్త్రధారణ హక్కులను నిరోధింపగడంగదనా?

ఎవరుగాని పనులకుబాధకరము గానట్టిపని నెద్దానినైనను చేయగల స్వాతంత్ర్యము కలిగియుండుటయే బ్రిటిషుసామ్రాజ్య మందు పోడు గర్వింపవలసినవిషయము. ఇట్టి యుత్తరువుల పరిపాలనను ప్రజల ఆపహ్వానమున, ఆపహ్వానమునకు పాలుకే యును. ప్రజలపై రాజకీయోద్దేశములను నిర్బంధముగ మోపుట కై 144-వ సెక్షన్ ఉపయోగింపబడుచున్నది. ఇట్టి ప్రయోగములవలననే కాసనోల్లంఘనము కంటెను అధికముగ ప్రభుత్వము ప్రజాదరణకు గోల్పోయి అపహ్వానమును గురియునుచున్నది. ప్రపంచమునందు చేసిన సహాయముగ అర్థముచేయవచ్చును. మేజిస్ట్రేటుగారికి నెన్నియో అసంబద్ధవిషయములను చర్చించిరి. హిందూ దేవాలయముండు జరుపబడిన అల్లరుల గూర్చి వివరించిరి. కాని ఇది సంభవించి రెండు సంవత్సరములయెను. ఈతగాదా ఇంకను కోర్టునందు పరిష్కారములే లేదు. ప్రభుత్వమువారు సివిలువావాదేసిరి. ఈతగాదాకును నేటిఉద్దయము లేక గాంధీ బోపిలకును ఎట్టిసంబంధము కలదా నే నూహింపలేకున్నాను. ప్రజల వ్యక్తిహక్కుల గాపాడుటకును ఆస్తిసంరక్షణకును పోలీసు వారును మేజిస్ట్రేటులును ప్రజల ద్రవ్యముచే పోషింపబడుచు న్నారు. కాని ఈసిద్ధాంతము విచ్చిన్నమయ్యెనని మేజిస్ట్రేటు గారు ఉత్తరువునందు తెల్పిరి. ఈవాక్యము నిజముగ ఆత్యాచార్య కరముగనున్నది. హైకోర్టువారు జోక్యము కలిగించుకొని యిట్టి ఉత్తరువులను రద్దుచేయనినో మేజిస్ట్రేటులు తమ యధికారమును దుర్వినియోగము జేయుటకు యవకాశ మొసంగుటయును. 144 వ సెక్షన్ ఏ యుద్దేశములకై నిర్బంధపడెనో ఈ యుత్తరువు ఉద్దేశముండు చేరుటలేదు. ఇవట రంగారావుగారు మదరాసు, కలకత్తా, పాట్నా హైకోర్టులవారి తీర్పులను దృష్టాంతముగ నూచించిరి. ఇంకను డి. బి. రంగారావుగారు వాదించుచు మేజిస్ట్రేటుగారి అధికారము ప్రజల హక్కుల నిరోధించుటయందుగాక వాని సంరక్షణకై యుపయోగింపబడవలెనని. ఈ యుత్తరువు ఉన్మాదముగ నున్నది గుంటూరునందు సైనికకాసనము గావించబడిననో అపు డిట్టి యుత్తరువు గావించబడుకేమో అట్లుగాక సివిలు లా అమలులోనున్నపు డిట్టి యుత్తరువున కవకాశ మెట్లు? ప్రజల స్వాతంత్ర్యము లీధముగ అణచివేయబడినపుడు ఆ డిట్టి యుత్తరువులను న్యాయమూర్తులు రద్దు చేసిననో ప్రజల మనములందు చచ్చుముపై నెక్క డభిమానాదరణను కలిగించినవారగుదురని.

ఆద్యకేటు జనరలుగారు

పిదప ప్రభుత్వపక్షమున వాదించుచు 144 వ సెక్షన్ యొక్క విధానమును న్యాయమూర్తులు చర్చింప నవసరము లేదని. ఆ సెక్షన్ మేజిస్ట్రేటును కసాధారజాధికార మొ

విదేశవాసులు

భారత సక్రమ రాజ్యాంగ ప్రభుత్వము

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

నిజ మగు కేంద్ర పార్లమెంటును నెలకొల్పవలెను

(మొదలు)

లండన్, ఆగష్టు 5:- ఇండియాలో సక్రమ రాజ్యాంగ విధానము అమలమగు ఏర్పడినది. ఎన్ని గాలివానలు వచ్చినను కదలదు తుదకు సహాయరాకరణోద్యమము గూడ కదల్చ జాలదు. నేడు భారత రాజ్యాంగ విధానమునుగూర్చి చేయబోవు ఏమార్పులయందును బ్రిటిషు సంబంధము తొలగి పోగూడదని విద్యాధిపతులు భారతీయులు నమ్ముచున్నారు. ఇప్పుడు తిరుగబడినవారగు గన్పించుచున్నవారు గూడ బ్రిటిషు సంస్థలను నమ్ముచున్నారు. అయ్యది కావలె ననుచున్నారు. గత కొద్దిరోజుల సంగతులను జూడ రాండుటేబిలు యొక్క గాదని కన్పించుచున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వమున ఎగబెట్టిన అధికారమును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమున కిచ్చుటచే నైనుసునకడక వ్యర్థమైనది. ఇండియాలో నిజమగు కేంద్ర పార్లమెంటుసభను నెలకొల్పవలెనని శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ఆగష్టు 5 రిజల్యుషన్ చేసి పోషకాలయం దుపస్యనించుచు చెలియజేసిరి.

విరిపు ప్రజలు-హామురూలు

విరిపు ప్రజలు చిక్కులను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు చెప్పి తెట్టనిచో వారికి హామురూలు ప్రభుత్వము వచ్చేదీలే గాదు. కష్టములేనిదే పునఃపృథ్వి యుండజాలదు. ఇండియాలో ఇప్పుడు బయలుదేరిన కష్టపరిస్థితులు మంచిని గాకపోయినను ఏదో ఒక మార్పు చిక్కులనుండివలసినదే. ఇది ముఖ్యము ఘోరము విధానమును పూర్తిగా శాస్త్రీయము ఖండించిరి భారత దేశ భక్తి నివేద్యులు రాష్ట్రీయ దేశభక్తి క్రింద విడదీయ నెంచుట చే ఇండియాలో బ్రిటను గావించిన మంచిని నాశనమగును. యూరపు సామ్రాజ్యమును ఇండియాతో పోల్చురాదని. ఇండియా ఇదివరకే యూరపుకంటె నిజమగు భాగముగా సామ్రాజ్యములో నున్నది. భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనాహక్కినియను హక్కును గుర్తించి దీరవలెననిరి.

ఎన్నికలు నామినేషన్లు

మధురలో పోటీలేకుండ ఎన్నుకొనబడుట

మధుర, ఆగష్టు 4:- నేడు కాసనసభ ఎన్నికల పత్రముల పోలిక జరిగెను. మధుర నగర ప్రాంతోద్యమమునకు ఎల్. కె. తులశీరావు, ఇ. ఎం. గోపాలకృష్ణశాస్త్రి, కె. ఆర్. వెంకట్రామయ్యగారు పోటీలేయరున్నారు.

మధుర రామనాథు జిల్లాలో గ్రామముల ప్రాతినిధ్యమునకు పోటీలేకుండకేయుట రామనాథు రాజాగారు తదితరులు పొటుపడి విజయముందిరి. మధురజిల్లాకు యీ దిగువ ముగ్గురు పోటీలేకుండ విజయముందిరి:- టి. టి. రాజుగారు, రా. నా. పి. ఎస్. అలగనశెట్టియారు, పి. సి. మాత్తు శెట్టియారు.

రామనాథు జిల్లాకు బ్రతినిధులుగా యీ దిగువవారు పోటీలేకుండ ఎన్నుకొనబడిరి:- టి. పి. శ్రీనివాసయ్యంగారు, డి. బి. మురుగుప్రతిభాగారు. దక్షిణ భూస్వాముల నియోజకవర్గమునకు నామినేషను కాగితములు పంపింపబడుచున్నవి. (కె. పి.)

కోయంబూరు ప్రతినిధులు

కోయంబూరు 4:- కోయంబూరుజిల్లా మహా దీయేతర నియోజకవర్గమునకు నిలవిన అర్హుల అభ్యర్థులలో ముగ్గురు ఉపసంహరించు కొన్నందున యీ దిగువ ముగ్గురు పోటీలేకుండ ఎన్నుకొనబడిరి:- రా. బి. సి. ఎస్. రత్నంపతి మొదల్యారు, టి. ఎ. రామలింగ శెట్టియారు, కల్లూరు చక్కెర మనెడియారుగారు. (ఆ. పి.)

ఈశ్వరేశ్వరగారు కాంగ్రెసులో చేరుట

ఇతడు మితవాద నాయకుడు అలహాబాదు ఆగష్టు 5:- మితవాద నాయకుడు ఈశ్వరేశ్వరగారు కాంగ్రెసులో చేరిరి. (ఆ. పి.)

వచ్చును. నెక్కునుయొక్క అధికార మొత్తవరకే, ఎంతవరకది వర్తించునను విషయమునే న్యాయమూర్తులు గమనింపవలెను. 144 వ నెక్కునుక్రింద న్యాయశాస్త్రానుగుణ్యముగ విచారణ జరుపబడినను మేజిస్ట్రేటుగారు సాక్ష్యమును గైకొనవలసిన బాధ్యత నెక్కునువలన విధింపబడి యుండలేదు. ఈయంత్రువును రద్దు చేయుటకు న్యాయమూర్తుల కధికారము లేదని నేననుటలేదు. కాని మేజిస్ట్రేటు ఈయంత్రువును గావించుటకు తగిన యాధారముల గన్పరచెనా లేదాయను విషయమును గమనింపదగును. ప్రజాశాంతికి భంగకరము అనుపదము 1898 సం॥లో శేర్పల్లి బడెను. దీనిని చేర్చుటకు ఉద్దేశము అదివరకు మేజిస్ట్రేటులకున్న యధికారము నింకను అధికము జేయుటయే. అద్యక్షేటు జనరలుగా రింకను మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పును చదువుచు 144వ నెక్కును క్రింద విధింపబడు ఉత్తరువు గావించి కాసనోల్లంఘనమును అణచిపెట్టిననియు ఆ యుద్యమమునకు గాంధీ బోస్ యొకరణచిహ్నమువియు మేజిస్ట్రేటు తెల్పిననిరి.

న్యాయమూర్తి-ఈయంత్రువును గావించుటకే విషయముల నాధారముగ గైకొనెను. ఒక యంత్రువుచే బాధింపబడినవారు తమ చిక్కుల విన్నవించుకొనినపుడు వారికి అన్ని విషయములను తెలుపవలసియుండినను అట్టిచేయింజరిగియుండలేదు.

అద్యక్షేటు జనరలు:- ఈకేసునందలి విషయము లెల్లరకును సుప్రసిద్ధములైనందున మామూలు సాక్ష్యమును గైకొనుటావశ్యకమని మేజిస్ట్రేటుగారు చెంచి యుండలేదు. సామాన్య విషయములందు మేజిస్ట్రేటు సాక్ష్యమును గైకొనవలసినదే కాని మామూలుపద్ధతి శాస్త్రబంధన కాజాలదు. నేరపు స్వభావ మీశేషలోపలే స్పష్టముగనన్నపుడు సాక్ష్య మనావశ్యకము. గాంధీబోస్ ని ధరించుట కాసనోల్లంఘనముతో సానుభూతి చెల్పుచిహ్నమని మేజిస్ట్రేటుగారియభిప్రాయము. మరియు గుంటూరునందు గాంధీబోస్ మామూలుదుస్తులలో జేరెను. చాల తీవ్రమగు రాజకీయభిప్రాయములు గల వారైనను తమయభిప్రాయములను ప్రకటింపవలసిన ప్రత్యేకసమయములందు తప్ప ఇతరత్ర ధరించుట లేదు. ఇప్పుడాబోస్లను జలంబీయరులు ధరించుచుండిరి. ఇకముందీ గాంధీబోస్ మామూలు దుస్తులలో చేర్చబడవచ్చునేమో కాని ప్రస్తుతము మాత్రమీ గాంధీబోస్ కాసనోల్లంఘన సానుభూతిచిహ్నము. ధరించు దుస్తులందు విశేషము లేకపోలేదు. గుంటూరు మేజిస్ట్రేటు కీ గాంధీ బోస్ కాసనోల్లంఘన సానుభూతిచిహ్నముగ గన్పడెను. ప్రజాశాంతికి భంగము కలుగుటయందు మేజిస్ట్రేటుయొక్క విధియే. ఈయంత్రువు సమర్థనీయమో కాదాయని విచారించుటకు నిజముపరీక్షింపవలసినగాక చర్య న్యాయ సమర్థతము కానీ, కాకపోనీ- ప్రజాశాంతికి భంగకరమో కాదాయని చూచుటయే. మామూలుగ ఏదుస్తులను ధరించుటకయినను ప్రజలకు హక్కుండినను ప్రత్యేకసమయములం దేవేని దుస్తులు చట్టవిరుద్ధమును ఉద్యమముతో సానుభూతిచిహ్నములుగ నెంచబడుచో, అట్టి వేళలందును అట్టిదుస్తుల నిషేధించుచు నుత్తరువులు గావించరాదను బాధ్యత మేజిస్ట్రేటులపై గలదని వాదించబడజాలదు.

ప్రజాశాంతికి భంగముకలుగునను విషయము పరిశీలించినను న్యాయశాస్త్రమువైపున రెంటివే నాధారపడియున్నది. అగత్యమునుగూర్చి అవసర మున్నదనియే మేజిస్ట్రేటుయొక్క అభిప్రాయము ఉత్తరువుయొక్క వ్రాతవిషయములో స్పష్టమునకు గాని కాసనంధి సరిహద్దుల నిర్ణయించియుండలేదు.

144 వ నెక్కును స్ఫులంఘించినపుడు, అట్టి ఉల్లంఘనము కాంతికి భంగకరమయినతే తప్ప 188 నెక్కునుక్రింద ప్రతి ఉల్లంఘన నేరమును శిక్షార్హము కాదని వాదించిరి.

అద్యక్షేటుజనరలుగారి వాదనలతో కొద్దివారు నిన్నటికి నిచారణను ముగించిరి.

రంగాచారిగారి ప్రత్యుత్తరము

మదరాసు, ఆగష్టు 5:- కొద్దివారదినమున తిరిగి సమావేశమైనపుడు, పిటిషనరు తరపున డి. బి. టి. రంగాచారిగారు అద్యక్షేటుజనరలు వాదనకు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, గాంధీబోస్లు "ప్రజాశాంతికి భంగపరుచును గనుక" అనుపదములు మేజిస్ట్రేటుచే ఉత్తరువున చేర్చబడెను గనుక, ఆ యంత్రువు చట్టబద్ధమైనదే ననువాదన చాల ప్రమాదకరమైనదని నుడిచిరి. అపదము నుపయోగించినయెడల, ప్రజాశాంతికి భంగము గలిగించునని, సంపృష్టికరముగ సాక్ష్య మున్నదని భావించవలెననియు, నిజమగు సట్టిసాక్ష్య మున్నదా లేదాయను విషయమును హైకోర్టువారు పరిశీలంపరాదనియు వారి వాదన ఏ సానుభూతి ఈ వాదన సంగీకరింపజాలదని వేరుగ చెప్ప నక్కరలేదు.

144 నెక్కును ఉద్దేశించబడిన ప్రయోజన విట్టిదిగాదు. ఈ నెక్కును, ఇంత విచిత్రముగ కార్యసాధన కొరకది ఎరకెప్పుడును ఉపయోగింపబడలేదు. ఈ నెక్కును 1861 సం॥ మంచి గలదు. కాని, దుస్తుల ధారణను నిర్ణయించుట కీ నెక్కును

నుపయోగించుట కిదియే ప్రధమము. ఈ నెక్కును మేజిస్ట్రేటుకు చాల ప్రమాదకరములగు సభికార మొసగుచున్నది. ఈయధికారము, యుక్తాయుక్త చివరకుల నరయగల కొందరు మేజిస్ట్రేటులకు మాత్రమే యొసగబడెను. కనుక ఈ నెక్కును సందలి అధికారము, సరిగ నుపయోగింపబడెనా లేదాయను విషయమును, ఉన్నత న్యాయస్థానమువారు చాల జాగ్రత్తగ పరిశీలంపవలెను.

"ప్రజాశాంతికి భంగము గలిగించుట" అను పదమునకును "ప్రజాశాంతికి భంగము గలిగించుట" అను పదమునకును భేదముగలదని, అద్యక్షేటుజనరలు గావించిన వాదన నిరాధారమైనదని రంగాచారిగారు వాదించుచు, అందుకు పీనలుకోడు సందలి వాక్యముల నుపహరించిరి.

144 నెక్కునుక్రింద నుత్తరువును జారీచేయుట కవుసరముగ పరిస్థితులు ప్రస్తుతసందర్భమున కాదని రంగాచారిగారు వాదించుచు, గాంధీబోస్, కాసనోల్లంఘనము నెడల సానుభూతి కిచ్చి చిహ్నము నినుడిచెను గాని, గాంధీ బోస్లవలన ప్రజాశాంతికి భంగమువాటిల్లనని ఎచ్చటను చెప్పలేదని నుడిచిరి. కాని మేజిస్ట్రేటుగారి కాసనోల్లంఘనవాదులు ధరించు గాంధీబోస్లు మామూలు గాదనియు, వానిపై ప్రత్యేకపుచిహ్నముల కొన్ని యుండునని అంగీకరించుటచే వారి మొదటివాదన నిడిఖండించుచున్నదని నుడిచిరి. ప్రజాశాంతికి భంగముగలుగునని చెప్పుటకు మేజిస్ట్రేటుయొడుట సట్టిసాక్ష్యమునులేదు. అంతను తనయూహయేగాని ఇతరసాక్ష్యమున్నదని మేజిస్ట్రేటు చెబువలెనలేదు.

గాంధీబోస్లు, కాసనోల్లంఘనముయెడల సానుభూతికి చిహ్నమును భావము కేవలము కల్పితమని రంగాచారిగారు వాదించిరి. అవి "స్వదేశ" కి చిహ్నము స్వదేశము పరిశ్రమల పోషించుటకు గాంధీబోస్లు చిహ్నము.

న్యాయ-రాయబారవర్గమువారి ప్రకటనలన గాంధీబోస్లు హెచ్చుననియు, అట్లు ఆకస్మికముగ హెచ్చునయెడల కాసనోల్లంఘన మధికమగుననియు మేజిస్ట్రేటు వాదన.

రంగాచారిగారు:- మొదటివిషయ మేమనగా, ఆకరపత్రములు పోలినువారిచే అవి ప్రకటింపబడుటకు పూర్వమే లాగుకొనబడెను. కనుక వాని ప్రకటనలన గాంధీబోస్లు ఆకస్మికముగ హెచ్చునని భావించుట కాధారములేదు.

అంతియగాక, ఆకరపత్రము, గాంధీబోస్ల ధర్మంపవలసినదని ప్రాతన్న హించుటలేదు. పోలినువారు గాంధీబోస్ల ధరించువారిని కొట్టుదురని భయముడ నక్కరలేదనిమాత్రమే సదరు ప్రకటన చెలిపెను. ప్రజలలో వ్యాపించిన భయమును తొలగించుటకు మాత్రమే ఆ ప్రకటన యుద్దేశింపబడెను. కనుక క్రొత్తగా దావలన గాంధీబోస్లు హెచ్చునని భావించుటకు లవలేకమైన కారణము గన్పించదు. మూడవ విషయమేమనగా గాంధీబోస్ల సంఖ్య ఏసమయమునగాని ఆకస్మికముగ హెచ్చుట సాక్ష్యములేదు. సదరు కరపత్రమును ప్రకటించినవారు చట్టబద్ధులగు ప్రమాఖులుగాని కాసనోల్లంఘన వాదులుగారు. కనుక కాసనోల్లంఘనమును ప్రోత్సహించుట వారి యుద్దేశముగ నాకోపింప వలెలేదు. దుస్తుల ధరించు స్వాతంత్ర్యము ప్రాధమికహక్కు గాదనియు రెండవ తరగతి హక్కునయియు అద్యక్షేటు జనరలు గావించిన వాదనను అక్షేపించుచు తనవైఖ్యమువచ్చిన దుస్తుల ధరించుట ప్రతివాడిని ప్రాధమిక హక్కునయియు అట్టిహక్కు భంగపరుచుట నెవ్వరును సహించరాదనియు నుడిచిరి.

రంగాచారిగారు ముగించుచు తమ కయ్యవుసుగు రాజకీయోద్యమము లగుట కధికారులు చట్టముల కపార్థముల కల్పించు దుర్వినియోగ మొనర్చు వైఖరిని హైకోర్టువారు తీవ్రముగ నిరసించవలెనని హెచ్చరించిరి.

న్యాయమూర్తి తీర్పు తిరువాత చెప్పెదనని ప్రకటించుచు ఈ విషయము చాల అర్హులనియు కనుక జిల్లామేజిస్ట్రేటు నుండి తాను కోరినపత్రముల త్వరలో తెప్పించవలసినదనియు ప్రభుత్వన్యాయానికి చెలిపెను.

పెద్దాపురప్పాదు

కాకినాడ పెద్దాపురప్పాదుగ్రామమున ది 2-8-80 వ తేదీని చెలికాని న్యాయరామయ్యగారి అధ్యక్షతన సభ జరిగెను. పురజనులందరు వచ్చిరి. కాకినాడనుండి టి. ను నభిద్రుమ్యగారు పారిపూడి వెంకటరమణయ్యగారు, చెలికాని రామారావుగారు కుండికొండ వీరభద్రయ్యగారు వచ్చియుండిరి. పి. తండరు మద్యపాననిషేధము శిక్షకు ఉద్యమమును గురించియు, లాటిప్రయోగములు, శిక్షలు, కాల్యముల మొదలగు ఆక్రమచక్రముల గురించియు ఉపన్యసించిరి సభ్యులకు బాధ్యతాత్మకతను చేతుచేయుచున్న విశ్వప్రయత్నమును విపులపరచిరి. అధ్యక్షునికి వందనములతో సభ ముగిసెను.

(బి.వి.లేఖరి.)

సంధిరాయబారములకు ప్రతిబంధకము

బొంబాయి పోలీసువారిచర్యను మితవాదులు ఖండించుట

“యుక్తిలేక శాసనోల్లంఘనము పెంపొందించుట”

బొంబాయి, ఆగ 2:—పశ్చిమ భారతదేశము అసోసియేషన్ వారు యాదీను ప్రకటన గావించిరి:—దేశాభిమానులగు పెద్దలు తలపెట్టిన రాజీప్రయత్నములు సఫలముగలుగుకొనియున్నవని పరిశీలించుటకు టెన్సర్ ముగియ సమయమున అధికారులు అనవసరముగ పోరాటము వృద్ధిపొందించుచున్నారని చర్యలను గడంగుట కింఛమునా రెండుచోట చింతించుచున్నారని.

నిన్న సాయంత్రము జరిగిన సోదాగింపు లిలవార్షికోత్సవమునకు సంబంధించినదికాని శాసనోల్లంఘనమునకు సంబంధించిన ప్రబోధము కాదు. ఉత్సవము చౌపతిపద్ధతి ప్రారంభమయి, సాండువార్డు మాత్రమే మిగిలిన అనేక వీధులగుండా శాంతిగా నడచి బోరిబుద్ధులవద్దకురాగా, బండ్ల రాకపోకలకు యిబ్బందికలుగననుకూలమున భార్య ప్రాంతములకు పోగూడదని నిషేధింపబడినది.

అనవసర నిషేధము

ఉత్సవమును పోనిచ్చినచో బోరిబుద్ధులనుండి ప్రారంభమగు పావుగంటలో పోయెడిది. ఎట్టి అల్లరి యుండెడిది కాదు. పోలీసువారు ఉత్సవమును నిషేధించుటచే దానికి అనవసరమగు ప్రాముఖ్యత నొసంగిరి. అందుచే బాహ్యముగ ప్రచారము శాసనోల్లంఘనమును ప్రోత్సహించు కలిగెను. ఉత్సవములోనివారు తొడ్డుపై కూర్చునిరి. పోలీసువారు వారి యెదుట రాత్రంతయు కూర్చునిరి. వేలకు వేల ప్రేక్షకుల నాకర్షించిరి. చివరకు లాఠీల ప్రయోగముచే చాలమందికి దెబ్బలు తగిలెను. కాంగ్రెసు నాయకులు పండిత మాలవ్యా, వల్లభాయీపటేలు మున్నగు వారు ఆరెస్తుకాబడిరి.

ప్రజలు శాసనమును ధిక్కరించుట యొక్క నిందార్థములను భార్య ప్రాంతములకు ఉత్సవము రాకుండ నిషేధించుట అనవసరమనియు కేవలము అంకారమును ప్రకటించు కొనుటకే తేలికనియు యీసంఘము వారు దలంచుచున్నారు.

ఇంక కొంచె మెక్కుడు యుక్తితో మెలగినచో పరిస్థితులు చక్కబడెడివి. విశృత ఫలితములు చేకూరెడివి కావు. అట్లుచేయుక అధికారులు యిదివరకు కొంతకాలమునుండి చేకూరిన శాంతిని తిరిగి చెడగొట్టిరి. దీనివలన కాంతి నెలకొల్పుట యను రాజీ కుదురుటకును యిష్టపడకుండ ప్రతిబంధకము లేర్పరచువారు కొందరున్నారని అనుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. (ఆ. పే.)

డా॥ చెలికాని రామారావుగారి అరెస్తు

నూతన ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి

కాకినాడ, ఆగ 5:—డా॥ చెలికాని వెంకటరామారావుగారు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి నేడుదయము అరెస్తు చేయబడిరి. ఆక్రమ సంఘసభ్యులగు శ్రీమం. పెద్దాపురమునకు తనపైగల 157 సెక్సును కేసు విచారణకై మోటారుపై నెల్లరు నాట్లలతో 9 గ. పోవుచుండగ పోలీసువారు అరెస్తుచేసి వారే పెద్దాపురం తీసుకొనిపోయిరి అని నందూరి వెంకటకృష్ణచాచారిగారు తంతివార్త నంపిరి.

శ్రీ॥ శే॥ జగన్నాథ ప్రసాద్ గారు

తమయూస్తి సంఘము విద్యాభివృద్ధికై యర్పించినవైచుట

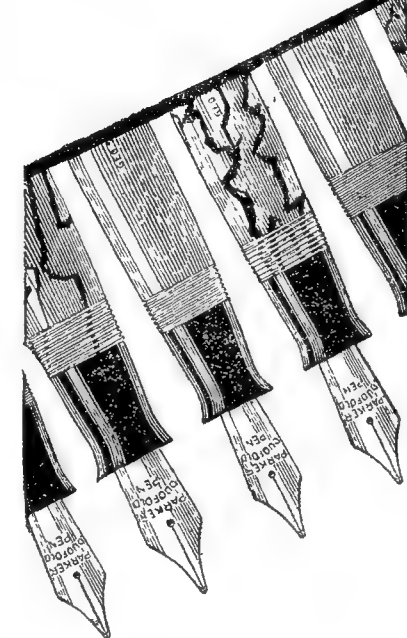
బెనారస్, ఆగ 4:—శ్రీశ్రీశేఖరలకు జగన్నాథ ప్రసాద్ గారు కాశీనివాసులు. కలకత్తాలో వారు బౌద్ధసామ్యవాదమును సాగించుచుండిరి. మరణించుటకు పూర్వము తమయూస్తిసంఘము వివిధములైన విద్యాసంస్థలకు దానముచేయుచు వారి కవిల్లు ప్రాసించుచుండిరి. ఈ విల్లు ప్రకారము కాశీ హిందూవిశ్వవిద్యాలయమున కొక లక్షరూపాయలు, గురుకుల్ కాంగ్రెస్ (హరిద్వారము) ఏబిసేబ రూపాయలు, కలకత్తా జాతీయ విద్యాసంఘమునకు ఇరువదియైదువేలు, తక్కిన మరెన్ని విద్యాసంస్థలకు రు 1, 20,000 లు. కాశీలో నొక హైస్కూలును స్థాపింపవలయుననికూడ విల్లు చెప్పుచున్నది ఇందుకై స్థలమునుకొని భవనములను నిర్మించుట కొక లక్షరూపాయలు పనియోగింపవలయును. ఎవరు హైస్కూలును నిర్వహించుటకై గురియొక లక్షరూపాయలను గవర్న మెంటు పెన్షనరీలకు రూపముని నిలబెట్టుచువలెను. తక్కిన ఆస్తిసంతతు గవర్న మెంటు పెన్షనరీలకు రూపమున చేయుచు అందువై వచ్చు ఆదాయముతో బెనారస్ డివిజన్లోని గ్రామములలో ప్రాథమిక విద్యాస్థాపిస్తే వివిధాంగములకును కి కి వివిధవిద్యాలయమువారికి స్యాంప్లెషువలయును. (ఆ. పే.)

కౌమోదకి పత్రికనుండి ధరావతు కోరుట

పత్రిక నిలిచిపోయినది

నంద్యాలనుండి శ్రీయుత గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమ రావుగారు మాక్కిట్టు తంతి నిచ్చుచున్నారు:—కౌమోదకి పత్రిక ప్రకాశనవిషయముండి గ్రేస్ అర్డి నెన్సుక్రింద రు 1000 ల ధరావతు కోరబడినది. అందుచే పత్రిక ప్రకటింపబడదు. ముందుగా ధరావతు నడుగవలసి వచ్చునని ప్రభుత్వమువారు తెలియబరచియుండలేదు. ధరావతు అడుగుటకు కారణములైన వ్యాసములుగాని మరి తక్కిన వ్రాతలుగాని ఉదాహరింపబడలేదు. కొలదికోజులముందు గవర్న మెంటువారి కరపత్రములను ప్రకటింపవలసిన దని కోరగా ప్రకాశన డెట్టు చేయుటకు నిరాకరించెను. ఈపత్రిక మొట్టమొదట నాసంపాదకత్వము క్రింద పత్రికపత్రికగా నుండెడిది. ఇప్పు డిది మాసపత్రికగా నున్నది. శ్రీయుత కౌమోదక బ్రహ్మణ్య శర్మగారు ప్రస్తుతము సంపాదకులుగా నున్నారు.

ప్రతిపనికి తగిన మొనలు గలది

పార్కర్ ధ్యూఫోల్డ్ పాస్ పెన్ పెన్ యందరిచేతులకు తగియున్నది. సర్వవిధములకు వ్రాతలిపులకు సరిపోగల్గిన పాల్లలు గలవు. డబ్బుకు తగిన కలము.

మీ దుకాణదారుకు పార్కర్ ధ్యూఫోల్డ్ కలమును ప్రకాశముగ విమరంగులలోను నవీనవలుపు, పెరల్ రంగులలోను చూపగలడు.

పార్కర్ నమ్మ దుకాణములు ఎమ్. హుస్సేన్ ఆల్ అండ్ సన్స్, బందరుపేట, మద్రాసు. జలాల్ అండ్ సన్స్, రెటానుబజారు, మద్రాసు. పి. ఆర్. సన్స్, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు. అడిసన్ కంపెనీ లిమిటెడ్, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

ధ్యూఫోల్డ్ ఎస్. ఆర్. రు. 25-0-0
“ జె. ఆర్. 18-0-0
“ రేడి 18-0-0

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: డాక్టర్ అండ్ సీమోర్ లిమిటెడ్, బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు, డెల్లీ, లాహోరు, కరాచి.

బెజవాడ తాలూకా బోర్డు ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నిక

బెజవాడ, ఆగ 4:—య. రా. రా. శ్రీ. కొల్లిపర వెంకటమాణిక్యరావునాయుడుగారు బెజవాడ తాలూకా బోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగ నేడు తాడిగడపలో జరిగిన సభయందు ఎన్నుకొనబడిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

కొక్కోకము అను శరీరమర్తశాస్త్రము 64 చిత్రపటములతో ధర రూ. 1-0-0

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి శృంగార రహస్య శాస్త్రము ఎవరినెల్లను బహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో శ్రీ. పురుషులకు కావలసిన అనేక మర్మములు 64 చిత్రపటములతో ముద్రించుచున్నాము.

ఎం. ఎస్. సరస్వతి అందు కంపెని, సామలకాడుపేట పోస్టు, మదరాసు.

స్త్రీలవ్రతకథలు

(నోములకథలు)

1-2-3 భాగములు అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి ఈ మూడు పుస్తకములయందును స్త్రీలు నిత్యమును వట్టు నోములు, వానికథలు, ఉద్యాపనములు 97 కలవు ఈనోములు ప్రతి హిందూస్త్రీకిని ముఖ్యముగా కావలసినవే. ఈపుస్తకము అన్నపనులు పాడుచేసికొని యిరుగుపొరుగువల నాక్రియించి తిరుగనక్కర లేకుండ తాను స్వయముగ కథ చెప్పుకొని ఆత్మతలు వేసికొనవచ్చును. చదువు రానివారు నైతము ఎవరిచేసిన చరితముకొని నోము పట్టవచ్చును. ఇది యింటింట నుండటాన యిలువేల్పు. దీనివల భాగము 1-కి 0-6-0. 3 భాగములు ఒక్కసారి తెప్పించుకొనువారికి రు 1-0-0 మాత్రమే. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. మొత్తముగా తీయు వర్తకులకు మంచి కమిషను ఇయ్యబడును బాలాంతపు వేంకటరావు, గ్రంథకర్త, పితాపురము.

విద్యోగివరు రిస్టువాచ్

రిస్టువాచ్ లో తీవర్ కాదని రుజువు చేయు వారలకు సామ్యు వాపసు పంపబడును. ఉపయోగ మైన 12 ఇంచా సామానులతో విద్యోగివరు

రిస్టువాచ్ ధర రూ. 5-8-0. 12 ఇంచా సామానులతో ధర రూ. 4 0-0. తపాలవార్జి ప్రత్యేకము.

ఎం. ఎస్. సరస్వతి అందు కంపెని, సామలకాడుపేట పోస్టు, మదరాసు.

స్వదేశీ బట్టలు

పందలపాకమిల్లు తెలుపు ఎరువునూలుతో చేతిమగ్గుములమీద తయారుచేయబడిన 20 1/2 నెం. 40 నెం. 14 బట్టలు మా దగ్గర చౌకగా అమ్మబడును. పూర్తి వివరములకు వ్రాయుడు.

(M. P.) శ్రీ పీఠాస్వామికంపెనీ, కాకినాడ.

గుజరాత్ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘ సోదా

దర్శనలో కరవ్రతములు 1800 తీసికొని పోవటము

అహమ్మదాబాదు, ఆగస్టు 2:—పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు పోలీసు ఉద్యోగియును, అయ్యుధపాణులను పోలీసులు కొందరు ఈరోజు ముగ్గావ్వా ముఠాగాతు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యాలయమును ప్రవేశించి సోదాచేసి దర్శనలో కరవ్రతములను క్రూరప్రభుత్వవిధానము అను ఆగ్గ పుస్తకముయొక్క 1800 ప్రకటన తీసికొని పోయిరి. ఉత్తరువులు లేకుండా ప్రచురించిన యితర కరవ్రతములను ఒకటైపు పెట్టెను చెండు దూపి కేటర్లను అడ ఆధర్వజ్ఞాన్యూస్ పీటు అర్డినెన్సు క్రింద తీసికొనిపోయిరి. ధనముత్యాదిలో నందలాలోగారి యింటిలోను, ధనీ రామ్ సిద్దిలో పాండురావు గారి యింటిలోను ఆసయముననే సోదా జరిగెను. వీరిద్దరు కాంగ్రెస్ నేలకులు. గుజరాత్ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యాలయముయొడలు చాలమంది ప్రజలు చేరియుండిరి. వీరిని కాంతి సైనికులు కాంతముగ నుండునట్లు చేసిరి. (ఆ. ప్రెస్.)

అహమ్మదాబాదు మెడికల్ స్కూలులో హరితాళము

విద్యార్థులు తమూపణ కోరుటకు నిరాకరించుట

అహమ్మదాబాదు, ఆగస్టు 2:—మెడికల్ స్కూలు విద్యార్థులు మూడురోజులు హరితాళము గావించిరి. ఇందులో యిదివరకు పాకాలా విద్యార్థియై, కానకొల్లంపునోద్యమమునందు పాను భూతి జూపినందులకు సివిల్ ఆసుపత్రిలోనుండి బర్క్ల చేతు బడిన శుక్ల దేవిసింగుగారికయి రెండు రోజులు ను మూసి వేయబడిన నాగపుర మెడికల్ స్కూలు విద్యార్థుల యెడల పానుభూతి జూపుచు ఒకరోజు హరితాళము చేయబడెను. హరితాళము గావించిన విద్యార్థులు రి వ తోరీఖున వ్రాతము లకముగా తమకణ చెప్పుకొనులెనని సివిల్ ఆసుపత్రి నర్తకు ఆజ్ఞాపించెను. కాని తమూపణ యివ్వరాదని విద్యార్థులు తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రెస్.)

అహమ్మదాబాదు మునిసిపాలిటీ

ప్రభుత్వమువారి ఋణములోనుండి తమడబ్బును తీసివేయుటకు తీర్మానములు

అహమ్మదాబాదు, ఆగస్టు 2:—గవర్నరు మెంటు ఋణములో మునిసిపాలిటీవారి డబ్బు మూడులక్షల రూపాయల నుంచవలెనని స్థాయిసంఘమువారి తీర్మానమును రద్దుచేయుట కను యికముందు ప్రభుత్వ ఋణములో మునిసిపాలిటీవారి డబ్బును ఉంచరాదని తీర్మానించుటకు చాలమంది సభ్యులు నోటికి దిద్దినారు. (ఆ. ప్రెస్.)

షైలెటులో విక్రేటింగు

రైలుబండి పోవుచుండగా యెక్కవలెనని పోలీసులు శాంతిసైనికుల నడుగుట

శాంతి సైనికులమీద రైల్వేఆక్యుక్రింద కేసు షైలెట్, జూలై 20:—పి కె గుట్ట చే ని వందుకు థెంహగంజ్ లోకి ముది కాంతిసంఘములు అరె స్టుచేయబడిరి. పోలీసులు వారికి షైలెటుకు తీసికొనుపోవుచు థెంబింజంగున్నేననుకు 100 గజములదూరములో పోవుచున్న రైలులో యెక్కవలెనని కాంతిసైనికులను వారు కొరిరి. కాంతి సైనికులు పోలీసులు ఆ జ్ఞ పించినట్లుచేసిరి. గార్డు యీసంగతి చూచెను. రైలు షైలెట్ నేను చేసిన తరువాత టి కె గుట్ట లేనందుకను, పోవుచున్న బండి యెక్కినందుకను వారు రైల్వేఆక్యు ననుసరించి అరెస్టు చేయబడి నేను ను లోకి గంటలుంచబడిరి. తరువాతవారు ఆడిషన్ టో జిల్లా మేజిస్ట్రేటు యొడలు చూచిన పట్టుబడి పోలీసులచేతను చేయబడిరి. (ప్రీ ప్రె.)

విట్టి కమిషన్ సభ్యునికి 6 నెలలు

కఠిన శిక్ష

పి కె గుట్ట నేరమునకు ధనబోదు, జూలై 21:—భారతదేశపు పరిరిసికులను విచారించుటకై విట్టి కమిషన్ యిచ్చటికి వచ్చినప్పుడు దాని లో సభ్యులుగా చేర్చుకొనబడిన పి కె గుట్ట వీరు నేరమునకుగాను అరెస్టుచేయబడి 6 నెలలు కఠిన శిక్ష విధింపబడెను. (ప్రీ ప్రె.)

పంజాబు

14 వందల బాలునిపై రాజద్రోహ నేరము

లాహోరు, ఆగస్టు 2:—చిరంజీవ్ సింగు అను పరువా లుగొండ్ల బాలుడు పోలీసుదళముందు రాజద్రోహప్రచారము గావించెనని 124 ఏ, 131, 131 సెక్షనులంద వానిపై నేరములు మోపిరి విచారణలో రావచ్చింది అదేమనగా మేజిస్ట్రేటు ఒక్కొక్క సెక్షనుక్రింద 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధించెను. 3 శిక్షలును ఏక లయననే అనుభవించవలెను. (ఆ. ప్రె.)

లండనబాగు యుద్ధనంఘ కార్యదర్శి అరెస్టు

లాహోరు, ఆగస్టు 2:—లండనబాగు (లాహోరు) యుద్ధనంఘ కార్యదర్శియగు కలిఫా ఫజల్ ద్దీన్ గారిని ఈ డినం సాయంత్రం అరెస్టుచేసిరి.

మరియొక అరెస్టు

లాహోరులో నాల్గవవార్డు కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి యగు డి.కే.భగత్ నాథగారిని అరెస్టుచేసిరి.

విలక్వాల్ తపాలాజవాను హత్య కేసు

లాహోరు, ఆగస్టు 2:—విలక్వాల్ తపాలాజవాను హత్య కేసులో నేడు మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటు చాడీ రోషన్ బాల్ గారిముందు మరొకత విచారణ సాగెను. ప్రాసిక్యూటర్ సాక్ష్యము కొంత దాఖలుచేయబడెను. బహుళ సానువారము నాడు నిందితుడు ప్రకటన గావించవచ్చును.

అసిస్టెంటు కమిషనరు హత్య

లాహోరు, ఆగస్టు 2:—ఫిరోజ్ పూర్ క్యాంటన్ మెంటులో అదనపు అసిస్టెంటు కమిషనరు సర్దారు అద్దన సింగుగారు వారిసేవకుడును హత్య చేయబడిరి. రెండవ సేవకుని పత్రాలేరు కారణము నిరూపణగా నున్నది. పోలీసులు పరిశోధన చేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

లాహోరు సెంట్రలు జైలు విశేషములు

లాహోరు, ఆగస్టు 2:—సెంట్రలు జైలు అధికారుల ప్రవర్తనలపై రాజద్రోహ లిక్కేములు "ట్రైబ్యూన్" పత్రికకు తెలియచుచున్నవి కొన్ని దినములక్రింద, ఒక హిందూతరగతి రాజకీయ కైదీగా నున్న బి.దు.నోకని జామలుటకు సెంట్రలు జైలుకు పోయెను. కొంతసేపాపిడి జైలు బయట కామకొనియుండిన. పిమ్మట ఇరువురు జైలు ఉద్యోగులు ఆమెను తమసొంత వివాదములకుం గొంపొయిరి. అక్కడ 3 గంటలకుపైగా ఆమెను నిలిపియుండిరి. చివరకు ఆ రాజకీయకైదీ సెంట్రలు జైలులో లేడనియును ఎక్స్ డకో మార్చబడెననియు తెలిసెను. (ప్రీ ప్రె.)

ముల్తాన్ జైలులో దురవస్థ

ముల్తాన్, జూలై 29:—ముల్తాన్ జిల్లా జైలులో 700 మంది చోటుగలరు. కాని ప్రక్కము 1872 మంది కైదీ లచటగలరు. ముల్తాన్ సెంట్రలు జైలు స్థితిగూడ యిట్లే యున్నది. జిల్లా జైలు సామాన్యపు కైదీల కుపయోగపడునది. అందిప్పుడు రాజకీయకైదీలు, విచారణ పొందుచున్నవారు సైక మంచబడినారు. రాజకీయకైదీలను కొట్టలే పెట్టినారు. "బి" తరగతి ఆహారమునకుకూడ సదుపాయములు పూజ్యము. (ప్రీ ప్రె.)

బి. కె. దత్తుగారి సోదరి

ముల్తాన్, జూలై 28:—బి. కె. దత్తుగారి సోదరి నిన్న సాయంత్రము గోపల్ దేవాలయము మంత్రి స్త్రీలకు బహిరంగముగా రాజకీయోద్బోధ గావించెను. (ప్రీ ప్రె.)

నంకానాసా హేబులో 6 అరెస్టులు

షేక్పూర్, జూలై 29:—రైల్వేస్టేషను 131 సెక్షన్ క్రింద నంకానా సాహేబునందు 6 అరెస్టులు చేయబడినను. ఆరెస్టుయినవారిలో బి. నెల్లారామ్ (కాంగ్రెసుసంఘాభ్యుత్థులు) వాంసరాజ్ (కార్యదర్శి) గార్లు కలరు. మిగిలినవారు వలంట్ ష్యూరాలాల్ బజాజ్, బి. లాల్చందు, కిషోర్ సింగ్, మిల్గిరామ్ గారలు, రైల్వే ఆవరణమున జాతీయవాదముల గావించుట వీరి యవధము. కాని స్టేషన్ ఇన్ ఛార్జ్ కొయ్యలతో ఏర్పడి యున్న కంచెకు బయటనే వీరు అరచిరినకూడ తెలియుచున్నది. (ప్రీ ప్రె.)

500 మంది సామాన్యపు కైదీల విడుదల

షేక్పూర్, జూలై 29:—అట్టకోట జైలులో 400 లేక 500 మంది కైదీలు తమ శిక్ష కాలము పూర్తి గాకముందే వదలిపెట్టబడిన తెలియుచున్నది. దీనికి కారణము రాజకీయ కైదీలకు తావులేకపోవుట. (ప్రీ ప్రె.)

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

6 వ తేదినాడు కాకినాడలో జరుగును బొంబాయి, ఆగస్టు 4:—ఆం. రా. కాం. సం. సమావేశము 6 వ తేదీ మధ్యాహ్నము చెండుగంటలకు కాకినాడలో సమావేశమగును. సమావేశమునకు శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగా రాహ్వనింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

గుజరాత్ జైలు

కాంగ్రెసు నాయకుల కందరికిని జైలులు

గుజరాత్, జూలై 29:—గుజరాత్ లోని ప్రత్యేకపు జైలులో మొదటి రెండుగజల ఖైదీలకూడ యింపవారము నుండి నీ తరగతి ఆహార కూడ భుజి చుచున్నాడు. ఆహారము అనారోగ్యకరమును అనుచిరమునై యున్నది. అందువలన రాజకీయ వాసులకు హావుగకు జబ్బుచేసింది. స్వామి రామా నంద సన్యాసి గారికి నిన్న వినునములు ప్రారంభమయ్యెను. డా॥ గోపీచంద్ర పండిత సంతానము - ర్దు చాలా జబ్బు పడినారు. దేవీనాథు గాంధీగారికి డి.డబ్ల్యు.యు నొప్పులుగా నున్నది. మాలానా బాఫర్ ఆరీ ఖాను కు సెప్టెంబర్ 6 వ తేదీ చున్నది. ఇన్ని కష్టములును వయస్సు నాయకులు తమ పంతము గొలువనిదే తమ నియమములు ప్రభుత్వ ముప్పకొనిదే యీ పోరాటమును విడువర. (ప్రీ ప్రె.)

కాంగ్రెస్ నాయకుల అరెస్టు

కలకత్తాలో హరితాళము

కలకత్తా, ఆగస్టు 4:—పండిత చంద్ర మోహనమాల వ్యామున్నగు కాంగ్రెస్ నాయకులను అరెస్టుచేసి నందలకు అసమ్మతి చెలువు కలకత్తా నగరములో నిన్న హరితాళము జరిగెను. హిందూ దుకాణములలో చాల భాగము మూసివేయబడెను. సహాయదీవు దుకాణములు తెరువబడియుండినను.

అరెస్టుయిన నాయకులను ప్రశంసించుటకుగాను విద్యాధ్యక్షుల ఆలోచనలో జరిగెను. (ఆ. ప్రె.)

మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజద్ గారు

కలకత్తాకు బయలుదేరి వెళ్లుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 4:—మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజద్ గారు ఆదివారమునాడు సాయుకాలము ప్రాంతముమెయిలులో ఢిల్లీకివెళ్లిరి. అప్పటినుండి కలకత్తాకు వెళ్లి గురల 12 వ తేదీ నాటికి బొంబాయికి చేరుకొందురు. బయలుదేరుటకు పూర్వము "బొంబాయి ఈ ఉగ్రము - ఆరంభమైపుట్టి నుండియు అగ్ర సామమున నిలిచినది. అని యిక ముంగురూడ తాసానము గిల్ల కొనగల దని నానమ్మకము" అని వారు నుకీరిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి తిలక్ ఉత్సవము

శ్రీయుతులు గోవింద కాంతమాళవ్యా, కడిల్గర్ గార్లు పడుట

బొంబాయి, ఆగ 4:—శివారమునాటి తిలక్ ఉత్సవము పై పోలీసువారు లారీలను ప్రయోగించినప్పుడు గోవింద కాంత మాళవ్యా (పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారి పుత్రుడు, కడిల్గర్) (ననకల్ సంపాదకుల కె. పి. కడిల్గర్ గారి పుత్రుడు) గార్లు కు దెబ్బలు తగిలినవి. కడిల్గర్ గారికి చాల తీవ్రముగ దెబ్బలు తగులుట చే స్పృహ తప్పి పడిపోయిరి. అందుచే ఆయనకు ఒకనాడు కాంగ్రెసు వైద్యాలయములోనుంచి పరవాల ఇంటికి బ.పి.వై చిరి. అప్పటి నే ఆయన చికిత్స సంమమున్నాడు. గోవిందకాంత మాళవ్యాగారికి అనుపత్రికానే చికిత్స పూర్తిగా జరిగినది. అందుచే ఇన్స్ డాయనుగూడ ఇంటికి బంపివై చిరి. (ఆ. ప్రె.)

సాటియాలా మహారాజగారిపై కేసు

మహారాజగారిపై నేరము ఋజువు కాలేదని

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన

కొన్న్, ఆగస్టు 4:—సాటియాలా మహారాజగారిపై నాకోపింపబడిన నేరములనుగూర్చి విచారించుటకు నియమింపబడిన పిట్టి పాట్రిక్ కమిటీవారి నివేదిక ప్రకారము మహారాజా గారు నేరము చేసినట్లు సాక్ష్యము ఋజువు చేయలేకపోయెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

గుంటూరువార్త

తూర్పు గోదావరిజిల్లా తొండంగి వాస్తవ్యులను పద్మనాభక నువంశజులును గంపలకూడెం రాజావారి సమీపంధువులు నకు యివ్వగంటి నారాయణరావుగారిని గాంధీ టోపిగించినందుకు 8-7-30 తేదీన అరెస్టుచేసి సదరు తేదీ గుంటూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు రి మనసులు శిక్ష విధించిరి. క్లాకు నొంగిరి.

యిరుగంటి వెంకటరంగారావుగారు,

లక్ష్మీ

కాంగ్రెసు నాయకుల ఆరెస్టులు

లక్ష్మీ, ఆగ 3-కు దినం మధ్యాహ్నము హజరత్ గంజి గుండా ఒక ఊరేగింపు తీసికొనిపోవుటకు ప్రయత్నములు జరిగెను. ఈ సందర్భములలో లక్ష్మీ కాంగ్రెసు నిజాంత్రి శ్రీవత్స గారును పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు మాలావా అబ్దుల్ హాలీముగారును, వలంబీర్ల నాయకుడు హరిదాసు దత్తుగారును, బిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి బాబుభేక్షుర ప్రసాదు గారును పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి జుగల్ పాల్ తాండన్ గారును మరి 3 మంది కాంగ్రెసు ప్రముఖులును నేడు పీనలుకోడు 151 నెక్స్ వీక్రింద ఆరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రమోద సంవత్సరమందు
అధికమాసము లేదు

22-7-1930 తేదీ ఆంధ్రపత్రికయందు బి. శ్రీ. కుప్పా విశ్వపతిశాస్త్రిగారిచే ప్రకటింపబడిన 'అధికమాస చర్య' యను వ్యాసమునకు విమర్శ:-

1. నేను మేమిది రాశ్యారంభ బిందువులకు చలనమున్నదని యిదివరకే ప్రయోగించితిని. నేనే యనలే! యెవ్వరైన నది సమ్మతిపక వీలులేదు. కాని రాశ్యారంభ బిందువులకు చలనమును నే నంగీకరించినట్లు శ్రీ శాస్త్రిగారు వ్రాసిరి. ఎచ్చట ఎప్పుడు అట్లు సమ్మతించితిరో తెలుపగోరెద.
2. బి. శ్రీ. సుబ్రహ్మణ్య సిద్ధాంతిగారి వ్యాసమును, దానికి నే నొసంగిన ప్రత్యక్ష త్రరమును పరిశీలించి 'అధికమాస నిర్ణయమునకు చలరాశి సంక్రాంతిని స్వీకరింపవచ్చునా? కూడదా?' యను సారాంశ మొక్కటిగను తెలుచున్నట్లు వ్రాసిరి. నా వ్యాసమున అట్టి సంక్రాంతి లభిమా సనిర్ణయ జర్మములని నిష్కర్షగా వ్రాసినను పరిశీలనచేసిన వీరికి మా వాదములలో నీ సందేహ మెట్లుదయించెనో తెలియదు.
3. ప్రమోదసంవత్సరమున భాద్రపద మధికమాసమని మాత్రమే శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య సిద్ధాంతిగారు వ్రాసిరి గాని దానికి గణితోపపత్తులతో వారి వాదము నుపపాదించలేదు. అట్లుపపాదించినచో నేను దానిని ఖండించుటకును, నా వాదమును సిద్ధాంతీకరించుటకును సిద్ధముగానే యున్నాను. కాన ప్రభువును ప్రమాణగణితోపపత్తులచే యీ భాద్రపద మధిక మాస మను వాదమును శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యసిద్ధాంతిగారుపపాదించుటకు బాధ్యులు.
4. "వేద సిద్ధతరణి" అను నాచే రచించబడిన శ్లోకమును శ్రీ విశ్వపతిశాస్త్రిగారు తమ వ్యాసముందుపరచిరి. దానిలో నేను అధికమాస లక్షణముగాని తత్సంబంధ సిద్ధాంత మేదియైననుగాని చేయలేదు! అట్టియెడ నా శ్లోకము పెండుల కరదూరించిరో? వేదసిద్ధతని యిప్పుడు సా య ను డు ను, సకలకర్మ సంస్కృతుడును అని నే నిప్పుడును యొప్పుకొనుచున్నాను. కాని అట్టి సాయనార్క సంక్రమణములు అధిక మాస నిర్ణయా ర్థములు గావనిమాత్రము వ్రాసితిని.
5. మరియు హంపాంగమున మూర్ఖునికి భాద్రపద మాసమున చలరాశి ప్రవేశము వ్రాయలేదుగాని రాశి ప్రవేశమును వ్రాసియుంటిని. "భాద్రపద బి ౨ మంగళవారమున ఉభ ౨ వక్షరాశావరణి" అని వ్రాసియుంటిని. అట్టి సంక్రమణములే యధిమాసనిర్ణయార్థములు. సాయనార్కసంక్రమణములచేతనే యధికమాస నిర్ణయము చేయవలెననుటకు వీరు ప్రమాణములను చూప బాధ్యులు.
6. వీరు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యసిద్ధాంతిగారిని ప్రక్షింపగా వారు చూసిన ప్రమాణములలో నొకటియైనను అధికమాస నిర్ణయముకు గరించి కాన్పింపదు. అన్నియు మేమిది రాశ్యారంభ బిందుసంచలమును గూర్చియు తత్తత్సంక్రమణ పుణ్యకాల సాధనమును గూర్చియు చెప్పుకొన్నవిగాని యధికమాసనిర్ణయ మన కవి ప్రమాణములు కావు.
7. ఇంతేగాక వీరికి సందేహమున్నయెడల మాశ్రీవిద్యా మందిరమునకు దయచేసివచ్చి సందేహనివృత్తి చేయగలవని యిదివరకే ప్రకటించియుంటిని. మరియు నిష్పడుకూడ నదియే వ్రాయుచుంటిని.
8. మరియు 20-7-1930 తేదీని శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య సిద్ధాంతిగారు నాకొక ముద్రిత ప్రశ్నపత్రిక నంపిరి. అయ్యది శ్రీశ్రీవిద్యాలయపరిషత్ ప్రశ్న పత్రికవలె నున్నది. దానియం దైనను వారివాదము నుపపాదించక, ప్రమాణములను చూపక, కొన్ని ప్రశ్నలనుమాత్రము నన్ను సమాధాన మిమ్మని కాబోలు ననియుంటిరి.

తోడ్పల్లి వేంకటరామసిద్ధాంతి,
భాగింకోట సంస్థానాధీశ్వరశ్రీ.

జైలునుండి మహాత్ముడు వ్రాసిన లేఖ

డైరీ వ్రాసియుంచుకొన గోరుట

జైలునుండి మహాత్ము డేనారి వ్రాసిన యు త్రరములో దినచర్యను గూర్చిన డైరీ వ్రాసియుంచుకొనుట యవసరమని చెప్పుచు నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

"అది (డైరీ) నాకయ్యాల్యమైనది. సత్యాగ్రేవకుని నిరంతరముగ కనిపెట్టియుండు పహారదారు వంటి దది. తాను పనిచేయు సంగతిని గూర్చియు తన వ్యక్త కాలక్షేపమును గూర్చియు సరళహృదయుడగు నా డెందు వ్రాయక తప్పదు. విలే ఒక్క- మరతు మాత్ర మున్నది. మనము సత్యపరులమై యుండవలెను. అట్లు కాని నా డది దొంగ నాణెములై నిరర్థకమై పోవును. అందు సత్యమే యున్నచో, వెంకి బంగార ములకంటె కూడ ప్రశస్తమిది"

అటుపై సత్యమును గూర్చి మహాత్ముడి క్రింది విధమున వ్యాఖ్యానము గావించుచున్నాడు

భగవంతుడే సత్యమనుటకన్న సత్యమే భగవంతుడనుట యుక్తము

సత్య శబ్దము సత్ అనునదమునుండి పుట్టివది. ఈవదము నకు ఉండు అనియర్థము. కావున సత్యశబ్దమునకు ఉండుటయని యర్థము. అనగా సత్యమునకు తప్ప మరియొకదానికి స్థితియే లేద న్నుమాట. కావుననే భగవంతుని సత్ అందురు భగవంతుడే సత్య మనుటకన్న సత్యమే భగవంతుడనుట యుక్తము. సత్యమెచ్చట నున్నచో అచ్చటనే నిష్కల్మషమైన నిరాడంబరమైన జ్ఞానము గూడఁబడు. సత్యమెచ్చట నిష్కల్మషమైయుండవో అచ్చట జ్ఞానముండనేయుండును. అందులకే ఈశ్వర పదమునకు వెనుకంటె చిద్ జ్ఞానము గూడ అనునరించి పోవుచుండును. ఎచ్చట వాస్తవముగ జ్ఞానముకలదో అచ్చటనే యానందముగూడ కలదు. దుఃఖమున కచ్చట స్థానము లేదు.

సత్యపూజ భక్తుని ప్రాణముల గాంతించును

"సత్యమెట్లు కాశ్యోమో ఆపదముగూడ నట్లే కాశ్య తము. అందుచేతనే భగవంతుడన్న సత్యము, లేజము, అనం దము అని యర్థము సత్యాగ్రేవము త్యాగమును వాఙ్మయము, కావున సత్యాగ్రేవకుడు బాధల ననుభవించవలసి యుండును. ఇంతేకాదు, దానికై ప్రాణముగూడ వర్జింపవలసి యుండును. స్వార్థపరత్వమునుండి మనము సంపూర్ణముగ ముక్తుమై యుండవలయును. ఇట్టి స్వార్థరహితముగ నత్యేవణ ములో ఈనాటివరకు, విఫలప్రయత్నములైనవా రొక్కరును లేరు. సత్యపూజకు భక్తుని ప్రాణముల గాంతించును. హరిశ్చంద్రుడు, ప్రహ్లాదుడు, రామచంద్రుడు, ఇమాం హన్స్, హుస్సేన్ కై ప్రసన్నస్వామిలు, మున్నగువారి యుదాహరణములను మనము జట్టించుకొని స్త్రీలు, పురుషులు, బాలరు, ఎల్లరును, సత్యమునుగూర్చి ధ్యానింపదగును. ఆహా! ఎట్టి ఆనంద విది. సత్యస్వరూపుడగు నీభగవంతుడు నాకొక రత్నచింతా మణి అందరకు నట్లే యగుగాక." (హిందూ)

కుర్తాలలో గొప్ప అపాయము

తండ్రి కొడుకు లిద్దరును జలపాతములోబడి మరణించుట

మధుర, ఆగ 3:- కుర్తాల జలపాతమునందు స్నాన ముచేయుచు, గురువారమునాడు మధురనివాసి యగు నొక నాడార్ కులకుడును, అతనిపుత్రుడునుగూడ ప్రాణముల గోల్పోయిరి విపరీతతేజముతో జలధారపడుటచే కట్టివా డెందు మునిగిపోయెను. పుత్రుని సంగతించుటకై తండ్రిగూడ నందు దుమికెను. ఇరువురును మరణించిరి. కొంతసేపటికి తరువాత ఈ సంఘటనము పైవారికి తెలియవచ్చెను. వారికేళివరములను రెం టిని మరునాడు కైకతీసిరి. పోలీసువారు తమ మామూలు విచారణ సాగించుచున్నారు. (హిందూ)

సంయుక్తరాష్ట్రము

కాశి

బాలగంగాధరలింగుగారి నిర్యాణ దినోత్సవము

వెనారను, ఆగ 1:- నేడు బాలగంగాధర లింగుగారి నిర్యాణ దినోత్సవము జరుపబడెను సాయంత్రము పురపౌధ మున ఆపుణ్యపురుషుని అమూల్యులగు దేశసేవను స్తుతించుచు ఉపన్యాసములు గావించబడెను.

సం॥ రా॥ లో 1600 అరెస్టులు

వెనారను, ఆగ 1:- రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీవారి లెక్కల ప్రకారము సంయుక్తరాష్ట్రములందు 1600 మంది కాసనోల్లంఘనోద్యమ సందర్భమున జైలుకు పోయినవారి తెలియు చున్నది. (ఆ. ప్రె.)

విదేశవాసులు

అమీజాకానక కన్య

క్రోయిడకా జేరుట

(రూటరు)

లండన్, ఆగ 3:- 7 విమానములతో అమీజాకా సక్ కన్య క్రోయిడకా జేరెను. బ్రహ్మాండముగ ప్రజలు ఆహ్వానించిరి. భాంధ్యకప్రభువు అధికారరీతిని సత్కరించెను. ఇతడు వైమానిక మంత్రి యగుటచే ప్రభుత్వముతరపుర ఆహ్వానించెను. మార్గము బాండ్వీల్లుకన్య గూడ ఇందు బాల్గానెను.

అప్రీలియా నాకావ్యాపారము నంతను ఇంచితప్రభువు కొన నుద్యమై యున్నారను సంగతి అసత్యమని కిల్సింటు ప్రభువు చెలుపుచున్నాడు.

వార్తచెల్లెరు వైమానికులు శిగుటకు చోటులేక మాండ్రి లుకు పోవుచున్నారు.

అఖిలభారత ముసల్మాను

శాసనసభ్యుల సంఘము

వరీస్ అమీరాలిగారి రాజీనామా

(రూటరు)

లండన్, ఆగ 3:- ఉద్యోగమునుండి విరమించిన వరీస్ అమీరాలీ (వి. సి. ఎన్.) గారు భారతదేశ మసల్మానుల యభివృద్ధికోటకు అనర్గళముగ పాటుబడుటకు భారతవ్యవహారములనుగూర్చి చర్చలలో స్వేచ్ఛగ వ్రాయుటకును వీలుగ నుండుటకు ఇంగ్లండులోనున్న అఖిలభారత ముసల్మాను శాసన సభ్యులసంఘమున తన సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చిరి.

లండనునాకాదళ ఓడంబడిక ననుసరించి ఆ మెరికా ప్రభుత్వమువారు రెండు యుద్ధనౌకలను చీల్చితేయ నిశ్చయించిరి. దీనివలన ప్రతిసంవత్సరము అధమము 400000 డాలరుల ఖర్చైన తగ్గును.

నమ్రె

(రూటరు)

లిల్, ఆగ 3:- ఎక్కువ వేతనములు గావలెనని లిల్ నేతపనివాండ్లు (ఫ్రాంకు) సమ్మోకట్టిరి.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయముయొద్ద పి కెటింగు

వెనారను, ఆగ 2:- యువజన మండలివారు తీవ్రము గా పి కెటింగు సాగించుటచే ప్రభుత్వమువారి రాజీకాలేజిలోను హిందూ విశ్వవిద్యాలయములోని కాలేజిలోను పాఠములు నిలిపివేయబడినవి. పి కెటింగు సాగింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

నరనృతీ వ్రెస్టునుండి ధరావతు కోరుట

వెనారను, ఆగ 2-ఒక మాసపత్రికను ప్రయోగించు సరస్వతీ ముద్రణాలయమునుండి రు 1000 ధరావతు కోరబడెను. ముద్రణాలయము ధరావతు చెల్లింపక, మూసివేయ దలచుకొని వది. (ఆ. ప్రె.)

పారిజాతాపహరణము

శ్రీయుత నాగపూడి కుప్పస్వామయ్యగారిచే విరచితముగు పరిమళోల్లాస మను చక్కని వ్యాఖ్యానముతో గూడినది. ధర రు. 3-0-0

శ్రీరామ పట్టాభిషేక నాటకము

శ్రీయుత విద్వాన్ పాతాళభేది సుబ్రహ్మణ్యకవి గారిచే రచింపబడినది. ధర రు. 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

సన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ ఆగస్టునెల 5 తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యములు

మనుచు తెనాలిది ,, వ 45 కలది	12 8 0	13 4 0
నల్లూరిది ,, డిబ్బో 42	12 14 0	13 0 0
శీర్షి ,, డిబ్బో 46	14 0 0	15 8 0
గానూలు రా. 164 బస్తా 1-8	8 12 0	9 0 0
మచ్చులు ,,	17 14 0	18 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-8 ర 205	12 12 0	14 0 0
నెనగలు ,, డిబ్బో	18 4 0	15 0 0
నెనలు ,, డిబ్బో	18 4 0	14 0 0
బినుములు ,, డిబ్బో	15 4 0	16 0 0
ఉంబలు ,, ర 195	7 2 0	7 4 0

3. నూనెపన్నపులు

మచ్చులనూనె కా 1-8	105 0 0	110 0 0
నల్లూరి నూ 1-8	14 0 0	19 0 0
కేరు నెనగపప్పు కా 1-8	86 0 0	88 0 0
కేరు నెనగనూనె గానూనె కా 1-8 ర 98 బినుమునూనె 88		
అమడనూనె కా 1-8	87 8 0	89 0 0

4. చిల్ల రపన్నపులు

చాచువనూపు కా 1-8	86 0 0	89 0 0
నూరవనూపు ,,	88 0 0	50 0 0
బిరకాయలు (నంటాయ) కా 1-8	98 0 0	105 0 0
ధనియలు ,, కా 1-8	28 0 0	85 4 0
ఉంటూర పాయకట్టు నీలిమందు ముంగ 1-8 ర 40	46	
జల్లెడు కా 1-8	24 0 0	40 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-8	24 6 0	24 10 0
చింతమందు కా 1-8	24 8 0	85 0 0

5. ఇనుము

కట్టాకం కా 1-8	80 0 0	81 0 0
చదరం	24 0 0	80 0 0
కత్తండు	24 0 0	80 0 0

6. నూలు

నం 20 తెన్ని సింహం యా 2	6 2 0	
నం 6 ,, కటారి	8 6 0	
నం 20 1/2 రట్టలేది	5 11 0	
నం 40 రాబీ	7 8 0	
నం 4 తెన్ని మేడి	8 0 0	
44 నాంబో	4 8 0	
నం 20 1/2 జమ్మర	5 9 0	
నం 20 1/2 చరివిక్	5 18 0	
నం 20 1/2 రిరుమరు	5 10 0	
నం 24	6 4 0	
నం 28	6 12 0	
నం 30 (చిన్న కెట్టె) త్రిమరు	8 9 0	

7. లోహములు

నం 100 కులం 1-8	47 10 0	50 9 0
నం 100 కులం 1-8	21 8 0	21 13 0
సెనరను 1 8		13 10 8
ఇత్తడి కా 1-8	2(8 0 0	210 0 0
కాకి కా 1-8	265 0 0	270 0 0

8. రత్నములు

అతిమేలు స్వీట్లరులుండు అతిజరయిక సింహంబురక్క		
1, నీలిరంగు 1 రతి	0 10 0	
1, 14 రతులు	1 10 6	
1, 38 రతులు	1 0 9	
1, 55 రతులు	1 8 0	
1, 1 అందరు	1 8 0	
పట్టుపట్టుపట్టుపట్టు అనగా (బర్ని రట్టు)	8 4 0	
కాగో 8 8	1 0 6	
1, 1	1 2 0	

“మీచర్తమునకు ప్రాణవాయువున్నాన మొసంగుడు”

సౌందర్యము వెన్ యూసా మిగడవలన నిలుపుకొనఁగి నూతనముగ మరల సంపాదించగలిగియున్నది. చర్మమునకు “ప్రాణవాయువు” స్నాన మొసంగగలిగియున్నది.

ఈ ప్రఖ్యాతిగాంచి యంటుకొనని మిగడ ఉష్ణప్రవేశములకు చాల నుపయోగముగ నుండును. ప్రతినీత్యము తప్పక వెన్ యూసా నుపయోగించిన చర్మమును మృదువుగను ప్రకాశముగ నుండును. కృత్రిమ నామల కిడి నూతనతీవ మొసంగి యాకృతికి యావనము చేకూర్చి నూర్యరశ్మివలన కలుగు పగళ్లు, వికృతాకారము, చురుగదనము మొదలైన వాటిని తొలగించును.

ఆటలాడినతరువాతను దూరపుప్రయాణము మొదలైనవాటివలన చర్మమునకు కలుగు బడలికను, తొలగించి యీ వెన్ యూసా సంతోషము నివ్వగలదు. ఈ ప్రాణవాయువును వీడియండము. న గంధద్రవ్యము లమ్మునందరిచేతను ఓపర్ బార్ లో నుంచబడి రు. 1-కి అమ్మబడును.

వశేట్లు:— మె స ర్వు దా దా అం డ్ కో,

చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

శాసనసభల యెన్నికలు

అభ్యర్థులకు కొన్ని ప్రశ్నలు
రాజమహేంద్రవరమునుండి శ్రీయుత న్యాయతి సుబ్బా రావు పంతులుగారు మాకిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

“అయ్యా! రాజోవు శాసనసభల యెన్నికలకు చాల మంది అభ్యర్థులుగా నుండుటకై ముందుకు వచ్చుచున్నారు. ప్రధానము లగు సమస్యలపై వీరి యభిప్రాయములను ఓట్లగు తేలిసికొనియుండుటవలన. అందుచే అభ్యర్థులు ఈ క్రింది విషయములపై తమ యభిప్రాయములను ప్రకటింపవలయునని ప్రార్థించుచున్నాను.

1. పరిపత్తనకాలమునకు సరిపడిన తాత్కాలికమైన మినహాయింపులతో గూడిన ఆధినివేత ప్రతిపత్తి వెంటనే కా నలయునని మీరంగీకరింతురా?

2. గవర్న మెంటు ఉద్యోగములలో ఏదైన ఒకసంఘ మునకు చాలినంత ప్రాతినిధ్యము లేకపోయినచో తక్కిన అర్హులగుట దూరమైన ఆ సంఘములోనివారికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్య మియవలయు నను నూచనతోసహా, ఈ ఉద్యోగ ములన్నియు పదతి సంఘభేదములమీదగాక ఆయావ్యక్తుల సామర్థ్యముమీదను, అర్హతమీదనుమాత్రమే ఆధారపడియుండవల యనను సిద్ధాంతమును మీరామోదించెదరా?

3. నిమ్న బాతులవారి ఉద్యోగము లిచ్చువిషయమున, అందుకు తక్కిన అర్హులగుట సమానముగా నున్నచో, ఉద్యోగములలో తమవంతు తమ జనసంఖ్యనుబట్టి యుండవల యుననియు వారు కోరుకోరికను మీరంగీకరింతురా?

వారిని ఉన్నతబాతులవారితో సమానస్థితికి దెచ్చుటకు కొంతధనమును ప్రత్యేకించి యుంచి ప్రత్యేక సదుపాయము లేవైనచేయవలయునని మీరు సలహా నిచ్చెదరా?

4. గవర్న మెంటు ఉద్యోగములను ఇచ్చువిషయమును నానిలో ప్రమాదము ఇచ్చువిషయమునను మదిరాను గవర్న మెంటువారు గావించిన నియమములు న్యాయమైనవియు, నానివల సమర్థత యభివృద్ధి కేరగాననియు మీరు భావించు చున్నారా? లేకపోయినచో మీరు శాసనసభకు ఎన్నుకొన బడినప్పుడూ, ఈసందర్భమున మీరవలంబించదలచుకొన్న విధాన మేది?

5. మికార్యక్రమమేమి? మీరు నూచింపబోవు పద్ధతు లేవి?

6. మీయెన్నిక పద్ధతులలోగల ప్రధానము లైన కేంద్ర ములకు బోవుచు, శ్రేణు యిబ్బందులను గూర్చి తెలిసికొనుచుం దుమని మీరు వాదనము గావించెదరా?

7. కాసనసభలో రాజోవు సమస్యలను పరిష్కరించు విషయమున మీ స్వాభిప్రాయమునే అనుసరింప గోరుచు న్నారా, లేక, సాభిప్రాయ మేలాగున్నప్పటికిని కేలము, మీరుచెందియున్న పక్షముయొక్క నియమములను మాత్రమే అనుసరింప గోరుచున్నారా?
8-8-30 } (సం) న్యాయతి సుబ్బారావు.
రాజమండ్రి

నెల్లూరు మునిసిపల్ చైర్మను ఎన్నిక

రావు సాహెబు గోవిందరెడ్డిగారు

నెల్లూరు, ఆగ 8:— శ్రీయుత లిక్కనరపు రామిరెడ్డి గారు నెల్లూరు మునిసిపల్ చైర్మనుకు రాజీనామా యొసంగి యుండిరి. ఆ సానమును భర్తీచేయుటగాను నిన్న 2-7-80 సాయంకాలము 5-30 గంటలకు పురపాలక సంఘ భవనమున అధ్యక్షుని ఎన్నిక జరిగినది. ఆ ఎన్నికకు 24 మంది సభ్యులలో పాల్గొమ్మిది (19) మంది హాజరైరి. శ్రీయుత రావు సాహెబు అన్నదేవుల గోవిందరెడ్డిగారిని హక్కుతో భాజామియా సాహెబుగారు ఉపహదించిరి. దీనిని గాదం చిన్నయ్యగారు బలపరచిరి. శ్రీయుత విన్నా రాజగోపాలరావు, బి. ఎ. బి. యల్. గారిని పురికెళ్ళ ఆదినారాయణయ్య, బి. ఎ. బి. యల్. గారు పహదించిరి. దానిని, యం ఎస్. రాఘవన్ బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు బలపరచిరి. ఎన్నిక జరిగినది. రావు సాహెబుగారికి 10 (పది ఓట్లు) శ్రీ రాజగోపాలరావుగారికి (7) ఏడు ఓట్లు వచ్చినవి. రావు సాహెబు అన్ని నేవుల గోవిందరెడ్డిగారిని ఎన్నుకొనినట్లు ప్రకటించిరి. నూతన అధ్యక్షుని పుష్పమాలాంకృతులుగా చేసిరి.

ముగమూరు వెంకటరమణరావు బి. ఎ. బి. యల్., మహమ్మద్ బజారల్లి సాహెబు బహదూరు, పురికెళ్ళ ఆ. నారాయణమూర్తి బి. ఎ. బి. యల్. బడి గురువారెడ్డిగారు నూతన అధ్యక్షుని క్లాఫుంచుచు 17 (పదిహేడు) సభ్యులుగా నెల్లూరు పురపాలక సంఘ సభ్యుడనియును, 12 వత్సరములుగా శ్రీ వీర విక్రమ సింహపురంబునకు (నెల్లూ మునిసిపల్ ఉపాధ్యక్షుడుగా నుండిరియు చెప్పిరి.

రావుసాహెబు గోవిందరెడ్డిగారు జవాబుగా ఎట్టి పార్టీకి సుబంధించక నాకేక్కిలది తని చేసెదనని రి. నేను యీ సానము ఆక్రమించుటకు కారకులైన భ బహదూరు మహమ్మదు యాహియాల్ సాహెబు బహదూరు కిని లిక్కనరపు రామిరెడ్డిగారికి కృతజ్ఞత తెలిపిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంధ్రదేశమున కొక ఖద్దరు సంఘము

శ్రీయుత వత్సవాయి రాయజగదతి వర్మగారు

మహాత్మా గాంధీగారి యుద్ధసప్రభావములన అఖిల భారతవర్షముతోపాటు ఆంధ్రదేశము కూడ తన ధర్మమును గుర్రెరిగి పరాశక్తిలేకుండ తన కూడుకు కట్టి గుడ్డము సంపాదించుకొనుట అవశ్యకమని గ్రహించినదని చెప్పుటకు వివిధ ప్రదేశములలో బహులుదేరిన ఖద్దరు సంఘములే నిదర్శనము. ఇట్టి ఖద్దరు సంఘములపైని మంచిచెడ్డల విచారించుటకు అఖిలభారత చక్రాసంఘమువారి ఆంధ్రశాఖకు పూర్వయిన ఆధికారము కలదు. సదరుసంఘమును కొరినంటేనే చక్రాసంఘమువారు తమ ఇనస్పెక్టరును పంపించి పరీక్షించి ప్రవృత్తిని నిర్ణయిస్తారనిమాడ వినుచున్నాము గాని అభిమానోత్సాహముతో దేశముగొరకు పోటుపడు సుహృదాయకులు, త్యాగయూర్ధ్వ చాలుండి శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమున దొరతనమువారి ఆతిథ్యము నొందుచుండుటవలన అఖిలభారత చక్రాసంఘమువారి ఆంధ్రశాఖలోగల మిగిలినవారు ఆకేముగ తగిన కృషిచేయుటకు వీలు తక్కువగ నున్నటుల గాన్పించుచున్నది. ఇప్పుడు దేశమునందు వర్తకవ్యాపారము లన్నియు నానాటికి తగ్గిపోవుచున్నది. అందువలన చాలుండి సామాన్యులకు ఉద్యోగోపాధుల ఆధారముకూడ తగ్గిపోవుచున్నది. ఇట్టి సమయమున తీరము సార్థముకూడ కూడినట్లుటకు ఇంత వరకు త్యాగముచేయని దేశాభిమానము చేయదగిన కర్తవ్యముకాక గలదు. అయ్యది ఆంధ్రదేశమున కంతయు సంబంధించిన గొప్ప ఖద్దరుసంఘమును వాటాలమీద స్థాపించి ఆంధ్ర ప్రముఖుల కెల్లరను ఆవాటాలు కొననటుల ప్రోత్సహించి పోటుబడుటయే!

ఇప్పుడు దేశమునందంతటను నూలు విశేషముగ తయారగుచున్నది. ఆ నూలు బట్టలకింద తయారుచేయించుటకు గాని అమ్ముటకు గాని లేదా కేయించినట్లుటను విక్రయించుటకుగాని విడుదల చేసి తిరుగా సామ్య చేసికొనినపిమ్మట నూలు తిరుగా తయారుచేయుచుకొనుటకు గాని చాలుండి అనేక తంటాలుపడవలసి వచ్చుచున్నది. ఇట్టి వెతలను రూపుమాపుటకు వీధులకు తొడి కట్టించుటకు ఈతరుణమున పై సంఘ మెంతో తోడ్పడగలదని నా నమ్మకము.

ప్రస్తుతము విశాఖపట్టణము, రాజమహేంద్రవరము, మున్నగునొట్ల ఖద్దరు సంఘములు బహులుదేరి కొంతపని చేయుచున్నవి గాని ఆ సంఘములు ఆ కొద్ది ప్రదేశమునందు గల వాటాదారులకు మాత్రమే సంబంధించిన వస్తువలన విశాల భావముతో తమలాభముకొరకు దేశీయులెల్లరును తోడ్పడుటకు తగిన సందర్భము కన్పించదు. ఆంధ్రదేశము మొత్తముమీద పలుకుబడియు, అభిమానముగల ప్రముఖు లింకను చాలుండి గలరు. విశాఖపట్టణమున శ్రీయుత పూసపాటి వెంకటపతి రాజు, లక్ష్మీనృసింహరాజు, మున్నగువారను, తూర్పుగోదావరి మండలమున డాక్టరు గురుమూర్తి, రామారావు, దుర్గిరాల నూర్యప్రకాశరావు, పల్లంరాజు, మారిన వర్సన్న, నంబూరి జగ్గరాజు, దిక్కిన వీరాస్వామి మున్నగువారను, పశ్చిమగోదావరిలో శ్రీయుత కలిండి గంగరాజు, వేగేశన సుబ్బరాజు, భూపతిరాజు తిరుపతిరాజు, మున్నగువారను, గుంటూరు, కృష్ణా, నెల్లూరు జిల్లాలలో పలువురు ప్రముఖులను, దత్త మండలములలో మునిస్వామినాయుడు, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి, హరినాధస్వామిరావు, రామదాసుపంతులుగార్లు మున్నగు పెద్ద లెల్లరును ఒకచోట ఏ రాజమహేంద్రవరములోనో ఖద్దరు మహాద్యమసభకు రాజకీయ ప్రసక్తితో నిమిత్తము లేకుండ సమావేశపరచి అందు ఆంధ్రదేశమున కంతయు సంబంధించిన గొప్ప పడుకునూలు ఉత్పత్తిసంఘము నేర్పాటు చేసి, కొందరు కృత్రిమ నిరుమిలు, వాటాలు ప్రోత్సహించి ప్రతి జిల్లాలోను రెండు మూడు ముఖ్యపట్టణములలో అందు అఖిలభారత చక్రాసంఘమువారి ఉత్పత్తిసానము లేనటువంటి ర్ని విశేషముగ ఖద్దరు దొరకేటటువంటిన్నీ ప్రదేశములలో సదరు సంఘశాఖలను ఏర్పరచి పని చేయుట చాల యవసరమున్న ఇప్పటి పరిస్థితులలో దేశీయులకు దేశమునకు కూడ ఎంతో మహాపకారమును కాగలదు, ఇందుకు త్యాగప్రధానముగ పనిచేయు యువకులకూడ నివ్వకు చాలమంది గలరు. ఇందుకో రాజకీయముగ పనిచేయుటలని యువకులు ఇట్టి సహాయకార్యమునకు తమ యావచ్చుకైన ధారబోసెనమని రాతో చెప్పుచున్నారు. ఇట్టివారిని సమకూర్చుటచే నా మాన పెట్టిన నేను ఆ సభాసమావేశమునకు హాజరు పెట్టగలను. ఇట్టి సమయములలో పలువురు ప్రముఖులతో నేను మాట్లాడుచున్నాను. మిత్రు లెల్లరును యిందుకు తోడ్పడి సదరు సంఘ స్థాపన గావించెదరుగాక యని కోరుచున్నాను.

భారతశాసనభ యెన్నికలు

చిత్తూరు-దత్తమండలముల అధ్యక్షి

మదనశర్మ, ఆగస్టు 1:—శ్రీయుత జి. ఇ. రామకృష్ణ రెడ్డి బి. ఏ. బి. ఎల్. ఎం. తి. ఏ. గారు చిత్తూరు-దత్త మండలముల తొలి భారతశాసనసభ కార్యదర్శులుగా నిలువగోరుచున్నారు (ఫీ. వె.)

త్రివేండ్రములో కాంగ్రెసువారి బహిరంగసభ

త్రివేండ్రం, జూలై 31:—కాంగ్రెసుసంఘమువారి యాజమాన్యమున తలవాసలో నొక బహిరంగసభ జరిగినది. నిర్మాత కార్యకర్తలమున దీక్షతో కొనసాగించుటకు తీర్మానింపబడినది. ఖద్దరు శాస్త్రపితై స్వసహాయసంఘము అను పేరున నొక సంఘము స్థాపింపబడినది. (ఫీ. వె.)

అలెప్పేలో మహమ్మదీయులసభ

అలెప్పే, జూలై 31:—మస్లింసాహెబ్ సర్వీస్ లీగ్ వారి సమావేశ మొకటి అలెప్పేలో పి. యస్. మహమ్మద్ గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. మహమ్మద్ వేదకున వర్తకపు సరకులపై మద్రగా నుపయోగింపకూడ దని తీర్మానింపబడినది. కొన్ని యూరపియన్ కంపెనీలవారి దివివరలో నట్లు చేసియుండుటచే వారి కీర్తిగౌరవము పంపబడినది. (ఫీ. వె.)

తిరువాంకూరు సంస్థానములో కల్లు అమ్మకము తగ్గిపోవుట

తిరువాంకూరు, జూలై 31:—కల్లు అమ్మకములు చాల ఎక్కువగా తగ్గిపోవుటవల్ల ఇందుకు ప్రతినిధానమును గోదచ ఆలెప్పే కంట్రాక్టర్లు ఎక్స్ సజుకమిషనరుగారి దగ్గరకు దివ్యులై వేమకు పంపుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. (ఫీ. వె.)

తిరువాంకూరులో పత్రికాశాసనము

తిరువాంకూరు, జూలై 31:—శ్రీయుత పి. నారాయణ పిల్లై బి. ఏ. బి. యల్. గారు శుచీంద్రం సత్యాగ్రహము కేసులో పద్యపాథపురం జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారిచ్చిన తీర్పును విమర్శించుచు వ్యాసము ప్రాయోగిండుటచే ఆయన వ్రాతలపై చర్య దీసికొనబడినదని కోరుచు తిరువాంకూరు మేజిస్ట్రేట్ జడ్జిగారికి పిటిషను దాఖలు చేయబడినది. అందుపై జస్టిస్ నెకట్రామయ్యగారు, పిల్లైగారి మీదకు, వారివ్యాసమును ప్రకటించిన ప్రబోధకం, సెర్వీస్ పత్రికల మద్రాపకులమీదకు, ప్రకాశకుల మీదకు చర్య జరుపగోరుచు వారికి నోటీసుల నందజేసిరి. (ఫీ. వె.)

తిరువాంకూరు శాసనసభ

తిరువాంకూరు, జూలై 31:—తిరువాంకూరు శాసనసభ బడ్జెట్ సమావేశ మారంభము కాగానే శ్రీయుత ఇ. పి. సీ. కంఠపిల్లైగారు మద్యపాననిషేధ ప్రచారము విషయమున ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధవిధానమును గూర్చి చర్చించుటకై సభా కార్యక్రమము నిలిపివేయవలయునని ప్రతిపాదించిరి. ఈ ప్రతిపాదన సభ్యులు డంగీకరింపలేదు. వెంటనే శ్రీయుత ఆర్. కేశవపిల్లైగారు కల్లు అమ్మకముల విషయమున ప్రభుత్వమువారి ప లించుచున్న విధానమును గూర్చి చర్చించుటకు కార్యక్రమము నిలిపివేయవలెనని మరొక ప్రతిపాదనము చేచ్చిరి. బడ్జెట్ సాధారణ చర్చలో దీనినిగూర్చి చర్చింపవచ్చునను కారణముపై దీనిని గూడ ఆగ్రహముతో తోసిపెట్టెను. (ఫీ. వె.)

దినపత్రిక చందాదారుల కొక ముఖ్యమనవి

చందా సొమ్ము మనియూర్డరుద్వారా పంపునప్పుడు, పాత చందాదారులైనవత్తుమున, యిదివరలో మీకుచేరిన మనియూర్డరు అక్నా లెడ్జిమోటు మీదనున్న నె బరునుగాని మీకు వ్రాయు ఉత్తరములపై నున్న నెంబరునుగాని నుదహరింప గోరెదము అది లేనికారణమున కాలహరణముగను న్నది. ఆనెంబరే కొద్దిరోజులలో మీ పత్రికమీద కూడ నుండగలదు. గనుక సదరు నెంబరు నెప్పుడును మీరు ఉత్తరముల వ్రాయునప్పుడుగాని, సొమ్ముపంపునప్పుడుగాని, నుదహరింపగోరెదము. వ్యవస్థాపకుడు.

శాసనసభా బహిరంగము

కొత్తపిన్నికలకు అభ్యర్థనలైనవారి

యిండ్రవద్ద పిక్కెటింగు లాహోరు, ఆగస్టు 3:—కొత్తపిన్నికలకు అభ్యర్థనలైనవారి యిండ్రవద్ద పిక్కెటింగు చేయవలయుననియు ఎన్నికల సమయములో వోట్ల నిచ్చెడికాలవద్ద పిక్కెటింగు చేయవలయునని లాహోరునగర కాంగ్రెసు సంఘమువారి తీర్మానించిరి.

లాహోరు నగరములోని సత్యాగ్రహ సమరాలలో చూసభవారుకూడ త్రిలోకచందు కపూరుగారి అధ్యక్షతన సభచే అభ్యర్థనల యిండ్రవద్దను నట్లనిచ్చెడి కాలయొద్దను పిక్కెటింగు చేయవలయునని తీర్మానించిరి.

ఈ శాంతిసమరాలలో చూసభవారి తీర్మానము ప్రజల బహిరంగసభలో ప్రకటింపబడినది

సిక్కుసంఘమువారి కేంద్రసమితియును శిశోమణి గురుద్వారా ప్రబంధకమిటీయును కలిసి లాహోరులో సభ చేసెను. రాష్ట్రీయ శాసనసభకును అసెంబ్లీసభకును ప్రతినిధు లెవ్వరును ఎన్నుకోబడగూడదనియు వోట్లు ఎవ్వరును యివ్వగూడదనియు తీర్మానించిరి.

అహమ్మదాబాదు

అహమ్మదాబాదు, ఆగస్టు 2:—అసెంబ్లీసభకుగాని రాష్ట్రీయ శాసనసభకుగాని ప్రతినిధుల నెవ్వరిని ప్రతిష్ఠించి ఎన్నుకోగూడదని అహమ్మదాబాదు మిల్లు యజమానుల సంఘమువారు తీర్మానించిరి. గాంధీమహాత్ముడును గొప్ప రాజకీయ నాయకులును చెరసాలలో నుండగా నెవరను శాసనసభలకు పో గూడను అని తీర్మానింపబడినది. (ఆ. వె.)

స్వదేశీ ఉద్యమము

ప్రముఖుల యాజమాన్యమున కలకత్తాలో

కొత్తసమితి యేర్పడుట

కలకత్తా, జూలై 31:—సర్వేశ వస్తువులను ప్రజలచే హెచ్చుగా నుపయోగింప చేయుటకును, ఉత్పత్తిదారులను కొనువారిని ఒక్క ప్రదేశమున చేర్చుటకును కలకత్తాలో నొక కొత్తసభ స్థాపింపబడినది. దీని పేరు స్వదేశీ ప్రచార సమితి. స్థిరమైన స్వదేశీ ప్రదర్శనము, వాణిజ్య వస్తుకాలను స్థాపించుట సభయొక్క ఉద్దేశము. సర్. పి. సి. రాయగారు దీనికధ్యక్షుడు. జి. డి. బీర్లా, యస్. ఆర్. సర్కార్, రామేశ్ హస్సరాజుగారు ఉపాధ్యక్షులు. ఈ ప్రదర్శనములలో తమవస్తువులను ప్రదర్శింప గోరువారు 185 కానింగు పిథిలో నున్న గౌరవకార్యదర్శులతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపవలెను. (ఫీ. వె.)

వర్ష పాతము

పూనా, ఆగ. 1:—నిన్నటి వాతావరణస్థితి మధ్యగాప్త్యముల పడెనుటిభాగములోను మధ్యభాగములో పడెనుటి భాగములోను ఆసమాపయనన్న రాజపుటానా ప్రదేశములలోను వర్షపుగాలులను హెచ్చుచేసినది. ఈప్రాంతములలో వానలు ఎక్కువగా కురిసినవి.

దక్షిణబర్మాలో గూడ వర్షపుగాలులు తీవ్రముగా నుండెను ఉత్తరబర్మా, కొంకణము, డక్కన్, ఉత్తరప్రాంతము, బీరార్, పడమటి రాజపుటానాలలో గూడ బలముగా నున్నది. దక్షిణబర్మా, ఛోటానాగపూర్, మధ్య భాగము, మధ్య రాష్ట్రముల పడమటి భాగము పంజాబు కొండలు, కొంకణము, బొంబాయి (డక్కన్ భాగము) ఉత్తర హైదరాబాదు, వలభాదలలో సాధారణముగ అంతటను వానలుగలవు ఉత్తరబర్మా, బెంగాల్, ఒరిస్సా, బీహార్, పడమటి సంయుక్తప్రాంతములు, తూర్పు మధ్యరాష్ట్రములు, రాజపుత్రస్థానము, దక్షిణ హైదరాబాదు మైసూరులలో నవ్వుబుట్టు కురిసెను.

అస్సాం, మనరాను అగ్నేయభాగము, గుజరాత్ ప్రాంతములలో గూడ కొద్దిగా కలను.

దక్షిణబర్మా, పడమటి మధ్యరాష్ట్రములలో వర్షములు తగ్గి ఉత్తరకొంకణము, గుజరాత్, రాజపుటానా, పడమటి సంయుక్తప్రాంతములలో వృద్ధిజెందును. అటుండి పంజాబు తూర్పుభాగమునకును ఉత్తరభాగమునకును వ్యాపించును.

పడమటి మధ్యభాగములోను తూర్పురాజపుటానాలోను ఎక్కువగా వర్షములు కురిసి ఇంక రెండుదినములలో పంజాబ్ కుమాడ్ పర్వతప్రాంతములలోనికి వ్యాపించును. (ఆ. వె.)

బరంపురంలో 144 సెక్సు
ఎత్తివేయుట

పోలీసువారి లాఠీఘోషము

బరంపురం బార్ ఎస్సెసియేషన్ వారి

నిరసన తీర్మానము

బరంపురం, జూలై 27:—బరంపురం బార్ ఎస్సెసియేషన్ వారి తీర్మానము ప్రకారము ఈ నెల 24 వ తేదీ నాడు జిల్లా కలెక్టరుగారు బరంపురంలో ఆరు నెలల పాటు 144 సెక్సును రద్దుపరిచిరి:—

జూన్ నెల 21 వ తేదీనాడు అనవసరముగా బరంపురం పోలీసులపై పోలీసువారు లాఠీలను ప్రయోగించినందులకై వారి చర్యను నిరసించుటకుగాను నిన్న సాయంత్రము శ్రీయుత మల్లాది కృష్ణమూర్తి పంతులుగారి యధ్యక్షత క్రింద బరంపురం బార్ ఎస్సెసియేషన్ వారి సమావేశముకంటే జరిగినది. ఆంతకు ముందే జరిగిన యేర్పాట్ల ప్రకారము జిల్లా కలెక్టరు ఆఫీస్ గారును, జిల్లా నూపరిం టెండెంటు కేన్స్ గారును కూడ వారి ప్రక్షిల్బ సమాధానము చెప్పటకుగాను సమావేశమునకు వచ్చియుండిరి.

బారిష్టర్ గిరిగారు డ్రెయిన్ డోక్టులు వచ్చియుండుచున్న యమన వాతేషణ చెబుచు నొకయు తరము చాకిరి. కాని సభనా రాయాక్షేపము త్రోసివైచిరి.

అట్లుపై శ్రీయుత వి. వి. జోగయ్యగారి కీర్తిది తీరు మానము నుపపాదించిరి

“ప్రకాంతులుగా నన్ను బరంపురం పోలీసులపై జూన్ నెల 21 వ తేదీనాడు పోలీసువారు అనవసరముగా, ఎవ్వరును అట్లు చేయనినదని చెప్పకపోయినను, లాఠీలను ప్రయోగించి పండుకై యీ సభివారు వారి చర్యపట్ల నిరసనము చెబుచు తమ యాగ్రహమును వెల్లడించుచున్నారు.

“లాఠీఘోషము తగిలినందుకై యీ సమావేశమువారు ఈ బార్ ఎస్సెసియేషన్ సభ్యులను శ్రీయుత వి. సింగం నలం గారికిని ఇతరులకును తమ సాహధులని చెప్పుచున్నారు.”

బరంపురంలో 144 సెక్సును మొట్టమొదటసారిగా జూన్ నెల 21వ తేదీనాడే అమలుజరుపబడినదియు, అది కాన నోల్లంపునమును గూర్చిన ప్రచారమును నిషేధించుటకు మాత్రమే అమలు జరుపబడెననియు, 21వ తేదీ నాటి బహిరంగసభ ఫలానా విషయమును చర్చించుట కాని ప్రకటించబడక పోవుటచే దానిని చెదరగొట్టుటకు పోలీసువారు ప్రయత్నించుట యన్యాయమనియు శ్రీయుత జోగయ్యగారు చెప్పిరి. పోలీసు వారు లాఠీల నుపయోగించిన సందర్భములను కొన్నిటిని ఉదాహరించుచు వారి యాచర్య కేసులను వివరించుచు యుండెననిరి

శ్రీయుత వి. వి. చలపతిరావుగారు పై తీర్మానమును బలపరిచిరి.

శ్రీయుతలు టి పట్టాభి రామ యన్త్ర భువనేశ్వర రెడ్డి, ఆర్. కె. రూఢి గార్లు తీర్మానమును పూర్తిగా ప్రతిఘటించిరి.

చాలమంది తీరుమానమునకు సవరణలను ప్రతిపాదించిరి. కాని వారినిన్నిటిని సభివారు త్రోసివైచిరి. శ్రీయుత వి. యల్. మిత్రాగారి సవరణను మాత్రము శ్రీయుత జోగయ్యగారు రంగీకరించిరి. ఈ సవరణ ప్రకారము తీర్మాన మిక్రింద విధముగా నున్నది:

“బరంపురం బార్ ఎస్సెసియేషన్ వారి యాసమావేశము జూన్ నెల 21వ తేదీనాడు శ్రీయుత సింహాచలం గారిమీదను ప్రకాంతులగు తిక్కిన పోలీసులను అన్యాయముగా లాఠీలు ప్రయోగించబడినందుకు తమ యాగ్రహము చెల్లించు వైవాకి తమ సాహధులని నడతేయుచున్నది.”

తరువాత ఆఫీస్ గారును కెరెన్స్ గారును సమాధానము చెప్పుచు పోలీసువారు లాఠీలను ప్రయోగించుటలో వారి తప్పేమియు లేదనియు ప్రజలు వెల్లిపొమ్మన్నప్పుడు వెల్లిపోక వారిపై రాళ్లు రువ్వులు మూలమున లాఠీల నుపయోగించవలసి వచ్చినదియు జెప్పిరి.

ఈ సమాధానము చెప్పిన పైవారిద్దరును వెడలిపోయిరి. తీరుమానమున కనుకూలముగ 28 మందియు ప్రతికూలముగ నలుగురును ఉండుటచే తీర్మానము నెగ్గెను.

తరువాత శ్రీయుత వి. వి. నుబ్బారావుగారు తమకు వ్యక్తిగతముగా నెంతటి యసాకర్యము గల్గినను పాటింపక బార్ ఎస్సెసియేషన్ తరపున విడిచిపెట్టి 144 సెక్సును రద్దు చేయించినందుకై అధ్యక్షులు వారిని సభివారి తరపున సభిసం దించిరి. ఇంతటితో సమావేశము ముగిసెను. (హిందూ-ఆగ 1)

తిరునల్వేలి హత్యకేసు తీర్పు

తిరునల్వేలి, ఆగస్టు 1:—వెరిసామికోట్, కొట్టికోట్ అను నిరువురు 22-11-1929 తేదీనాడు ఉడయార్ కోట్ అను నతనిని హత్య గావించుటకు ప్రయత్నించినట్లు కేసు లేబడినది. వెనున్నుజ్జిగారు నిన్న ముద్దాయిల నిద్రిని విడిచిపెట్టిరి. (శ్రీ పే.)

మదరాసు శాసనసభ ఎన్నికలు

ద్రవిడరాష్ట్రమునుండి అభ్యర్థులు

తిరునల్వేలి, ఆగస్టు 1:—ఇంతవరకును, ఇప్పటి నుడ హరింపబడిన యెన్నికపర్లముల కీ క్రిందివారి నామివనట్లు రిటర్నింగు ఆఫీసరుగానన్న శ్రీయుత వి. యన్. విశ్వనాథరావు (తిరునల్వేలి కలెక్టరు) గాఁకి చేరినవి.

తిరునల్వేలి మహమ్మదీయోత్సవము. (రూరల్)

1 ఉట్టియాపురం రాజాగారు 2. దివాన్ బహద్దరు యన్. కుమారస్వామి రెడ్డియర్ గారు (తిరునల్వేలి జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు) తిరునల్వేలి-పాలంకోట (మహమ్మదీయోత్సవ పర్లము ఆర్కైవ్) 1 టి. శ్రీనాథ కాంతిమతి నాపిళ్ళెగారు 2. మేడెడలవాల్ రంగనాథ మొదటియ్యగారు తిరునల్వేలి రామస్వామి (ఇండియన్ క్రిస్టియన్) డేయర్ థామస్ గారు. తిరునల్వేలి-రామనాథ్ (మహమ్మదీయోత్సవము) 1. పి. ఆర్. యం. కె. అబ్దుల్ రహమాన్, ముహిద్దీన్ మరకయార్ గారు (మంటపం) 2. అహమ్మద్ మిరాజ్ సాహెబ్ (టెంకాసి యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షుడు) (శ్రీ పే.)

నెల్లూరు జిల్లా అభ్యర్థులు

నెల్లూరు జిల్లా మహమ్మదీయోత్సవ పర్లము తరపున నుడ రాసు కాపన సభకు ఈ క్రిందివారి రద్దీర్థులుగా నిలుచుచున్నారు.

1 చెంకటగిరి కుమార రాజాగారు, 2. రవుబహద్దరు ఆమంచెర్ల నబ్బుకృష్ణారావుగారు, 3. బెజవాడ రామచంద్రా రెడ్డిగారు.

నెల్లూరు, గుంటూరు, చిత్తూరు జిల్లాల మహమ్మదీయ పర్లమునకు:—1. ఖాన్ బహద్దర్ మహమ్మద్ యహ్యాల్ సాహెబ్ బహద్దర్ గారు, 2. ముదనల్లి సుహృద్దాస్ గారు, 3. సయ్యద్ మస్తాజ్ సాహెబ్ బహద్దర్ గారు.

మిరాపూరం రాజాగారు

మిర్రీపట్నం, ఆగస్టు 21:—మదరాసు శాసనసభకు ఉత్తరభూస్వాముల నియోజక వర్గమునుండి అభ్యర్థిగ మిర్జా పురం రాజాగారు ఒక్కరే నిలచుటచే వారు పోటీలేకుండ ఎన్నుకొనబడుదురు. (ఆ. పే.)

మధుర పికెటింగు

కల్లుదు కాణముల పాటలు

మధుర, ఆగస్టు 2:—కాంగ్రెసు పికెటింగు వాలంటీర్లకు నాయకత్వము నున్న శ్రీయుత కామక్షిఅయ్యగారిని నిన్న రాత్రి అరెస్టుచేసిరి. నేడుదను కల్లుదుకాణములపద్ద పికెటింగు జరిపినందుకై 14 మంది వాలంటీర్ల నరెస్టుచేసిరి.

మొలూరు తాలూకాలోని 41 కల్లుదుకాణముల వేలం పాటలు జరిగినవి. అన్యాయము ధరలు ఇంచుమించు నిరుటి యంత వచ్చినవి. వేలంపాట జరిగినచోట పికెటింగు జరుగలేదు. (శ్రీ పే.)

బారువ

పారశాలవారి కోల్పోవము

బారువ, ఆగస్టు 4:—తిత్తిబిరాయయ్యగారు యిట్లు తంతిరా నంపులున్నార: బోర్డు నాయ్యుని ఎలిమెంటరీ పాఠశాల 5 వ వార్షికోత్సవము నిప్పును జరిగినది. భూపతిరాజు సీతారామరాజుగారు విశాఖపట్నం బారిష్టరు అధ్యక్షతపహించిరి. సామంతులము అధ్యక్షుని ఊరేగింపు జరిగినది. ఉపాధ్యాయులు, ఎర్రకులు మున్నగువారందరు వెంటనుండిరి. సాయంకాలము 5 గంటలకు చక్కగ అలంకరింపబడిన చోలులో ఫుహారములైన పిదప ప్రార్థనలతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. తిత్తి వెంకటరెడ్డిగారు బరంపురం తాలూకాబోర్డు సభ్యులు సన్మాన పత్రమును చదివిరి. ప్రధానోపాధ్యాయుడు పాఠశాలనివేదికను చదివెను. తెలుగు, బిరూ, ఇంగ్లీషు నాటక ప్రహసనములను విద్యార్థులు ప్రదర్శించిరి బహుమతు లొసంగబడిన. అధ్యక్షుడు పాఠశాలయభివృద్ధి గాంచి అభినందించెను. అధ్యక్షునకు నందన మలతో సభ ముగిసెను.

చందనాదివటి

సెగరంగమునకు అమోఘాపథము

ఎరువు, తెలుపు, పచ్చనెలకు రామబాణము 20 మాత్రలతో పూర్తిగుణముకలుగును. పిచికారీ చేయవలసినవని లేదు. పద్మముకూడలేదు. అనేక సర్పిశేట్లు పొందియున్నది. వెల 120 మాత్రల రు. 3-8-0. అనుపానతైలము రు. 1-0-0 కేటలాగు ఉచితము

త్రిపురసుందరీ మైడ్డుకాల,

మహేంద్రవాడ, రామచంద్రపురంపాట్లు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా

ప్రాతనేరస్తునకు 4 సం|| ల
కఠినశిక్ష

సాల్పుకొటార్కులో కాఫీగింజలను దొంగిలించుట (చెన్నపురి సెషన్సు విచారణ)

“జైలునుండి విడుదలయై పదిదినములైనను కాతేడు. జైలులో బహుకాలము చాల కష్టములపాలైతిని. విడుదలయై నంతనే పరిణయమాడి భార్యబిడ్డలతో నిశ్చింతగ నుభవనము చేయు గంపెడాసతో నుంటిని. యింతటిలో నాపై ఆక్రమముగ నీ నేర మారోపింపబడినది” అనుచు కన్నన్ అను ప్రాత నేరస్తుడు నేడు ప్రారంభమైన చెన్నపురి హైకోర్టు సెషన్సు విచారణయందు తాను నిర్దోషినిని వాదించుచు తెల్పుకొనెను. న్యాయమూర్తి రీగారు వెనున్నుకోర్టులో విచారణ నలిపిరి. ముద్దయి ప్రాతనేరస్తుడు. సాల్పుకొటార్కునందు కాఫీవిత్తములను దొంగిలించెనను నేరముపై దోషిగ నెంపబడి, జూరరులందరును దోషిగ నేకాభిప్రాయ మొసంగిన పిదప న్యాయమూర్తిచే 4 వత్సరములు కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

ప్రాసిక్యూషన్ వారి వాదన

ఏమనగా:—కన్నన్ అను ప్రాతనేరస్తుడు 21-4-30 తేదీని యం. యన్. యం. రైల్వే సాల్పుకొటార్కునందున్న కాఫీగింజలముట్లలో నొకదానిని కోసి, దానినుండి కొన్ని కాఫీవిత్తములను దొంగిలించి నడుమునకు కట్టుకొనిపోవుటకు యత్నించుచుండగా సాల్పుకొటార్కు పద్ద సామానులకాపలాగాయుచుండు సిపాయిలలో నొకరగు గలాంగోను అనునతని కంటబడినది. అంతట గలాంగోను ముద్దయి కన్నమును సమీపించి అతని పట్టుకొనెను గాని ముద్దయి కాఫీవిత్తములముట్లను సారవేసి పట్టుకొనిపోయిరి పరుగిడ జొచ్చెను. ఇంతలో రంగసామి అను మరొకసిపాయి ముద్దయి పరుగిడుటజూచి అతని నెందుకు పరువెత్తెదవని ప్రశ్నింపగా అందులకు ముద్దయి “దొంగనపట్టుకొనుటకై పరుగిడుచున్నాను”ని బదులుచెప్పెను. కాని గలాంగోను ముద్దయిని నెంబడించుచు శిష్టము చేయగ రంగసామి గలాంగోను లిరువురు సిపాయిలు ను ముద్దయిని వెంబడింపసాగిరి. కాని ముద్దయి గోడవెనుండి బయటికి మాకి తప్పించుకొనిపోయెను. అందుచే ముద్దయిని ఆపుడు సిపాయిలు పట్టుకొనజాలక పోయిరి. పిదప సిపాయిలు తిరిగివచ్చి, ముద్దయి పారిపోవునపుడు పారవైచిపోయిన కాఫీవిత్తములను దొంగిలించబడిన మూట్లలో తిరుగ నెక్కించి మూటను కట్టివేసిరి. పిమ్మట నీ విషయమును రైల్వేపోలీసువారికి రిపోర్టు చేసిరి. నాలుగు దినము లైనపిదప పోలీసువారు ముద్దయిని చూడెలో కనిపెట్టి పట్టుకొని అరెస్టుచేసిరి.

నేడు హైకోర్టునందు క్రాస్ ప్రాసిక్యూటరుగారు పై విషయమును న్యాయమూర్తులకు జ్యూరరులకును నివేదించిరి.

ప్రాసిక్యూషన్ తరపున సాల్పుకొటార్కునందు పనిచేయు రాజా మణిఅయ్యరు అను గుమాస్తాయున్న గలాంగోను, రంగసామిలు అనుసిపాయిలను, హవల్దారు, ఇరువురుపోలీసువారును విచారింపబడి ముద్దయి నేర మొనర్పిట్లుగ నాత్యుమొసంగిరి. ముద్దయి సాక్షులను క్రాసుపరీక్ష చేయుచు సిపాయి గలాంగోనునకును తనకును విరోధము కలదనియు, గలాంగోను సాల్పుకొటార్కు నుండి కొన్ని పరకులను దొంగిలించి అమ్ముచుండగా తా నాతనిని అట్లుచేయెనునా యని ఆక్షేపించెననియు, అందుచే విరోధము కలిగెననియు, సాల్పుకొటార్కు నందున్న సిపాయిలు మున్నగువారు యావిధముగ సరుకును ఆపహరించి నిరపరాధులపై నేరమును మోపుట మామూలనియు వాదించెను.

న్యాయమూర్తులు ముద్దయిపై గల నేరమును విచించి యిందరు సాక్షులను నీచైవిరద్ధముగ నాత్యుమొచెప్పుటకు కారణ మేమని ముద్దయి నడిగిరి.

“క్షిరందరుకు ప్రభుత్వోద్యోగులు, వీరు ఆబద్ధములనే పల్కించుదురు” అని ముద్దయి సమాధాన మొసంగెను. (నవ్వు) ముద్దయి తాను నిరపరాధినిని పల్కించు తాను జైలునుండి విడుదలయగుటకు పదిదినములయినదో లేదో అంతలోనే తిరిగి ఆక్రమముగ అరెస్టు చేసిరి నియు, ప్రాతనేరస్తుడైన కారణము తప్ప వేరొక నెప మేమియు లేదనియు, తాను వివాహమాడి, నిశ్చింతగ జీవనముచేయు నుద్దేశముతో జైలు నుండి బయటికరుచెంచి నంతనే యిట్టి నేరము తనపై మోపబడెననియు పల్కిెను.

జ్యూరరులు ముద్దయి దోషి యని ఏకాభిప్రాయ మొసంగిరి.

న్యాయమూర్తి ముద్దయికి 4 సం|| ల కఠినశిక్ష విధించిరి. మరొక నేరము

మరొక కేసునందు మండ్రే ఉడైతాల్ లేక మునుసామి యను నతడు 1930 జూలై 14 వ తేదీ పరకురామచెట్టి యను వారికి చెందిన బియ్యపుముట్లలనుండి రెండురూప్యముల వెలగల బియ్యమును దొంగిలించెనను నేరముపై డి. పి. సి. 379వ క్లౌసుక్రింద సెషన్సుకు కమిటుచేయబడిన. ముద్దయి ప్రాత నేరస్తుడు. విచారణ జరుగుచున్నది.

మూత్రకోశ వ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అను బాధమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాప్ సల్సు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల హేతులందు, యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు దొరకును.

ప్రాప్తెక్సు కావలసినవారు ఈ విగువ వినియోగమునకు వ్రాయవలెను.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబు శెట్టిపిథి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లై వివిధ విషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొక గ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

1. ముంజిర (భక్త సంపుటము): వృషభివ, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, మిటిమిట్టరఘునాథ, గారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామభారత, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును కలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦

2. నల్లపూర్ణాక్షరము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల పీఠిక గలదు. ౨-౮-౦

3. నల్లపూర్ణాక్షరము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల పీఠిక గలదు. ౨-౮-౦

4. రాజరాజస్వామిచరిత్రము (ప్రద్యుహవ్యము): శ్రీ వసుమతి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజగారి చరిత్ర మిందు నరసముగ వర్ణింపబడినది. నందరాజునారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతములు నిందు చేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦

5. గోలకం (అయిదొకముల నాటకము): నార్మదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్ సెను గారు వ్రాసినది. అనువాదమున కనువాదము. అనువాదములు శ్రీ పోనకా పిచ్చిరెడ్డిగారు వ్రాసినవి. (ఆనర్డు) ౧-౦-౦

6. పుణ్యక్షేత్రము: శ్రీ కుండూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణ దేవరాజు సామ్రాజ్యలక్ష్మీశీత మగు విద్యానగరము (హంపిశిలము) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతి, చరిత్ర, నిర్మాణము నిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౮-౦

7. 'ఆత్మకథ' ప్రథమసంపుటము. శ్రీ గాంధీమహాత్ములవారి స్వీయచరిత్రము. ఇందు వారి సత్యాగ్రహణ-సత్యప్రయోగముల కథ వివరింపబడినది. ఆ దర్శనీయమును ప్రదర్శించునది. మూలమునుండి శ్రీ శతావధాని వేటూరు శివరామశాస్త్రిగారు చేసిన అనువాదమునుండి 400 కు పైగ పుటలు గలవు. చక్కనియచ్చు, రేపరు. ౦-౧౨-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు

సంపుట ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

ఇది ప్రతిభి. - కామరూపి గారిచేత ౧౦౦౦ కొ., ౧౯౨౯, తనదేవులపల్లి, హైదరాబాదు, డి. ౧-౧-౩౦

"It's that famous INDIAN PAIN BALM that brought you relief"

అమృతాంజనము డిపోవారి
కు ప్రసిద్ధాపధముల జాబితా

	రూ. అ
1. తీర్థరసాయనము మాత్రలు అతీర్థమునకు	1-4
2. ఎజ్జలీకలు ధాతుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి- జ్వరములకు సీసా 1-2	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-2	0-10
5. మూలకంకు తైలము డబ్బి 1-2	0-12
6. తామర తైలము, తామర, తీటకు	0-6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదములకు	0-6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-2	0-8
9. దంతకూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-8
10. కర్ణకూలహరి, చెవిపోటుకు	0-6
11. గజ్జీ తైలము, గజ్జీచీడలకు డబ్బి 1-2	0-4
12. పసుకల తైలము, శీతపసుకలకు	0-6
13. మిదన అత్తరు 1 బొమ్మ	2-0
14. కుంభకు తైలము, డబ్బి 1-2	0-8
15. దంతచర్మము, పండ్లతోముటుకు	0-2
16. నుఖభోగిమాత్రలు	1-0
17. నుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
18. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8
19. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
20. చుండుకు నూనె సీసా 1-2	0-6
21. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-2	0-6
22. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
23. మినుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
24. నెగకు ద్రావకము సీసా 1-2	1-0
25. కళహరి, శిశికట్టు దగ్గులకు	1-0
26. కళహరిచర్మము, దగ్గు ఉబ్బుపములకు డబ్బి	0-8
27. నుందరి తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-2	0-8
28. శిశోవేదనమాత్రలు, తలనొప్పిలకు	0-12
29. సేతాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
30. కాబ్బసమునకు మందు	2-0
31. మింకుముపువ్వు తు 1 కి	8-0
32. పచ్చకర్పూరం తు 1 కి	8-0
33. తేలకు మందు సీసా 1-2	0-4
34. కస్తూరి	40-0
35. జాన్న తు 1-2	8-0

పాప్తకర్పూలు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో

చొంబయి - మదరాసు.

ఆంధ్ర దిన పత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పొరుగువారికి	చెన్నపట్నమువారికి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
ఆరుమాసములకు	12 0 0	10 0 0
మూడుమాసములకు	6 4 0	5 4 0
నామమునకు	2 2 0	1 12 0

వార పత్రిక

వారపత్రికకు సంవత్సర చందా రూ. 4 0 0
వారపత్రికకు సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు వంతుబడి
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.